

۹۵۹ لا م
۹۵۹ لا م

وهر گیرانی سه لمان کانه بی

۷۰

وه لآمه ده مكوټكه ره گان

وه رگيړان و ناماده كړدني:
سه لمان كانه بي

طه

چاپي يه كهم

۲۰۱۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشہ کی

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَبَعْدُ:

هونہری وہ لّام دانہ وہ یہ کیکہ لہ ہونہرہ کان، ئہ ویش ئہ وہیہ وہ لّامیکی بہ ہیژی بہ رامبہرہ کت بدہیتہ وہو وای لییکہیت کہ بیڈہنگی بکہیت، بہ های ئہم ہونہرہ لہ خیرایہ کہی دایہ، بہم ہونہرہ دہ توانیت سہرنجی دہ وروبہر بۆ لای خۆت رابکیشیت، جوانترین وہ لّامیش ئہ وہیہ کہ ئہو کہ سہ دہ مکوت بکات کہ ناحہ قہو ئہو کہ سہ سہ رسام بکات کہ لہ سہر حہ قہ.

وہ جوانترین وہ لّام بۆ کہ سی دہ مپیس، یان ئہو کہ سہی دہیہ ویت گالتہ بہ خہ لک بکات، وہ لّامی دہ مکوتکہرہ، کہ بی دہنگی دہکات و پہ شیمانی دہکاتہ وہ لہ وہی کہ ئہم پرسیارہی کردوہو دہ بیتہ وانہیہ ک بۆی. مہروہا دہ بیتہ پہندیکیش بۆ کہ سانی تر ہر وہ ک چۆن جاریک

"نہ صری کوپی یہ سار" پیاویکی دہشتہ کی بینی زور بہ تامہ زروییہ وہ نان دہ خوات، پرسپاری لی کرد: ئە ی پیاوی دہشتہ کی تا ئیستا تیر نانت خواردوہ؟ دہشتہ کیہ کہ وتی: لە مائی توو باوکی توو نہ خیر.. نہ صر زور تہریق بوویہ وہ وتی: خوژگہ لال دہ بووم بہ س ئە و پرسپارہم نہ دہ کرد.

لہ چہ ندین کات و شویندا پیویستیت بہ وہ دہ بیت وہ لامیکی دہمکوئلہ رو بیڈہنگکەرت پی بیت. بۆ نمونہ کاتیکی یہ کیکی دہ یہ ویت گالتہت پی بکات و خەلک پیٹ پی بکەتیت. ہەر وہک چۆن پیاویک بہ "موتہ نہ بی" شاعیری وت: لە دورہ وہ بینیمیت وامزانی کہ ژنیت! ئەویش وہ لامی دایہ وہ منیش لە دورہ وہ تۆم بینی وامزانی کہ پیاویت!! ہەر وہا کاتیکی یہ کیکی دہ یہ ویت خوٹ بہ سہردا ہەلبکیشتیت و خوئی زال بکات بہ سہرتدا، ہەر وہک چۆن نوسہریک بہ "بہرناشو"ی نوسہری بہ ناویانگی وت: من باشترم لە تو، تو لە پیناوی پارہدا دہنوسیت منیش لە پیناوی شہرہ فدا!

ئەویش وہ لامی دایہ وہ "پاست دہکەیت، ہەریہک لە ئیمہ بۆ ئەو شتہ دہنوسین کہ نیمانہ!! ہەر وہا زور جار بۆ خو دہربازکردن لە مہوقیفیک کہ توشی دہبیت، بۆ نمونہ... پیاویک لە گوندیک وتاریکی خویندہ وہ بۆ پشتیوانی کردن لە حیزبی کریکاران، لە کوٹاییدا وتی: ئایا لەدوای ئەوہ هیچ کہسیک ہە یہ بہرپەرچی ئەوہ بداتہ وہ کہ حیزبی کریکاران باشترہ لە پاریزگاران؟ دوای ئەوہ ی ئەو قسہ یہ ی کرد یہ کسہر کہریک زہ پاندی ہەموو ئامادہ بووان پیکہنن... پیاوہ کہ وتی: ئیستا بوٹان سہلما کہ تہنہا کہرہکان بہرپەرچی ئەوہ دہدہنہ وہ.

وہ ھەرۆھە کاتیک دادوہری لە نیوان دوو کەسدا دەکەیت، دەبیّت وەلامیکی وات پئی بیّت قەناعەتیان پئی بکەیت. بۆ نمونە، دوو کەس بوو بە مشتومریان و چوونە لای قازییەک، یەکیکیان وتی: ئەو پیاوہ کۆلیکی قورسی ھەلگرتبوو، کەوتە سەر زەوی و داوای لە من کرد یارمەتی بدەم، منیش وتم چیم دەدەیتی ئەگەر یارمەتیت بدەم؟ وتی: ھیچ، منیش پازی بووم و کۆلەکەم ھەلگرت، ئیستا دەمەوی ھیچەکەم بداتی... قازی وتی سکاڵاکەت تەواوہ کوپم، نزیک بەرەوہ لیم و ئەو کتیبە بەرز بکەرەوہ. کاتیک بەرز کردەوہ، پئی وت: چیت دۆزیوہ لە ژیری؟ پیاوہکە وتی: ھیچ.. قازی وتی دەی ھەلی گرہ بۆ خۆت و بپۆ!!.. ھەرۆھە لە چەندین کات و شوین و بارودۆخی تری ژياندا، پئیویستت بەوہ دەبیّت وەلامیکی دەمکۆتکەرۆ بیّدەنگەرت پئی بیّت.

مەبەست لە کوکردنەوہ و ھەرگێرانی ئەم وەلامە جوان و دەگمەنانەش بۆ چیژ و ھەرگرتن و سود و ھەرگرتنە لە ئەدەبی پیشینان، لە کۆندا وتویانە دانا ئەو کەسە یە پەند لە ئەزمونی کەسانی تر و ھەردەگریت، بۆیە پئیویستە سود لە ئەزمونی کەسانی تر و ھەرگرتن بۆ پەرەپێدانی تواناکانمان و تیگەیشتمانی لە ژیان.

لە کۆتاییدا دەلیم: مەھیلە ھیچ کەسێک سواری پشتت بیّت، تۆ لەبەر دەستی خۆتدایت، ئەو کەسە ی دەبینیت کە ناتوانیت وەلامی بدەیتەوہ، وا دەزانیت شتیکی گەرە ی کردووە و زال بوو بەسەرتدا، مەھیلە تامی

سہرکہ و تن بکات و لہ سہر حیسابی تو دلخوش بیت، بہ لکو نیشانی بدہ کہ
تہ و زہرہ رمنہ ندی گہ ورہ یہ لہ و قسہ یہ ی کہ کردوویہ تی.

سہ لمان کانہ بی

وہ لامہ دہ مکوتکەرەکان

* پیاویکی ئیسک قورس چوو بۆ لای زاناہی کی نہ خوش ماوہیہ کی زۆر لای دانیشٹ پاشان وتی: ئە ی شیخ ئامۆژگاریم بکە. زاناکە وتی: ئە گەر چویتە لای نہ خوش زۆر لای دامەنیشە.

* پیاویک زۆر رقی لە زۆر بلییی بوو لە لای سەرتاشیک دانیشتبوو سەرتاشەکە ئەوەندە قسە ی کرد بیزار بوو کاتیک سەرە ی سەرتاشینی پیاوہکە هات سەرتاشەکە وتی: چۆن سەرت بۆ بتاشم؟ پیاوہکە وتی: بە بیدەنگی.

* ئەکتەرێک لە سەر تەختی شانۆ وتی: ئەو ئاواتە ی من ھەمە ئەوہیہ ئەسپیکی رەسەن بە دەست بەینم، ئامادەم ھەموو سەروەت و سامانەکەم ببەخشم لە پیناوی ئەوہدا. یەکیک لە تەماشاکاران بە گالئەوہ وتی: ئە گەر کەر بیٹ نابیت؟ ئەکتەرەکە وتی: با وەرە.

* پیاویک بە گالتەوہ بە دکتۆریکی وت: پیدەچیت دکتۆری ئازەلان بیت.
وہلامی دایەوہ: بەلی... بۆچی؟ نەخۆشیت؟

* ئافەرەتیک بە ڕیگە یەکدا دەپۆشت چەند کەریکی لە پیش بوون لیی
دەخوڕین، دوو گەنج پێی گەشتن وتیان: سلاو دایکی کەرەکان.
ئەویش وەلامی دانەوہ وتی: سلاو کوپەرەکانم.

* خانمیک زۆرقەلەو سوار ی پاسیک بوو.
یەکیک لەسەر نشینانی پاسەکە وتی: نەمزانی ئەم ئۆتۆمبیلە تاییبەتە بە
فیل.

خانمەکە بە هیمنی وەلامی دایەوہ: نەخیر بەپێزەکەم، ئەم ئۆتۆمبیلە
وەک کەشتی نوح وایە، فیلێش سوار دەبیت و کەریش سوار دەبیت.

* پۆژیکیان ئیبراھیمی گۆرانییژی پەشید گۆرانی بۆ پەشید دەوت کاتیک
تەواو بوو پێی وت: بەراستی چاکت کرد خوا چاکەت لەگەڵ بکات.
ئیبراھیم وتی: خوا لە ڕیگە ی تووہ چاکە لەگەڵ مندا دەکات.
پەشید فەرمانی کرد سەد ھەزار درھەمی بدەنی.

* پیاویک وتی: ھەركاتیك كه وتبمه ناو كێشهیه كه وه ئه وهنده ئاسان خۆم
لێی پزگار كردووه و هاتوومه ته دهره وه وهك چۆن مویهك له ناو ماست
دینیتە دەرەو.

یهكێك وەلامی دایه وه: من ھەرگیز نه كه وتوومه ناو كێشه وه.

* ھەژاریك له دەرگای مالی پەزلیکی داو داوای كرد شتیکی بدەنی.

پیاوێك كه وتی: خانمەكان له مال نین خوا پزقت بدات.

ھەژارەكە وتی: من داوای ژنم نه كردووه به لكو داوای كولیڤره یه كم كردووه.

* كاتیك پیاویکی پەزا قورس به شاعیری به ناویانگی عەرەب (بشار بن

برد) ی نابینای وت: هیچ نابینایهك نیه ئیلا خوا به شتیکی تر قەرەبووی

كردووته وه، تۆی به چی قەرەبوو كردۆته وه؟

وەلامی دایه وه: منی به وه قەرەبوو كردۆته وه كه نمونهی وهك تۆ نه بینم.

* پیاویك سهیری دوو ئافرهتی كرد كه یارییان ده كرد پێی وتن: نه فره تی

خواتان لی بیته ئیوه بوون خهريك بوو یوسف پیغه مبه ر له خسته به رن.

یهكێکیان وتی: ئه ی كی بوو خسته ناو بیره وه، ئیمه یان ئیوه؟!

* نابینایهك هاوسه رگیری له گه ل كچیک کرد

كچه كه وتی: ئه گه ر جوانی و سپیه تی منت ده بینی سه رسام ده بویت.

نابیناکہ وتی: ئەگەر بەم شیوہیە بای کە دەلییت، چاوساغان بۆ منیان
جی نە دەهیشتیت.

* ئافرەتیکی زۆر ناشیرین بە پیاویکی وت: ئەگەر میڤدی من بوایت
ژەهرم دەکرده ناو قاوہ کەتەوہ.
پیاوہ کە وتی: ئەگەر خیزانی من بوای یەک دەقە نە دەوہ ستام یە کسەر
دەمخواردەوہ.

* جوحا چووہ ناو گوندیکەوہ یەکیک پیی وت: ئەی جوحا نە مناسیتەوہ
بە کەرەکەت نە بیئت.
جوحا وتی: دەی کەرەکان یە کتر دەناسنەوہ.

* وەزیریکی قەلەوی بەریتانی بە بەرنادشۆی لاوازی وت: ئەوہی تۆ
ببینیت وا گومان دەبات کە بەریتانیا لە ئەزمەیی خۆراکدایە.
بەرنادشۆ وتی: وە ئەوہی تۆش ببینیت دەزانیت ھۆکاری ئەزمە کە چیە.

* پرسیار لە مەلیک فەیسەل کرا: دەبینین مووہکانی پریشت پەشن و
مووہکانی سەریشت سپین؟
وہ لاما دایەوہ: مووہکانی سەرم بیست سال پیش مووہکانی پیشم
ھاتوون.

* پیاویک ژنیکی بینی پیی وت: ئای چەند جوانیت!
ژنەكە وتی: خۆزگە تۆش جوان بوایت بۆ ئەوەی هەمان قسەت پیی بلیم.
پیاوەكە وتی: كێشه نیه تۆش وەكو من درۆ بكە.

* چەند كەسێك لای موزەبید وەستا بوون كە مەنجەلێکی لەسەر ئاگر دانا
بوو گوشتی تیدا بوو دەیکولاند، بەکیکیان پارچە گوشتیکی هەلگرت و
خواردی و وتی: مەنجەلەكە پیویستی بە خویە، پاش كەمیکی تر بەکیکی
تر پارچە گوشتیکی دەرھیناو خواردی وتی: مەنجەلەكە پیویستی بە
بەھاراتە، پاش كەمیکی تر بەکیکی تر پارچە گوشتیکی دەرھیناو خواردی
وتی: مەنجەلەكە پیویستی بە بیبەرە، موزەبیدیش پارچە گوشتیکی
دەرھیناو خواردی وتی: مەنجەلەكە پیویستی بە گوشتە.

* دەشتەکیەکی نەوسن و زۆرخۆر لای فەرمانرەوایەك بوو، فەرمانرەواكە
وتی: چیه وا ئەو بەرخە دەخۆیت دەلێی دایکی قۆچی لیڤاویت؟
وہلامی دایەوہ: ئەی تۆ چیتە بەزەیت پێدا دیتەوہ دەلێی دایکی شیری
پیداویت؟

* پیاویک بە بەرنادشوی وت: ئایا چیشتلینەر سودی زیاتر نیه بۆ گەل لە
شاعیر و نوسەر؟

به رنانشو وتی: سه گه كان باوه پيان وايه.

* ده گيرنه وه كه پوژيک وه زير به په هلولی وت: نهی په هلول خوټ ئاماده بکه خهليفه تووی کردووه به فرمانپه وا به سه ر به رازو سه گه كاندا ؟ په هلول وتی: كه واته گوی بگره و گوی پايه ل به له به رنه وهی له ژیر فرمانپه وايه تی من دایت.

* نه ستیره یه کی ئینگلیزی به هنری جانسونی فهره نسی وت: شتیکی بیزاركه ره من ناتوانم له پاریس نینو كه كانم به پاکی بهیلمه وه. وتی: له به رنه وهی زور خوټ ده خورینیت.

* هه ژاريك داواي له پياويكي ده شته كي كرد كه يارمه تی بدات و خیری پی بکات.

پیاوه كه وتی: هیچم نییه بیده م به كهس نه وهی هه مه له هه موو كهس زیاتر پیویستیم پییه تی.

هه ژاره كه وتی: باشه نه و كه سانه له كوین چاكه و پیاوه تییان له ده ست دیت؟

پیاوه كه وتی: له گه ل نه و كه سانه دا پویشتن كه داوا له كهس ناكه ن.

* پیاویک خانویکی کوئی به کری گرت که داره کانی سه قفه که ی پزی بوون و هر قرچه قرچیان بوو.

کاتیک خاوه نی خانوه که هات کریچیه که وتی: ئەم سه قفه چاک بکه هر قرچه قرچیه تی خه ریکه ده که ویت.

خاوه نی خانوه که وتی: مه ترسه هیچ نییه ئەوه زیکی خوا ده کات. کریچیه که وتی: ئاخر ده ترسم له ناکاو کرنوش به ریت.

* ده شته کیه کی دهم خوار له بهرام بهر فرمانره وایه که وه ستاو هوئراوه یه کی جوانی به سهر دا خوینده وه که هه مووی ستایش و پیا هه لدان بوو به سهر فرمانره واکه دا بو ئەوه ی پاداشتی بکات، به لام فرمانره واکه هیچی نه دایه.

پاشان فرمانره واکه وتی: ئەوه دهمت به چی خوار بووه. شاعیره که وتی: له وانه یه سزایه که بیت له لایه ن خاوه له بهر ئەوه ی زۆرم به درۆ مه دح و ستایشی هه ندیک که س پی کردووه.

* دوو که س کی شه یان هه بوو له سهر باخیک و هه ریه که یان ده یوت هی منه، پیاویک هاتبوو بو ئەوه ی شاهیدی بو به کیکیان بدات به وه ی که باخه که هی ئەوه .. قازی پرسیری لی کرد ئەو باخه چهند داری تیدایه؟ پیاوه که وتی: نازانم به دیاری کراوی چهند داری تیدایه.

قازی وتی: ئەی چۆن شاهیدی ده دهیت؟

پیاوہ کہ وتی: ئی جہ نابی قازی تو چہند سالہ لیڑہ دا دادوہری
دہ کہیت؟

وتی: نزیکہ بیست سالہ.

پیاوہ کہ سہری بہرز کردہ وہو سہیریکی سہ قفی ژورہ کہی کردو وتی: ئم
سہ قفہ چہند داری تیدایہ؟

قازی وتی: نازانم.

پیاوہ کہ وتی: ئی تو بیست سالہ لیڑہ دا دادوہری دہ کہیت چوں نازانیت
چہند داری تیدایہ؟!

قازی قسہی پی نہ ماو ناچار بوو شایہ تہ کہی وەر بگریٹ.

* عہمپی کوپی عاص دہ لیت: سہ رسام بووم بہ قسہی ئافرہ تیگ کہ
مہنجہ لیک پی بوو بہ پەرویک داپوشرا بوو وتم: ئوہ چی تیدایہ؟
وتی: ئی بوچی دامن پوشیوہ؟!

* فہرہ زدہ قی شاعیر دہ لیت: جاریکیان هوئراوہ یکم دہ خویندہ وہ
ہستم کرد مندالیک زور سہ رسامہ پیم.. کاتیک هوئراوہ کہم تہ واو
خویندہ وہ چوومہ لای مندالہ کہو پیم وت: حہز دہ کہی من باوکت بام؟
مندالہ کہ وتی: نہ خیر حہز دہ کہم دایکم بوای.

* شه دادی حارثی ده گنځړېته وه ده لیت: جاريکیان به پیاوړکی رهش پیست گه یستم که مه پری ده له وه پاند پیم وت: ئه م مه پانه هی کین ئه ی پیاوړی رهش؟

وتی: هی گه وره ی ناوچه که ن ئه ی پیاوړی که چهل!

وتم: جا بو توره ده بیت ئایا رهش نیت؟

وتی: ئه ی تو بو توره ده بیت ئایا که چهل نیت؟

* فه رمانږه وایه که له دواي مه لایه که نویژی ده کرد که نویژی زور دریز ده کرده وه و قورئانی زوری تیدا ده خویند.

فه رمانږه واکه له به رده م خه لک لئی تو وره بوو پتی وت: له پکاتی کدا ته نها یه که ئایه تی تیدا بخوینه.

بو نویژی دواتر دواي ئه وه ی سورپه تی (الفاحة) ی خویند ئه م ئایه ته ی خویند: ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا﴾. الأحزاب: ۶۷

واته: وه ده لین: ئه ی په روه رديگار مان به پاستی ئیمه به گوئی سهران و گه وره کانمان کرد، ئیتر له ریگای پاست گومرایان کردین.

وه له پکاتی دوه مدا ئه م ئایه ته ی خویند: ﴿رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا﴾. الأحزاب: ۶۸

واته: ئه ی په روه رديگار دوو به رامبه ر سزایان بده و به ر نه فرینی گه وره ی خوئیان بخه یت.

فرمانږه واکه وتی: چه ندی هرت لییه نویژه که ت دريژ بکه ره وه وه چیت
هز لییه بیخوینه جگه له م دوو ئایه ته.

* عومهری کوری خه تتاب به لای هه ندیک مندا لدا تیپه پری که یارییان
ده کرد، هه موویان هه لاتن ته نها عه بدوللای کوری زوبه یر نه بیت.
عومهر وتی: بو له گه ل هاوریکانت پات نه کرد؟
وتی: هیچ تاوانیکم نه کردووه لیّت را بکه م نه ریگهش ته سکه بوّت فراوان
بکه م و له سهر ریگه که ت لاجم.

* چه ند که سیک خه ریکی خویندنی کتیبی بوخاری و موسلیم بوون پیاویک
هات وتی: خه لک گه یشته سهر مانگ ئیوه هه ر لیړه ن؟
وتیان: شتیکی سهر نییه دروستکراویک گه یشته ووه به دروستکراویکی تر
ئییمه ده مانه ویت بگه ین به دروستکار (الخالق).

* دواي ئه وهی بیل گیتس له چیشتخانه یه ک نانی خوارد، پینچ دولاری
به خشی به شاگرده که، بینی شاگرده که سهرسامه.
وتی: چییه؟

شاگرده که وتی: کورده که ت ماوه یه ک له مه و به ر له سهر هه مان میز دانیش
۵۰۰ دولاری به خشی دامی، که چی تو له گه ل ئه وهی باوکی وه
ده و له مه ندرین پیاوی جیهانی ته نها پینچ دولارم ده ده یتی؟!

بیل گیتس زہردہ خہنہ یه کی کرد و وتی: ئەو کورپی دہولہ مہندترین پیایوی جیہانہ، بەلام من کورپی دارفرۆشیکم.

* فەرمانرہ وایه کی سته مکار هه بوو که زولمی زۆری له خه لک ده کرد به شیوه یه که هه موو خه لک ئاواته خوازی مردنی بوون، پوژیکیان له پوباریکدا خووی دهرده له ناکاو که و ته ناو پوباره که و خه ریک بوو بخینکیت پیایوی که له ویوه تیده په پی پزگاری کرد.

کاتی که پزگاری کرد و هیئایه دهره وه فەرمانرہ واکه وتی: چیت ده ویت داوا بکه پیت ده ده م.

پیاهه که وتی: تو کیتیت تا هه رچیه کم بویت پیم بدهیت؟
وتی: من فەرمانرہ وای ئەم شارهم.

پیاهه که وتی: ته نها داوام ئەوه یه به که س نه لیتیت من پزگارم کردویت.

* پرسیار کرا له (ابن عثیمین) : کاتی که یه کیک له نزا کردن ته و او بوو ده بی چی بکات؟
وتی: ده سته کانی داده گریت.

* پیایوی که هاته لای شه عبی و پیی وت: من هاوسه رگیریم له که ل ئافره تی که کردوه ئیستا بۆم دهرکه وتوو که شه له ئایا ده توانم لیتی جیا بیه وه.

وتی: ئه گەر ده ته ویت پیشبرکیی راکردنی پی بکهیت به لی.

* پیاویک به ئه بو حه نیفه ی وت: ئه گەر له تاو پوباریکدا مه له بکه م پیویسته پوو بکه مه قیبله یان به پیچه وانه وه.

ئه بو حه نیفه وتی: پیویسته پوو بکه یته جله کانت بو ئه وه ی نه دزین.

* حاجیه ک پرسیری کرد ئایا ده توانم له کاتی ئیحرامدا خوّم بخورینم؟
وتی: به لی.

وتی: تا چهند ده توانم؟

وتی: تا ئیسکه کانت ده رده که ون.

* دل ته نگ بوو پیی وت: تو دووه مین جواترین کچیت که بینومه.

وتی: ئه ی یه که م کییه؟

وتی: تویت کاتیک زه رده خه نه ت له سه رلیوه.

* پیاویکی پیر که پشتی چه مابوو یه وه به ریگه یه کدا ده پویشت، گه نجیک

به گالته وه پیی وت: مامه ئه و که وانه یه ی پشتت به چهند ده فروشیت؟

پیاوه پیره که وتی: ئه گەر خوا ته مه نت دریژ بکات به خو پایی به دهستی

ده هینیت.

* پياويك به پيشهوا عه لي وت: باشه بو ئه و فیتنه یه ی له سهرده می توډا
هه یه له سهرده می ئه بوبه کرو عومهردا نه بوو؟
پيشهوا عه لي وتی: له بهرئه وه ی ئه وان پياوی وهك منیان له گه ل بوو منیش
پياوی وهك ئیوه م له گه له.

* پياويکی به ته مه ن له نیوان دوو گه نج دانیشتبوو که ده یانه ویست گالته ی
پی بکه ین وتیان: خاله تو گیلیت یان نه زانیت؟
پیاوه که وتی: له نیوان هه ردووکیاندام.

* پياويك به ئیبن شو برومه ی وت: زانست له لای ئیمه وه هات بو لای ئیوه.
وتی: به لای به لام هه رگیز نه گه رایه وه بو لای ئیوه.

* پياويك به یه کیکی وت: شهرم ناکه یت له به خشیني که م؟
وتی: نه به خشین له و که متره.

* دوو پیاو قسه یان ده کرد یه کیکی تر هات وتی: نه وه باسی چی ده که ن
دلنیا م ئه وه ی ده یلین درویه.
وتیان: به چاکه باسی تو مان ده کرد.

* یه کیك وتی: چوئیت؟

وتی: ھەر وەك جارەنم.

وتی: بۆ جارەن چۆن بویەت؟

وتی: ھەر وەك ئیستە بوم.

* شەعبی دەلیت: پۆژیک لای شورەیحی قازی دانیشتبوم ژنیك ھاتە ژورەو بە كول دەگریا سكالای لە میژدەكەى ھەبوو، وتم: پیم وایە ئەو ئافرەتە ستەمى لى كراوە.

شورەیح وتی: چۆن دەزانیت؟

وتم: لەخۆمەو وە وتم ھەر لەبەر ئەوەى كە دەگرییت.

شورەیح وتی: براكانى یوسفیش بە گریانەو ھاتنە لای باوكیان ستەمكاریش بوون.

* ئەسكەندەر لای دوجانس وەستا بوو پێى وت: لیم ناترسیت؟

دوجانس وتی: تۆ كەسیكى باشیت یان خراپیت؟

ئەسكەندەر وتی: كەسیكى باشم.

دوجانس وتی: من لە كەسى باش ناترسم بەلكو. خوشم دەوێت.

* پیاویك بە ھەژاریكى وت: ئەگەر جەلەكانى منت بۆ بووبا ئەوا پیم دەداى.

ھەژارەكە وتی: ئەگەر جەلەكانیش بۆ من نەبێت پارەكەت بۆ من دەبێت.

* پياويكى دەشتەكى لە ناوہ راستى پيگايە كدا مىزى دە كرد، يە كيك پيى
وت: بو لە ناوہ راستى پيگاي مىسولمانان مىز دەكەيت؟
دەشتە كىە كە وتى: منيش مىسولمانم لە بەشى خوّم لەم پيگايە دا مىز
دەكەم.

* بە ئەبو تەمام يان وت: بو شتيك نالييت كە تىي بگەين؟
وتى: بو تيناگەن لە شتيك كە دەيليم؟

* پاشاي پوّم بو پاشاي فارسى نوسى: ھەرچى تو بياييت درويە.
ئەويش بوى نوسى راست دەكەيت. (واتا لە بەراست دانانى تودا دروژنم)

* كۆمەلەك دار دانرا بوون پياويك ھەندىك دارى ھەلگرتن ويستى بيانبات
لەو كاتە دا خاوەنى دارەكان ھات، پياوہ كە وتى: بمبوره نەمزانى ئەو
دارانە ھى تون.

خاوەنى دارەكان وتى: باشە ئەگەر نەشت زانى بيت ئەو دارانە ھى منن
خو دەزانيت ھى خو ت نين.

* مەنصور وتى: لە بەرەكەتى ئيمە لەسەر مىسولمانان ئەوہ يە كە تاعون
لەسەردەمى ئيمە ھەلگيراوہ لەسەريان.

ئېيىن عەياش وتى: خوا ئۆۋەو تاعون بەيەكەۋە لەسەر ئۆيمە كۆ ناكاتەۋە.

* وتيان كى خرابترىنى خەلكە؟

وتى: ئەۋەي پىي وايە باشتىنى خەلكە.

* حەجاج لەگەل پياۋيک هيلكەي كوللاويان دەخوارد، حەجاج

زەردىنەكانى دەخواردو سپيىنەكانىشى دەدا بە كابرا.

كابرا وتى: ئاي هيلكەۋپۆن چەند دادپەرۋەرانە ترە.

* پياۋيک بە شاعىرىكى وت: لە ھۆنراۋەيەكدا بە چاكە باسەم بىكە.

شاعىرەكە وتى: چاك بە با باسەم بىكەم.

* وتيان: تو كىيت؟

وتى: ئەۋەم كە دەمبىيىن.

* پياۋيک بالاي زۆر بەرز بوو ويستى ھەندىك ھەنار بىكرىت بە خاۋەنى

ھەنارەكانى وت: ئەم ھەنارەنە زۆر بچوكن.

خاۋەنى ھەنارەكان وتى: ئاخىر تو لە ئاسمانەۋە سەيريان دەكەيت ھەر

باشە وا نازانىت كە مازون.

* فالگرەۋە يەك بە پياۋيكي وت: دەزانم لە داھاتودا چیت بەسەر دیت.

پياۋەكە وتى: چىم بەسەر دیت.

فالگرەۋەكە وتى: دوو درھەم بەدەيە پىت دەلیم.

پياۋەكە وتى: ئەگەر راستت كىردبا دەتزانى كە من تەنھا يەك درھەم ھەيە.

* كاتىك پىزىشكىكى بەناوبانگى نەشتەرگەرى دل ئۆتۆمبىلەكەى لای

فیتەر چاك دەكردەۋە، فیتەرەكە مەكىنەى ئۆتۆمبىلەكەى كىردەۋەۋە

ھەندىك شتى لى دەردەھىناۋ ھەندىك شتى چاك دەكردەۋە لەناكاۋ ئاۋپى

دايەۋە لای پىزىشكەكەۋ پىيى وت: پىگە دەدەيت پىرسىارىك بىكەم؟

پىزىشكەكە سەرسام بوو بە داۋاكەى وتى: فەرموو بىرسە.

فیتەرەكە وتى: تۆ نەشتەرگەرى بۆ دلى مروفەكان دەكەيت و منىش

نەشتەرگەرى بۆ دلى ئۆتۆمبىلەكان دەكەم پىك ۋەك تۆ، باشە بۆچى تۆ

پارەى زۆرت دەست دەكەۋىت و منىش پارەى زۆر كەمتر لە تۆ؟

پىزىشكەكە لە فیتەرەكە نىك بويەۋەۋ بە ھىمىنەۋە وتى: ئەگەر دەتوانىت

ھەول بەدە بى ئەۋەى ئۆتۆمبىلەكە بىكوزىنىتەۋە چاكى بىكەۋە.

* كۆمەللىك كەس پىككەۋتن كە جۈھا لەگەل خويان بىبەن بۆ ھەمام و

لەۋى گالتەى پى بىكەن و پىيى پىبىكەنن.

ہریہ کەیان ھیلکە یەکی لە گەل خوی بردو کاتیک پویشتنە ناو حەمامە کە
وتیان: وەرن با ھیلکە بکەین وە ئەوێ نەیتوانی ھیلکە بکات ئەوا دەبیّت
کرێی خوشردنی ھەمووان بدات.

ہریہ کەیان وەک مریشک دەستی دەکرد بە گارەگارو پاشان ھیلکە یەکی
لە بن خوی دەردەھێنا ھەتا سەرە ی جوحا ھات، جوحا ھەستاو وەکو
کە لە شیر دە یخویندو بە دەوریاندا دەسوراپیە وە.

پێیان وت: ئەو چییە جوحا بوو وە کە ی؟
جوحا وەلامی دانەوہ: ئایا نابیت کۆمە لێک مریشک کە لە شیریکیان ھەبیّت؟

* ئافرەتیک بە بەشاری شاعیری نابینای وت: نازانم بوچی خەلک پێزت لی
دەگریت سەرەپای ناشیرینی پوخسارت.
بەشاری وەلامی دایەوہ: لەبەر جوانیە کە ی پێز لە شیر ناگیریت.

* دوو کەسی بێ دین لای پیاویکی مسولمان دانیشتبوون ویستیان تورپی
بکەن، یەکیکیان چاوی لەوێ تریان نوقاند پاشان وتی: ویستم پشوو کەم
لە ئەفەریقا بەسەر ببەم بەلام کاتیک زانیم نیوہی دانیشتوانە کە ی
مسولمانە پەشیمان بومەوہ.

ھاوپی کە ی وتی: بوچی ناچیت بوو ئەوروپا؟

وتى: ئەوروپاش مەسولمانى زۆرى تىدا بىلاوبونەتەو بە ھەر شەقامىدا
بىرۆيت بە مەسولمانىك دەگەيت دەمەوېت بچم بۆ شوېنىك ھىچ مەسولمانىكى
تىدا نەبېت.

مەسولمانەكە ئاوپى داھەو بە بۆ لايان و وتى: بۆچى بىر لە گەشتىك
ناكەيتەو بە بۆ دۆزەخ بىستومە تەنھا شوېنىكەكە مەسولمانى تىدا نىيە.

* جارىكيان پياويك لەگەل قازى يەك كە پىدەچوو پىشېركى و
بەربەرەكانى لە نىوانياندا ھەبويىت بەلای بىستانىدا دەپويشتن كە
گۆرانى بىژى ئافرەت گۆرانىان تىدا دەوت، كاتىك گۆرانى بىژەكان
بىدەنگ بوون و وازيان لە گۆرانى وتن ھىنا پياوھەكە وتى: بەپراستى
كارىكى باشتان كرد.

پاش ماوھەك پياوھەك بۆ كىشەيەك وەك شاھەت چوو بۆ لای قازى يەكە.
قازى وتى: شاھەدى تۆ قبول نىە!

پياوھەكە وتى: بۆچى؟

قازى وتى: لەبەر ئەو قەسەيەى كە ئەو پۆژە بە گۆرانىبىژەكانت وت
(بەپراستى كارىكى باشتان كرد).. ئەو ماناي ئەو دەگەيەنيت كە تۆ
پازىت بە سەرپىچى كردنى فەرمانەكانى خواى بالادەست.

پياوھەكە پىرسىارى لى كرد: كەى پىم وتن بەپراستى كارىكى باشتان كرد،
كاتىك كە گۆرانىان دەوت يان كاتىك بىدەنگ بوون و وازيان لە گۆرانى وتن
ھىنا؟

قازی وتی: کاتیك بی دہنگ بوون و وازیان له گۆرانی وتن هیئا.
 پیاوہکە وتی: دەی من مەبەستم له قسەکەم ئەوہ بوو کاریکی باشتان
 کرد کہ وازتان له گۆرانی وتن هیئاو بی دەنگ بوون نەك بو گۆرانی
 وتنەکیان.

قازی نەیتوانی هیچ بکات و ناچار بوو شایەتیەکی وەرگریت.

* پیاویك پۆیشتە لای فەرمانرەوايەك، فەرمانرەواکە وتی: چیت ئامادە
 کردووە بۆزستان لەبەری بکەیت؟
 پیاوہکە وتی: ئەوہی تو دہمدەیتی.
 فەرمانرەوا فەرمانی کرد جلیکی باشی بو بینن.

* بە یوسف پیغەمبەریان وت (سەلامی خوای لی بیئت): بوچی خۆت برسی
 دەکەیت له کاتیكدە خەزینەکانی دنیا لەبەردەستی تۆدان؟
 وتی: لەبەرئەوہی دەرسم تیریم هەزارەکانم بیر بجیتەوہ.

* پاشایەك وتی: پاشایەتی چەند خوشە بەلام خۆزگە تا هەتایە بەردەوام
 دەبوو.

یەکیك وتی: ئەگەر تا هەتایە بەردەوام بوایە ئەوا نەدەگەیشت بە تۆ.

* پیاویکی کورتہ بالّا ہاتہ لای کیسرا و ہاوری دہکرد من ستہم لی
کراوم، یہ کیک وتی: دادوہری بوّ ئەم کورتہ بالّا یہ بکہ.
وتی: باوہ پناکەم کەس ستەم لە کورتہ بالّا بکات.
کورتہ بالاکە وتی: ئەوہی ستەمی لی کردووم لە خوّم بالای کورتترە.
پیکیەنی و فەرمانی کرد دادوہری بکریّت.

* پیاویک ہاتہ لای خەلیفە مەئمون وتی: ئەی پیشەوای باوہ پداران من
پیاویکی عەرەبم.
مەئمون وتی: ئەوہ هیچی سەر سوپھینەری تیدا نییە.
پیاوہکە وتی: من دہمە ویت حەج بکہم.
مەئمون وتی: ئەوہ پینگە یە فەرموو.
پیاوہکە وتی: ئاخەر پارەم نیە.
مەئمون وتی: کەواتە حەجت لە سەر نیە.
پیاوہکە وتی: من بوّ ئەوہ ہاتووم یارمەتیم بدەیت نەک فەتوام بوّ بدەیت.
ئەویش یارمەتی دا.

* سوّفیەک ھەندیک گەنمی برد بوّ ئاش بوّ ئەوہی بیہاریّت، ئاشەوانەکە
وتی: من سەرقالم کاتم نیە ناتوانم بوّتی بہارم.
سوّفیەکە وتی: بوّم بہارە دەنا نزا لە خوّت و لە ئاشەکەت دہکەم.
ئاشەوانەکە وتی: بوّ نزاکانی توّ گیرا دہبن؟

سۆفیه که وتی: به لئی.

ئاشه وانه که وتی: دهی نزا بکه که خوا گهنمه که ت بو بکات به ئارد، ئه مه سودی زیاتره بو تو.

* شیعیه یه که به پیاویکی سونه ی وت: تو رقت له منه له کاتی که نوێزه که ت قبول نیه تا سه له وات له سه ر من لی نه دهیت و نه لئیت (اللهم صل علی محمد وعلی آله).

پیاوه که وتی: ئه گهر بلیم (آله الطیبین) ئه و تو ی لی ده چیته دهره وه.

* پیاویک که ریکی پی بوو تازه کپی بووی، دراوسی که ی که چاویکی کویر بوو پرسیا ری لی کرد ئه م که رهت به چه ند کریوه.

وتی: چه ند باشه؟

وتی: په نجا دینار.

پیاوه که به سه د دینار کپی بووی وتی: سبحان الله یه ک دینارت هه له نه کرد به سه د دینار کریومه تو یه ک سه ر نیوه که ت بینی.

* قوریه شیه کان هاتنه لای ئه بو طالب و تیان: موحه مه د بده به ئیمه بیکوژین ئیمه ش عه ماره ده دهین به تو بییت به کورپ له جیگه ی ئه و. ئه بو طالب وتی: کورپه که متان بده می بیکوژن و کورپه که ی ئیوه وه ربگرم خواردنی بده می بو تان.

* ئېين جهوزى عاده تى وا بوو كه له سهر كورسى وتار خويندنه كې هاتبايه خواره وه وهلامى كه سى نه ده دايه وه، پوژيكيان پرسىاريان لى كرد: ئايا كاميان باستره و پله ي به رزتره نه بوبه كريان عه لى؟

ئېين جهوزى ترسا له وهى فيتنه له نيوان سونه و شيعه كان دروست ببيت نه گهر به كيكيان هه لېژيترىت بوېه وتى: نه وهى كچه كې خواست، پاشان به كسهر له سهر كورسيه كې هاته خواره وه.

وهلامه كې دوو واتاي هه لده گرت، به كه ميان نه وهى كه عه لى كچه كې پيغه مبهري خواست (صلى الله عليه وسلم) دوه ميشيان پيغه مبهري (صلى الله عليه وسلم) كچه كې نه بوبه كرى خواست.

* ده شته كييه ك براكه ي مرد، پرسىاريان لى كرد هوكرى مردنه كې چى بوو؟
وتى: بوونى.

* سوالكه ريك له ده رگاي مالىكى دا، خاوه ن ماله كه وتى: كه سى لى نيه.
سوالكه ره كه وتى: تو كه سيكى نه گهر خوا به ره كه تى تى خستې.

* پياويكى پيشدار منداله كې خوى هه لگرتبوو كه به دهنگى به رز ده گريا، پياويكى بى پيش كاريگر بوو به گريانه كې پويشت منداله كې

له پياوه كه وهرگرت و منداله كه بى دهنگ بو، پياوه بى پيشه كه وتى:
ئيوه پيشدار ترسناكن ته نانه ت منداليش ليتان ده ترسيت، سه ير كه چون
لاى من بیدهنگ بو.

پياوه پيشداره كه وتى: بويه لای تو بیدهنگ بو چونكه واى زانى كه
دايكى ته ویت.

* يه كيك پرسىارى له ئيب خراط كرد: وشه كى كه موج به مانای چى
دیت؟

ئيب خراط سه رى سوپما له بهرته وهى له زيانى دا ئه م وشه يه
نه بيستبو بويه پرسىارى له پياوه كه كرد: ئه م وشه يه ت له كوئ بينيوه ؟
پياوه كه زور به متمانه وه وتى: له وشيعره ي (امرؤ القيس) كه ده لیت "
ولیل كموج البحر أرخی سُدُوله "

ئيب خراط وتى: كه موج زینده وه ریكه ده خوینیتته وه وتى ناگات.

* ده لیت عه نته ره پياویكى زور ئازا بوو پوژیکيان گایه ك به دواى كه وت و
ئویش پای كرد، پرسىاریان لى كرد: ئایا له گایه ك ده ترسیت له كاتیکدا
تو عه نته ره ی پاله وانیت.. ئه ی کوا ئازایه تییه كه ت؟

ئویش وه لامى دانه وه وتى: ئاخى گایه كه نازانیت من عه نته ره م.

* ئەبو ئەسود دروسىيەكى ھەبوو زۆر ئازارى دەداو شەوانە بەردى دەگرتە مالەكەى و بو بەيانىش بلاوى دەكردهوه دەيوت خوا بەرد بارانى كردهوه، ئەويش دەيوت: درۆ دەكەى ئەگەر خوا بەرد بارانى كردهام بەردىكم پى دەكەوت.. پاشان خانووەكەى فروشت، پرسىاريان لى كرد: خانووەكەت فروشت؟

وتى: نەخىر دروسىكەمم فروشت.

* پىاوئىكى مسولمان لەسەر مەغسەلەيك دەستنوئىزى دەگرت، پىاوئىكى بى دىن ھاوارى كرد چۆن قاچت لەسەر مەغسەلە دەشوئىت؟ پىاووەكە وتى: تو پوژى چەند جار دەم و چاوت دەشوئىت؟ وتى: پوژى جارێك كە لەخەو ھەلەدەستم.

مسولمانەكە وتى: دەى من پوژى بەلایەنى كەمەو ھە پىنج جار قاچم دەشووم، بو خۆت دادوەر بە قاچى من خاوينترە يان دەم و چاوى تو؟!

* نەصرى كوپى يەسار بىنى پىاوئىكى دەشتەكى زۆر بە تامەزىوئىيەو ھە نان دەخوات، پرسىارى لى كرد: ئەى پىاوئى دەشتەكى تا ئىستا تىر نانت خواردووه؟

وتى: لە مالى توو باوكى تو نەخىر.

نصر زۆر تەرىق بووئىو ھە وتى: خۆزگە لال دەبووم بەس ئەو پرسىارەم نەدەكرد.

* پياويك به مه جوسيه كي وت: تو باوكي كي؟

مه جوسيه كه وتي: ئيمه له وه گه وره ترين بدرينه پال منداله كانمان به لكو ده درينه پال باوكانمان.

پياوه كه وتي: منداله كانمان كرده وهي خويمان وه باوكانمان كرده وهي كه ساني ترن نه گه ر بدرينه پال كرده وه كاني خويمان باشتره له وهي بدرينه پال كرده وهي كه ساني تر.

* پرسيار كرا له شه عبي دهر باره ي شتيك وتي: نازانم.

پييان وت: شهرم ناكه يت ده لئيت نازانم له كاتيكا تو زاناي عيراقيت؟
وتي: فريشته كان شهرميان نه كرد كاتيكا وتيان: ﴿سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا﴾

* پياويك له يه مامه وه هاتبوو پييان وت: باشترين شتيك كه بينيبييت

تييدا چي بوو؟

وتي: هاتنه دهره وه م له وي باشترين شتيكه كه بينيبييتم تييدا.

* فهره زده ق سوار ي ولاخيك بوو به لاي ئافره تيكا تيپه پري كاتيكا

كه يشته لاي ئافره ته كه ولاخه كه ي تريكي لي به ربوو ئافره ته كه پيكه ني،

فهره زده ق ئاوپري دايه وه بو لاي ئافره ته كه و وتي: به چي پيده كه نيت..

سویند بہ خوا تا نیستا هیچ مینہ یہک ہالی نہ گرتووم ئیلا تریکی لی
بہ ربوہ.

ٹافرہ تہ کہ وتی: دایکت نو مانگ ہالی گرتوی تہ ی کوری ترکہ نہ کہ.

* پرسیار لہ ئین عومہ ر کرا ئایا پیغہ مہر (صلی اللہ علیہ وسلم) لہ
نوئژدا ناوری دہ دایہ وہ؟

وتی: نہ خیر نہ لہ نوئژدا نہ لہ غیری نوئژدا.

* کوہ لیک کہ س باسی خراپی حہ جاجیان دہ کرد کہ چہ ند کہ سیکی
خراب و خوینرپیژ بوہ، یہ کیک وتی: تہ لاقم کہ وتبیٹ خوا لہ حہ جاج
خوش نابیت.

وتیان: چون تہ لاق لہ سہر شتیکی نادیار دہ خویت تہ لاق ت دہ کہ ویت
پیویستہ لہ خیزانہ کہ ت دور بکہ ویتہ وہ.

یہ کیک وتی: کیشت نیہ تہ گہر خوا لہ و ہموو تاوانہ ی حہ جاج خوش
بیٹ لہ و تاوانہ ی توش خوش دہ بیٹ، تاوانہ کہ ی تو لہ چاو تاوانہ کانی
تہ ودا زور بچوکہ.

* پوژیکیان حہ جاج بینی لہ سہر مینہ رہ کہ ی نوسراوہ: ﴿قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ
قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ الزمر: ۸.

واته: بلی که میك به خوانه ناسی رابویره، به لام دلتیا به که تو نیشته جیی
ناو ئاگری دوزه خیت.

ئه ویش له ژیره وه نوسی: ﴿قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾
﴿آل عمران: ۱۱۹﴾.

واته: بلی بمرن به داخ و رقی خوئانه وه به راستی خوا زانایه به وهی له ناو
دله کاندایه.

* پیاویك ده لیت ئیبراهیمی کوری ئه دهه م وتی: هه والم پی بده ده رباره ی
ئه وهی تییدایت.

وتم: ئه گهر پزق و پوزیم هه بوو ده یخوم وه ئه گهر نه مبوو ئه وا ئارام
ده گرم.

وتی: سه گه کانی به لخیص وا ده که ن.

وتم: تو چی ده کهیت؟

وتی: ئه گهر پزق و پوزیم هه بوو ئه وا لی ده به خشم وه ئه گهر نه مبوو ئه وا
سوپاسی خوا ده که م.

* پرسیار کرا له شه عبی: ئایا گوشتی میش هه لاله؟

وتی: ئه گهر هه زت بووی چوو بیخو.

* پیاویک به ناوی خوئی بانگی فه رمانپه وایه کی کرد ئه ویش تورپه بوو
وتی: بو به کونیه که م بانگم ناکه ی نالییت ئه بو فلان؟
پیاوه که وتی: خوای بالاده ست خوشه ویستریں دروسکراوی خوئی به ناوی
خویه وه بانگ کرد که فه رموی: ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾ وه خرابترینی
خه لکی به کونیه که ی بانگ کرد که فه رموی: ﴿تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾.

* قه شهیه ک پرسپاری له خالیدی کورپی به زید کرد: تو مسولمانیت؟
خالید وتی: به لئی.

قه شه که وتی: له زانا کانیانی یان له نه زانه کانیان؟
خالید وتی: نه له زانا کانیانم وه نه له نه زانه کانیشیانم.
قه شه که وتی: ئیوه ده لئین به هه شتییه کان ده خوئن و ده خوئه وه و میزو
پیسایش ناکه ن شتی وا چوئن ده بیئت؟!

خالید وتی: به لئی وا ده لئین و هه ر به م شیوهیه شه، ئه وه وه کو نمونه ی
مندالیک وایه که له سکی دایکی دایه و به رده وام له پرزقی خوای بو دیت له
خواردن و خواردنه وه میزو پیسایش ناکات.. قه شه که زور سه رسام بوو به
وهلامه که ی پاشان وتی: ئه ی ئیوه ده لئین به رده وام له خواردن و
خواردنه وه ی به هه شت ده خوین و هیچیشی لی که م ناکات؟!

خالید وتی: به لئی وا ده لئین و هه ر به م شیوهیه شه، ئه وه وه کو نمونه ی
پیاویکه که خوا زانست و زانیاری پی دابیئت له دونیادا، ئه گه ره موو

خەلکی دونیا زانست و زانیاری لی وەرێگرن هیچ شتێک لە زانست و زانیاریەکی ئێوەکەم ناکات.

قەشەکە زۆر سەرپام بوو بە وەلامەکی پاشان وتی: ئایا تۆ نەتوت من نە لە زاناکانیانم وەنە لە نەزانەکانیشیانم.

خالید وتی: بەلێ نە لە زاناکانیانم وەنە لە نەزانەکانیشیانم.

قەشەکە وتی: تا ئیستا کەسم لە تۆ زاناترم نەبینیوە.

* پیاویک هاتە لای شیخ ئەلبانی پەحمەتی خۆی لی بیئت دەبیوت عیلمی

غەیب دەزانم، داوای لە شیخ کرد وتووێژی لەگەڵ بکات.

شیخ وتی: بەیەک مەرج وتووێژت لەگەڵدا دەکەم.

پیاوێکە وتی: مەرجەکەت چیە؟

شیخ وتی: چۆن دەلێیت غەیب دەزانم کەچی مەرجەکی من نازانیت؟!

بەمە وتووێژەکە کۆتایی هات.

* ئافەرەتیکی جوان و پازاوە بە پۆزەووە بە گەنجیکی برۆاداری وت: بۆچی

تۆ گرنگی بە من نادهیت؟

گەنجیکم نەبینی ئیلا بەرامبەرم سەری دانەواندووە.

گەنجە برۆادارەکە وەلامی دایەووە وتی: ئەگەر یەکیک جارێک خۆی بۆ

دانەواندی مانای ئەوە نیە کە تۆ کەسیکی گرنگ و پیرۆزیت، من هەموو

بہ یانیہك دواى نان خواردن جله كانم له بهر ده كه م پاشان خوم داده نه وینم
بو نه وهى پیلأوه كانم له بهر بكه م.

* حه جاج به پیاویكى وت: به خوا رقم لیته.

پیاوه كه وتی: خوا نه وه مان بخاته به هه شته وه كه زیاتر رقى له وهى تره.

* پیاویك پرسىارى له شه عى كرد: ئایا سه لام له كو مه لیك بكه م كاتیك
خه رىكى نان خواردنن؟

وتی: نه گهر ویستت نانیان له گهل بخویت به لی.

* پیاویكى زور ناشیرین خیزانه كه ی دووگیان بوو، خیزانه كه ی پیى وت:
وهى له حالت نه گهر منداله كه مان له تو بچیته:

پیاوه كه وتی: وهى له حالت نه گهر له من نه چیته.

* پیاویكى ده شته كى نویژی زور كورت كرده وه، فه رمانپره وایهك گوچانى
لی پاست كردو وتی: نویژه كه ت دووباره بكه وه:

دواى نه وهى نویژه كه ی به هیمنی و له سه رخویى دووباره كرده وه
فه رمانپره واکه وتی: نه م نویژه باشتو بو یان نه وهى پیشتو كردت؟

ده شته كیه كه وتی: نه وهى پیشتو كردم.

فه رمانپره واکه وتی: بوچی؟

دہشتہ کیہ کہ وتی: لہ بہرئہ وہی نویژی یہ کہ مم بو خوا کرد بہ لام ئہ وہی
دو وہ مم لہ ترسی گوچانہ کہی تو کرد.

* کاتیك حمادہ کچی مامی مہ تصور کوچی دواپی کرد، مہ تصور لہ کاتی
ناشتہ کہ یدا نامادہ بو، کاتیك لہ سہر گوپرہ کہ وہ ستا بوون پیش ئہ وہی
مردو وہ کہ بنیژن بہ ئہ بو دولامہی وت: چیت بو ئہ م گوپرہ نامادہ کردو وہ؟
وتی: (حمادہ) ی کچی مامت ئہی پیشہ وای باوہ پداران.
مہ تصور ئہ وہ ندہ پیکہ نی کہ ناچار بوو دہم و چاری داپوشی.

* پیاویك ویستی گالتہ بہ پہلول بکات وتی: ئہی پہلول تو ئیستا ہر
لیرہی برو فہرمانپرہ وا دوو درہم دہدات بہ ہموو شیئتہ کان .
پہلول وتی: دہ تو دوو درہم مہ کہی خوٹ بدہ بہ من.

* فہرمانپرہ وایہ ک بہ پیاویکی ہہ ژاری وت: حالت چوئہ؟
ہہ ژارہ کہ وتی: تو حالی ئیمہیت، سہیر بکہ بزائہ تو چوئیت بو ئیمہ.
فہرمانپرہ واکہ فہرمانی کرد پارہیہ کی باشی پی بدہن.

* دہشتہ کیہ کہ بہ پیاویکی وت: بیست درہم مم بہ قہرز بدہیہ بو ماوہی
مانگیك.

پياۋەكە وتى: جا مانگىك چيە تۆ بلى بۆ ماۋەى سالىك، بەلام بەخوا پارەم نىيە.

* لە كۆندا خەلك بە كۆمەل لە ھەمام خويان دەشرد، پياۋىكى شىت بە پوتى كە ھىچ جلىكى لەبەر نەبوو ھاتە ناو ھەمامەكە، پياۋىك كە لەناو ھەمامەكە بوو چاۋى نوقاند.

شىتەكە وتى: ئەۋە لە كەيەۋە چاۋت كۆيىر بوۋە؟
پياۋەكە وتى: لەو كاتەۋەى عەۋپەتى تۆ دەر كە وتوۋە.

* پياۋىك پرسىياري لە دەرياۋانىك كرد: باۋكت لەكۆيى مرد؟
وتى: لەناو دەريا.

پاشان پرسىياري لى كرد: ئەي باپىرت لەكۆيى مرد؟
وتى: لەناو دەريا.

پياۋەكە بەسەر سۈرپمانەۋە ھاۋارى كرد: سەرەپاي ئەۋەش تۆ ھەر دەرياۋانى دەكەيت؟!

دەرياۋانەكە زەردەخەنەپەكى كردو ھەمان پرسىياري ئاراستەي پياۋەكە كردنەۋەۋ پىيى وت: باۋكت لەكۆيى مرد؟

وتى: لەسەر جىگە.

پاشان پرسىياري لى كرد: ئەي باپىرت لەكۆيى مرد؟
وتى: لەسەر جىگە.

ده ریاوانه که به ره و لای به له مه که ی پویشته و وتی: له گهل نه وه شدا هه ر
له سه ر جیگه که ت ده خه ویت؟!

* پوژیک نه صمه عی مندالیک بی بی ویستی که میك گالتھی له گهل بکات
پی وت: کورم حه ز ده که یت سه د هه زار دیناری زیړت هه بیته به لام گیل
بیته؟

منداله که وتی: نه به خوا حه ز ناکه م.

وتی: بوچی؟

منداله که وتی: له به ره وه ی ده ترسم به هو ی نه م گیلیه وه کاریکی وا بکه م
که هه موو پاره که م له ده ست بده م و ته نها گیلیه که م بو بمینیتته وه.
نه صمه عی زور سه رسام بوو به زیره کی نه م منداله و پاشان پویشته.

* جاحظ له یه کیك له دوکانه کانی به غدا به ئافره تیکی ناشیرین گه یشته،
سه یریکی کردو وتی: ﴿وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ﴾.

ئافره ته که ش سه یری کردو وتی: ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ﴾.

* یه کیك به شیتیک ی وت: تو ئاقلتری یان که ر؟

وتی: له وانه یه تو.

* پياۋىك بە خىزانەكەى وت: خوا ھىچ شىتېكى دروست نەكردوۋە لە تۆ
خوشەويستىر بىت لام.

ئافىرەتەكەش وتى: ۋە ھىچ شىتېكىشى دروست نەكردوۋە لە تۆ زياتر رقم
لىي بىت.

پياۋەكە وتى: سوپاس بۆ ئەو خوايەى كە ئەۋەى پى بەخشىم كە حەزم
لىيەتى ۋە توشى ئەۋەى كىردى كە رقت لىيەتى.

* ئافىرەتېك لاي پياۋىك خۆى ھەلدەكىشا بەۋەى كە خەلك تۆر پىي
سەرسامە ئەۋەش بوۋەتە ھۆى ئەۋەى بىزارى بىكەن.

پياۋەكە وتى: بە ئاسانى دەتوانى لە خوتيان دورر بخەيتەۋە، تەنھا
بەۋەى قسە بىكەيت لايان.

* نوسەرىك بە بەرنادشۆى نوسەرى بەناوبانگى وت: من باشترم لە تۆ، تۆ
لە پىناۋى پارەدا دەنوسىت، منىش لە پىناۋى شەپەفدا.
يەكسەر ۋەلامى دايەۋە: راست دەكەيت، ھەريەك لە ئىمە بۆ ئەۋ شتە
دەنوسىن كە نىمانە.

* پرسىيار كرا لە شەعبى: خىزانى شەيتان ناۋى چىيە؟
وتى: ئەۋ ھاۋسەرگىرىيە مان نەبىنيۋە.

* پیاویک پرسپاری لہ یه کیک کرد: کامه ریگه ی کهره کانه؟
وتی: کام ریگه یه ت حه ز لییه له ویوه برۆ.

* یه کیک پرسپاری لہ یوسفی کورپی ئه سباط کرد: چۆن بتوانم که سیکی
خوبه که مزان بم؟
وتی: به هر که سیك گه یشتیت وابزانہ چاکه ی به سهرته وه هه یه.

* به پیاویکیان وت که هر له زگماکه وه نابینا بوو: بوچی نابیناکان
زیره کترو هوشیار ترن له چاوساغان؟
وتی: له بهرئه وه ی چاویان گواستراوه ته وه بو ناو دلایان.

* ئافره تیکی خواناس نینوکیکی شکا پییان وت: ئایا هه ست به ئازار
ناکه یت؟
وتی: تامی پاداشته که ی تالی ئازاره که ی له دلما لابرده.

* یه کیک پرسپاری لہ ئه حنه فی کورپی قه یس کرد: به چی بووی به
گهره ی هۆزه که ت... نه ئازاترینیانی وه نه دهوله مندترینیانی وه نه
به خشنده ترینیانی وه نه جوانترینیشیانی؟
ئه حنه ف وه لامي دایه وه و وتی: من گهره ی هۆزه که مم له بهرئه وه ی ته واه
پیچه وانه ی توّم؟

وتی: چوں پیچہ وانہی منی؟

ئەحنەف وتی: واز لەو شتە دەهینم کە پەیوەندی بە منەوە نییە..
پیچە وانەیی توو کە خووت لە کاری من هەڵدەقورتینی کە پەیوەندی بە توو
نییە.

* بە پیاویکیان وت: ئێو بە گوشتاوە لێن چی؟

وتی: (سخین) واتا: گەرم.

وتیان: ئەو ئەگەر سارد بوویەو؟

وتی: لای ئێمە سارد نابێتەو.

* لە لوقمانی حەکیمیان پرسى: ئەم داناییەت لە کى فێر بوویت؟

وتی: لە نەزانەکان، هەر عەیبێکم لى بینی بن لێی دوور کە وتومەتەو.

* لە دانایەکیان پرسى: ئایا هیچ شتێک هەیە لە دینار و درەم باشتەر بیت؟

وتی: بەلێ ئەوێ دەیبەخشیت.

* بە ئیمام ئەحمەدیان وت: کەو بەندە تامی ئاسودەیی دەکات؟

وتی: کاتێک پێی خستە ناو بەهەشت.

* مەرپوان بە پیاویکی وت: گومان دەبەم توو گەمژە بیت.

پیاوہ کہ وتی: گہ مژہ پیاویکے کار بہ گومانہ کہی بکات.

* پوژیکیان خلیفہ موعتہ صیم لہ گہل ہندیک لہ راوچیہ کان پویشتہ
دہرہ وہو چاویان بہ شیریک کہوت، خلیفہ سہ رسام بوو بہ بہ ژن و بالاو
شمشیری یہ کیک لہ پیاوہکانی پیی وت: ئہی پیاو ئایا خیرت تیدایہ؟
پیاوہ کہ زانی کہ دہیہ ویت لہ گہل شیرہ کہ پوبہ پوی بکاتہ وہ وتی: نہ خیر
ئہی پیشہ وای باوہ پداران.

خلیفہ پیکہنی و وتی: پووی پش بیت پیاوی ترسنوک.

* پیاویک ناوی مزید بوو شتیکی لہ بن باخہلی نابوو پییان وت: ئہ وہ
چیہ لہ ژیر باخہلتہ؟
وتی: بوچی خستومہ تہ ژیر باخہلم؟

* ئہ صمہ عی دہلیت پہلولم بینی کہ یہ کیک بوو لہ شیتہکانی کوفہ
ہندیک شیرینی پی بوو پیم وت: ئہ وہ چیہ پیٹہ؟
وتی: شیرینیہ.
وتم: بہ شم بدہ.
وتی: ہی خوّم نیہ.
وتم: ہی کیئہ؟

وتی: ہی کوپی پشیدہ داویہ تی بہ من بو ئہ وہی بوی بخوّم.

* پياويك به دواي ئيمامي شه عبي دا ده گه را پرسياړي له چه ند كه سيك
كرد وتيان: نه وه يه كه له گهل خيزانه كه ي له وي دانيسنه وه، پياوه كه
پويشته لايان و سهلامي لي كردن پاشان وتي: كامه تان ئيمامي شه عبي
يه؟

شه عبي وتي: نه وه يان (نامارهي به خيزانه كه ي كرد).

* ده شته كيك له سهر خواني يه زيدي كوپي مه زيد ناماده بوو، يه زيد به
هاوه له كاني وت: جيگه بو براكه تان بكه نه وه.

پياوه كه وتي: پيويسه ناكات خوتان تيك بدن قولله كانم دريژن دهستم
پيي ده گات.

كاتيك ده ستي دريژ كرد تريكي لي به ربوو، يه زيد پيكني و وتي: نه ي براي
عهره ب و ابرانم يه كيك له قولله كانت پچرا.

* پوژيكيان چه جاج به ته نها پويشته دهره وه و له شويينيك دانيسنه،
پياويكي پير هاته لاي و چه جاج پيي وت: له كويوه هاتويت نه ي پياو؟
پياوه كه وتي: له و گونده وه.

چه جاج وتي: رات چونه به رامبه ر به چه جاج؟

پياوه كه وتي: خوا له ناوي به ريت هيچ كه سيكي له و خرابتر حوكمي
عيرافي نه كردوه.

حە جاج وتی: دەزانیت من کیم؟

پیاوہ کہ وتی: نہ خیر.

حە جاج وتی: من حە جاجم.

پیاوہ کہ وتی: گیانم فیدات بیٹ، ئە ی تو دەزانیت من کیم؟

حە جاج وتی: نہ خیر.

پیاوہ کہ وتی: من شیتیکئی ھۆزی عیجلم پوژی دوو جار توشی پەرکەم دەبم.

حە جاج پیکەنی و بریاریدا خەلات بکریٹ.

* گەورە یەکی بەصرە ویستی خانوہ کە ی تیک بدات و خانوئیکی گەرەترو باشتر دروست بکات، لە تەنیشتیەوہ خانوئیک ھەبوو کە ھی پیرەژنە یە ک بوو ویستی لی بکریٹ و لە گەل خانوہ کە ی خوئی تیکە لی بکات، خانوہ کە بیست دیاری دەکرد بە لام ئەو دووسەد دیناری دا بە پیرەژنە کە بە لام پازی نەبوو بیفرۆشیت.

وتیان: حەق وایە زیندانی بکریٹ لە بەر گەمژە ییە کە ت لە بەرئەوہ ی دووسەد دینارت لە دەست خۆتدا بە رامبەر بە خانوویە ک کە بایی بیست دینارە.

پیرەژنە کە وتی: حەق وایە ئەو پیاوہ زیندانی بکریٹ کە خانوویە ک بە دووسەد دینار دەکریٹ کە بایی بیست دینارە.

بە م قسە یە ھەموانی بی دەنگ کرد.

* پیاویک کورپکی زور ناشیرینی هه بور داوای ژنی بو کرد، کورپه که به باوکی وت: وایزانه و کچه چاوکی کویره.
پیاوه که وتی: حه زم ده کرد ههردو چاوی کویر بورنایه بو ووهی پوخساری ناشیرینی تو نه بینیت.

* شاعیریک شعریکی لای چهند که سیک خوینده وه، پیاویکی حه سود باسی جوانیه کانی شعره که ی نه کرد به لکو ره خنه ی له دیرپکی شعره که گرت.

شاعیره که وتی: ده زانی وه ک میثوله ده تبینم واز له نه دامه ساغه کان دینیت و ده گه ریت بو ووهی بزانیته له کوئی برینیک هه یه له وی بنیشیت.

* پیاویک که تازه باوکی مردبور به زیادی کوری نه بو سوفیانی وت: نه ی فه رمانره و باوکمان مردووه و براکه مان دهستی به سهر میراته که ماندا گرتووه که له باوکمانه وه بو ما جیماوه.

زیاد وتی: وا دیاره که تو هیچ شتیکت له دست نه داوه بو ی به په روش بیت زیاتر له میراتی باوکت، خوا به زهیی به باوکتدا نه یه ته وه که کوری وه ک تو ی له دوا ی خو ی جیهیشتووه.

* به زیدی کوری مه نصور پویشته لای مه هدی که به شاری شاعیری نابینای لا بوو. به شار هوئراوه یه کی به سهردا مه هدی خوینده وه که مه مووی مه دح و ستایشی ئه و بوو، کاتیك هوئراوه که ی خویندنه وه به زید به به شاری وت: ئه ی شیخ ئیشت چییه؟
وتی: ئیشتی مرواری کون کردن ده که م.

مه هدی پیکه نی و پاشان وتی: وه ی له حالت گالته به خالم ده که ییت؟
به شار وتی: چی لی بکه م پیاویکی پیری نابینا ده بینیت هوئراوه به سهر خه لیفه دا ده خوینیته وه و مه دح و ستایشی ده کات ئه ویش پرسیماری لی ده کات ئیشت چییه!

* پیاویک به ره زیلیکی وت: بوچی بانگم ناکه ییت بو ئه وه ی نانت له گهل بخوم؟

ره زیله که وتی: له به ره وه ی تو ژور خیرایت له نان خواردن وه به خیرایی پاروه کانت قوت ده ده ییت، پارویک قوت ناده ی خیرا دانه یه کی تر ئاماده ده که ییت.

پیاوه که وتی: ئه ی ده ته ویت ئه گهر نانم لا خواردیت له نیوان ههر دوو پارودا دوو رکات نویت بکه م؟

* پوژیکیان ره شید بانگی په هلولی کرد بو ئه وه ی به قسه کانی پیبکه نییت، کاتیك په هلول هات ره شید وتی: خواردنی بو بینن، ئه وانیش ته نها نانیان

بۇ ھېنا.. پەھلول بەپاكردن بەرەو دەرەو پویشت، پەشید وتی: بۇ
كوی؟

پەھلول وتی: جەژنی قوربان دیمەو لاتان بەلكو گوشتان ھەبیت.

* پیاویك لەھەر شوینیک بیزانیایە دەعوەتیک ھەیە دەچوو بی ئەوہی
بانگی بکەن، پوژیکیان بینی کۆمەلێك کەس جلی جوانیان لەبەر کردوہو
بەیەکەوہ دەپوژن، دلنیا بوو کە بۆ دەعوەت دەچن بۆیە ھەستاو بە دوايان
کەوت، دوايي بۆی دەرکەوت کە ئەوانە شاعیرن و پویشتنە لای
فەرمانرەواو ھەریەکەیان ھۆنراوہیەکی خویندەوہو خەلاتیکي وەرگرت..
کاتیک ھەموان ھۆنراوہکەیان خویندەوہو خەلاتیان وەرگرت تەنھا ئەو
مابوو کە بەبی دەنگی دانیشتبوو، پێیان وت: دەی تۆش ھۆنراوہکەت
بخوینەوہ.

وتی: من شاعیر نیم.

وتیان: ئەی تۆ کئیت؟

وتی: من یەکیکم لە غاوون (واتا: سەرلیشیواو)، ئەوانە دواي شاعیرەکان
دەکەون کە خواي بالادەست دەریارەیان دەفەرمویت: ﴿وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ
الْغَاوُونَ﴾ واتە: سەرگەردان و سەرلیشیواوہکانیش شوینی شاعیران
دەکەون.

فەرمانرەوا پیکەنی فەرمانی کرد خەلاتیکیش بەو بدەن.

* پوڑیکیان حہ جاج لہ گہ ل ہندیک لہ ہاوہ لہ کانی پویشته دہرہ وہ بو پراو، کاتیک خواردنیان نامادہ کرد بہ ہاوہ لہ کانی وت: بزان کئی لہ و دہرہ بہرہ یہ بانگی بکھن با بیت نان بخوات، ٹہ وانیش ہہ موو چواردہ وری خویان گہ پان کہ سیان نہ دوزیہ وہ تہنہا پیاویکی دہشتہ کی نہ بیت لہ گہ ل خویان ہینایان۔

حہ جاج پیی وت: وەرہ ٹہ ی پیاری دہشتہ کی نان بخو۔
دہشتہ کیہ کہ وتی: یہ کیکی لہ تو بہ پیزتر بانگی کردوم وہ لامم داوہ تہ وہ۔
حہ جاج وتی: کیہ؟
دہشتہ کیہ کہ وتی: خوی بالادہ ست بانگی کردم بو ٹہ وہ ی بہ پوڑو بم،
بہ پوڑوم۔

حہ جاج وتی: پوڑو لہ و پوڑہ گہ رمہ دا؟
دہشتہ کیہ کہ وتی: بو پوڑیکی زور گہ رمتر لہ مپو بہ پوڑوم۔
حہ جاج وتی: ٹہ مپو بیشکینہ و پوڑیکی تر بہ پوڑو بہ۔
دہشتہ کیہ کہ وتی: ٹایا کہ فالہ تی ٹہ وہ دہ کہیت کہ زیندو دہ بم تا بہ یانی؟
حہ جاج وتی: نا توانای ٹہ وہ م نیہ۔
دہشتہ کیہ کہ وتی: ٹہ ی چون داوام وای لی دہ کہیت؟
حہ جاج وتی: ٹہ وہ خواردنیک زور خوشہ۔
دہشتہ کیہ کہ وتی: بہ خوا ٹہ وہ چیشتلینہ رہ کانت خوشیان نہ کردوہ،
بہ لکو تہ ندروستی باشت خوشی کردوہ۔
حہ جاج وتی: دوری خہ نہ وہ لییم۔

* ده گيرنه وه كه پياويك به عبدالله كورپى عامرپى وت: داوايه كم ليټ هه يه
بوټم جيټه جيټ ده كه يټ؟

عبدالله وتى: به ليټ، وه منيش داوايه كم ليټ هه يه بوټم جيټه جيټ ده كه يټ؟
پياوه كه وتى: به ليټ.

عبدالله وتى: داواكه ت بليټ.

پياوه كه وتى: ده مه ويټ ئه و خانوه ي كه هه ته پيشكه شي منى بكه يټ.
عبدالله وتى: باشه.

پياوه كه وتى: ده ي توټش داواكه ت بليټ.

عبدالله وتى: ده مه ويټ واز له داواكه ت بيټيټ.

پياوه كه وتى: باشه ئه وه وازم هيټا.

* چه ند كه سيټك پياويكيان هيټا يه لاي قازي وتيان: ده هه زار درهمه ي
ئيټمه ي لايه نامانداته وه.

قازي وتى: چي ده ليټيټ ئه ي پياو؟

پياوه كه وتى: ئه وه ي ده يټين راسته به لام داوايان ليټ ده كه م كه موټه تم
بدن تا خانوه كه م و وشتره مه ره كانم ده فروشم پاشان مافي خويان پيټ
ده ده م.

پياوه كان وتيان: دروټ ده كات جه نابي قازي به خوا هيټ شتيكي نيه تا
بيفروشيټ نه زور نه كه م.

پياوه كه به قازى وت: گویت لی بوو خوځيان شایه دييان دا كه هيچ شتيكم
نيه ئه ی چوڼ داوام لی دهكهن كه قهرزه كه يان بدهمه وه؟
هه موانی بيدهنگ كردو قازى فه رمانی كرد بهری بدهن.

* يه كيك به پياويكي وت: ناوت چيه؟

وتی: دهريا.

وتی: ئه ی كونه كه ت چيه؟

وتی: أبو الفیض (باوكی لافاو).

وتی: ئه ی ناوی باوكت چيه؟

وتی: فورات.

پياوه كه وتی: ئه وه ی بیهویت بیته لات ده بیته به به له م بیته.

* ده شته كييهك هاته لای سلیمانی كوری عبدالملك كه خهريكي خواردنی

جوړه شیرنه مه نیهك بوو، سلیمان وتی: فهرموو بخوئ وه ی ئه و جوړه

شیرنه مه نیه بخوات میثسکی زیاد دهكات.

پياوه كه وتی: ئه گهر ئه وه پاست بوايه ده بوو سه ری خهليفه وهك سه ری

ئیستر بوايه.

* پياويكي هه ژار پویشته لای پياويكي دهوله مه ندو پیی وت: من دراوسیتم

براكه م مردووه يارمه تيم بده بوئ وه ی كفنيكي بوئ بكرم.

دهوله مه نده كه وتی: به خوا ئیستا هیچم لا نیه به لآم دواى چەند پوژيكي تر
وه ره وه له خزمه تدام.

پیاوه كه وتی: براكه م بخه مه ناو ناو و خوئوه تا چەند پوژيكي تر تو كفنئ
بو ده كريت؟

* ده شته كيه ك لای پیاويك وه سستا كه نانی ده خوارد، سه لامى لى كردو
ئه ویش وه لآمى دایه وه پاشان لى نزيك بوويه وه بو ئه وهى فهرموى بكات
به لآم پیاوه كه گوئى پى نه دا، ده شته كيه كه وتی: به لای مالى ئیوه دا هاتم.
پیاوه كه وتی: پيگه كه ت به ویدا بووه.

ده شته كيه كه وتی: خیزانه كه ت دووگيان بوو.

پیاوه كه وتی: كه هاتیشم دووگيان بوو.

ده شته كيه كه وتی: به لآم مندالى بوو.

پیاوه كه وتی: هه ر ده بوو بيبیت.

ده شته كيه كه وتی: دوو كورى بوو.

پیاوه كه وتی: دايكيشى وا بوو.

ده شته كيه كه وتی: يه كيكيان مرد.

پیاوه كه وتی: دياره دايكى توانای نه بووه شیر بدات به هه ردوكيان.

ده شته كيه كه وتی: ئه وهى تريش مرد.

پیاوه كه وتی: نه يتوانيوه دواى براكه ي بژيت.

ده شته كيه كه وتی: دايكيشيان مرد.

پیاوہ کہ وتی: لہ خہ فہ تی دوو کورہ کہ ی مردوہ .
 دہ شتہ کیہ کہ وتی: خوار دنہ کہ ت چہ ند خو شہ .
 پیاوہ کہ وتی: بو یہ بہ تہ نہا دہ یخو م، بہ خوا تامی ناکہ یت .

* وہ لیدی کور ی یہ زید پویش تہ لای ہیشامی کور ی عبدالملک، ہیشام وتی:
 ئہ و می زہ رت بہ چہ ند کریوہ ؟
 وہ لید وتی: بہ ہزار درہم .
 ہیشام وتی: می زہ ری ک بہ ہزار درہم .. زور زورہ .
 وہ لید وتی: ئہ ی پی شہ وای باوہ پداران ئہ وہم بو بہ پری زترین ئہ ندامی لاشہ م
 کریوہ، تو کہ نی زہ کی کت بہ دہ ہزار درہم کریوہ بو سو کترین ئہ ندامی
 لاشہ ت .

* پیاوی کی یہ ہودی بہ علی کور ی ئہ بو طالیبی وت (خوا لی پازی بی ت):
 پیغہ مبرہ کہ تان نہ ناشت کہ پشتیوانہ کان وتیان: فہرمان پرہ وایہ ک لہ ئیمہ و
 فہرمان پرہ وایہ ک لہ ئیوہ .
 علی (خوا لی پازی بی ت) وتی: ئیوہ کاتی ک خوا لہ دہریاکہ پہراندنیہ وہ
 پیہ کانتان وشک نہ بوویہ وہ کہ چاوتان بہ خہ لکی ک کہ وت بہ دہوری
 بتہ کانیاندا دہ خولانہ وہو دہ یانپہرستن وتتان: ئہ ی موسا خوا یہ کیش بو
 ئیمہ ساز بکہ وہ کو ئہ وانہ چہ ند خوا یہ کیان ہہ یہ .

* فەرمانپەرەوايەك بە ۋەزىرەكەى وت: باشتىن شتىك كە بەندە ھەيىت چىيە؟

ۋەزىرەكە وتى: ەقلىك پىيى بژىت.

فەرمانپەرەواكە وتى: ئەى ئەگەر نەى بوو.

ۋەزىرەكە وتى: پەرەشتىك خۆى پىيى برازىنىتە ۋە.

فەرمانپەرەواكە وتى: ئەى ئەگەر نەى بوو.

ۋەزىرەكە وتى: سەرۋەت و سامانىك دايىپوشتىت.

فەرمانپەرەواكە وتى: ئەى ئەگەر نەى بوو.

ۋەزىرەكە وتى: بروسكەيەك لە ئاسمانە ۋە بىت و بىسوتىنىت و لەكۆل

خەلگەكە و شارەكەى بىكاتە ۋە و ئاسودەيان بىكات.

* پىاويك پىرسىارى لە عومەرى كوپى قەيس كرد: ئەگەر يەككە لە

مىگەوت بەردىك يان شتىكى بچوكى بىنى بە نىوچاۋانىە ۋە يان لەناو

گۆرەۋىەكانى يان لەناو جەكانى چى لى بىكات؟

عومەر وتى: با قىيى بدات.

پىاۋەكە وتى: ئاخىر دەلەين زىكرى خوا دەكات تا لە مىگەوت دەچىتە

دەرەۋە.

عومەر وتى: دەى مادام واىە با وازى لى بىنىت تا قورگى دەدرىت.

پىاۋەكە وتى: بو قورگىشى ھەيە؟

عومەر وتى: ئەى چۆن زىكر دەكات.

* پياويك پرسياړی له عه باس کرد خوا ليی پازی بیټ: تو گه وره تری یان پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم)؟
عه باس وه لامي دایه وه: پیغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) له من گه وره تره به لام من پیش ته و له دایک بووم.

* به ده شته کیه کیان وت: ده زانیت به جوانی نزا بکه یت؟
وتی: به لی.

وتیان: ده ی نزا بکه.

وتی: خوايه تو ئیسلامت به ئیمه به خشى بی ته وه ی داوات لی بکه ین، له به هه شتیش بیبه شمان نه که یت که ئیمه داوات لی ده که ین.

* نوسه ریکی گه نج پویشته لای ته لکسه ندهر توّماس پوّماننوسی به ناوبانگی فه پهنسی داواى لی کرد به یه که وه یه کیك له چپروکه میژوییه کان بنوسن، دوّماس به خو به گه وره زانین و گالته وه پیی وت: چوّن که رو ته سپ به یه که وه ده توانن عه پهبانه یه ک رابکیشن؟
نوسه ره گه نجه که وه لامي دایه وه: ته وه سوکایه تییه به منی ده که یت، چوّن ریگه به خوّت ده ده یت به ته سپ وه سفم بکه یت؟

* ئەنشتاین بەردەوام چاویلکەى بەکار دەھێنا پوژیکیان پویشتە
چیشخانەىەك، كاتێك شاگردەكە لیستی خواردنەكانى بو هینا بو ئەوەى
بیخوینیتەو ئەوەى حەزى لییەتى داواى بکات ئەنشتاین بوى دەرکەوت
کە چاویلکەى بىر چووە بوێە بانگى شاگردىكى کرد بو ئەوەى
لیستەکەى بو بخوینیتەو.

شاگردەكە وتى: بەداخەو بەپێزم منیش وەك تو ئەزان و ئەخویندەوارم.

* پیاویك پرسىارى لە (ئەگاڤا مێرى كلاریسا) کە نوسەرىكى ئینگلیزیه
کرد: بوچی شوت بە پیاویكى شوینەوارناس کردووە؟
وتى: لەبەر ئەوەى تا بەتەمەنتر بىم نرخم لای ئەو زیاتر دەبیت.

* بە ئیمام عەلى یان وت: چۆن خوا لیپرسینەو لەگەڵ ئەو هەموو
خەلکەدا دەکات، سەرەپای زۆرى ژمارەیان؟
وتى: هەر وەك چۆن پزقیان دەدات سەرەپای زۆرى ژمارەیان.

* یەکیك پرسىارى لە عەلى کوپى ئەبو طالیب کرد: دورى نىوان پوژەلات
و پوژئاوا چەندە؟
وتى: ئەندازەى یەك پوژ پویشتنى خۆر.

* پياويك به ئه بوبه كرى وت: به خوا جنيويكي وات پي ده ده م له گه لت
بيته گوڤه كه ته وه.

ئه بوبه كر وه لآمي دايه وه: به خوا له گه ل تو ديت نه وه ك له گه ل من.

* خه ليفه موعته صيم سهرداني خاقاني كرد كاتيڪ نه خوش كه وتبوو،
خه ليفه ويستی ليها تویی و زیره کی فه تحی کوپی تاقی بکاته وه پئی وت:
ئه ی فه تح مالی من باشتره یان مالی باوکت؟
فه تح وه لآمی دايه وه: مادام پيشه وای باوه پداران له مالی باوكمه ئه وه
مالی باوكم باشتره.

خه ليفه وتی: جوانترین وه لآم وه لآمی تو یه ئه ی فه تح.

* به عبدالله کوپی عه باسیان وت: عومهری کوپی ره بیعه ئه و شه وه له
دایک بوو که عومهری کوپی خه تاب وه فاتی کرد، به ناوی ئه وه وه
ناونراوه.

وتی: وانا ئه و شه وه حق به رز کرایه وه و سته م له جیگه ی دانرا.

* یه هودییه ك كه جله كانی شپرو پیس بوون به مسولمانیكي وت كه
جوانترین جلی له به ردا بوو: ئایا پیغه مبه رتان نه یفه رموو ده دنیا به هه شتی
كافرانه و زیندانی مسولمانانه؟
مسولمانه كه وتی: به لئ راسته.

یہ ہودیہ کہہ وتی: تھی بو تھوہ حالی منہو تھوہش حالی توہی، زیانت زور
لہ ہی من خوشترہ؟

مسولمانہ کہہ وتی: تھگر تھوہ ببینیت کہہ خوا پھیمانی داوہ پاداشتم پیئی
بکات وہ تھوہی بو توئی نامادہ کردوہ لہ سزا تھوکاتہ بوٹ دہردہ کہوئیت
کہہ من لہ زیندان دام و توش لہ بہہشتدای.

* پیاویک بہ یہ کیکی وت: لہ خہودا بینیم لہ گہل دایکت جووت بووم،
پیاوہ کہہ توپہ بوو چوون بہ گڑیہ کداو پاشان پویشتنہ لای علی خوا لئی
پازی بیٹ پیاوہ کہہ وتی: دہ بیٹ حہدی لی دہربکریٹ بہ قامچی لئی بدریٹ
(ہرہک چوون لہ یہ کیک دہدریٹ کہہ زینای کردبیٹ).
علی خوای لی پازی بیٹ وتی: لہ بہرخور بیوہستینہو سہد قامچی لہ
سیبہرہ کہی بدہ.

* سالمی کوپی عبداللہ جلیکی کوون و شپی لہ بہر بوو ہاتہ لای سلیمان
کوپی عبدالملک، سلیمان لای خوئی لہ سہر جیگہ کہی داینیشاند، عومہری
کوپی عبدالعزیزیش لہوئی بوو پیاویک کہہ جلیکی نوئی و جوانی لہ بہر بوو
وتی: تھی عومہر خالت (سالمی کوپی عبداللہ) نہیدہ توانی جلیکی نوئی و
جوان لہ بہر بکات کاتیک دیتہ لای پیشہوای باوہرداران؟
عومہر وتی: نابینم کہہ جلہکانی پلہی تھویان نزم کردبیٹہوہ وہ ناشبینم
تھو جلانہی توش پلہی توئیان بہرز کردبیٹہوہ بوئاستی تھو.

پياوه كه ته ريق بوويه وه و هيچ وه لآميكي نه دايه وه.

* هه نديك ديليان هيئايه لاي حه جاج، يه كيك له ديله كان وتي: ئه ي
فه رمانره وا من مافيكم به سهرته وه هه يه.

حه جاج وتي: مافت چيبه به سهر منه وه؟

ديله كه وتي: پوژيكيان (ابن الأشعث) جنيوي پيداى منيش وه لآمه دايه وه و
له سهرت به دهنگ هاتم.

حه جاج وتي: شايدت هه يه؟

ديله كه وتي: به لئى ئه و پياوهش له وي بوو، پياوه كهش يه كيك بوو له
ديله كان.

حه جاج وتي: ئه و قسه يه ي ده يلئت راسته؟

پياوه كه وتي: به لئى راست ده كات من ئاگام لى بوو.

حه جاج وتي: ئه ي تو بو له سهرم به دهنگ نه هاتي و وه لآمت نه دايه وه؟

پياوه كه وتي: له بهرئه وه ي من رقم ليته.

حه جاج فه رمانى كرد هه ردووكيان ئازاد بكرين يه كه ميان له بهرئه وه ي
ماfi به سهره وه هه بوو كه له سهرى به دهنگ هاتبوو، دووه ميشيان له بهر
پاسگووي و نه ترسانه كه ي كه وتي رقم ليته.

* کاتیک ئیسماعیل کوپی حەمماد کوپی ئەبو حەنیفە پویشتە بەصرە
وتی: حەز دەکەم ئەو کەسە تەمى بکەم کە پیچەوانەى ئەبو حەنیفە
بکات.

یەکیک وتی: ئایا ئەبو حەنیفە ئەو کەسانەى تەمى دەکرد کە پیچەوانەى
ئەویان دەکرد؟

ئیسماعیل وتی: نەخیر.

پیاوہەکە وتی: دەى کەواتە یەکەمجار خۆت تەمى بکە لەبەرئەوہى
پیچەوانەى ئەوت کرد.

* پیاویک زەیتونى دەفروشت، ئافرەتیەک هاتە لای بو ئەوہى بە قەرزی لىی
بکریت.

پیاوہەکە وتی: لىی بخۆ بزانی تەمى چۆنە.

ئافرەتەکە وتی: من بەپوژوم لەقەرزی پەمەزانى سالى پار.

پیاوہەکە وتی: کەواتە بە قەرزی ناندەمى. یەک سالى قەرزی خوات
دواخستووہ داواش لە من دەکەیت بەقەرزی پیت بەدەم، کەى قەرزەکەى من
دەدەیتەوہ.

* کاتیک عومەرى کوپی خەتتاب عەمرى کوپی عاصى کرد بە والى میسر
پرسیارى لى کرد:

ئەگەر دزیکت هاتە لا چى لیدەکەیت؟

وتی: دہستی دہبرم.

عومەر وتی: بہلام ئەگەر برسپەك هاتە لای من ئەوا من دہستی تۆ دہبرم.

* مێشولەپەك لە خەلیفەى عەباسى (ئەبو جەعفەرى مەنصور) نىشت ئەویش دەرى كرد، ديسان گەراپەووە ئەویش دەرى کردەووە ديسان گەراپەووە هەتا بێزارى كرد، (جەعفەرى كۆپى محمدى كۆپى على) هاتە ژورەووە، مەنصور پێى وت: ئەى باوكى عبدالله بۆچى خواى (عزوجل) مێشولەى دروست كردووە؟

وتی: بۆ ئەوەى سەم كارانى پێ زەلیل بكات.

* پیاویك دەگێرێتەووە دەلێت: شەویکیان لە گوند چوومە دەرەووە بۆ هەندێك كارم بینیم ئافرەتیكى نابینا گۆزەپەكى لەسەر شان هەلگرتبوو چراپەكیشى بە دەستەووە گرتبوو دەپۆشت هەتا گەیشتە سەر پووبارەكە، منیش بە سەرسورمانەووە چاودێرىم دەكرد، گۆزەكەى لە پووبارەكە پر كردو بە پێگەكەدا گەراپەووە بۆ گوندەكە.

پێم وت: باشە تۆ نابینایت و پۆژو شەو لای تۆ وەك پەكە بۆچى ئەم چرایەت هەلگرتووە؟

وتی: بۆ ئەووە هەلگرتووە نەووەك دل كۆیڕێكى وەك تۆ لە تاريكیدا خۆم پێدادات و گۆزەكەم بشكێنێت.

* پوژیکیان باوکیک کوپہکھی نارد بو ئوہی سہریکی برژاوی بو بکریٹ،
کوپہکھ سہرہکھی کپی و لہ ریگا دانیشٹ چاوہکانی و گوئیہکانی و
زمانی و میٹشکھکھی خواردو ئوہی مایہوہ بو باوکی بردہوہ.

کاتیک باوکی سہیری سہرہکھی کرد وتی: ئوہ چییہ؟

وتی: ئو سہرہیہ کہ داوات کردبوو.

باوکہکھ وتی: ئہی کوا چاوہکانی؟

کوپہکھ وتی: کویر بووہ.

باوکہکھ وتی: ئہی کوا گوئیہکانی؟

کوپہکھ وتی: کہ پ بووہ.

باوکہکھ وتی: ئہی کوا زمانہکھی؟

کوپہکھ وتی: لال بووہ!

باوکہکھ وتی: ئہی کوا میٹشکھکھی؟

کوپہکھ وتی: بی میٹشک بووہ!

باوکہکھ وتی: ہستہ بیبہوہ دانہیہکی تربینہ.

کوپہکھ وتی: خاوہنہکھی بہم عہیانہ پیی فروشتووم تازہ لیم

وہرناگریتہوہ.

* لہ گہل خیزانہکھی دانیشتبوو خورمایان دہخوارد.

خیزانہکھی وتی: دہبینم دہنکہکان لہ دہمت ناہینیتہ دہرہوہ

دہیانخویت یان چی؟

وتی: بەلّی دهنکەکانیش دەخۆم لەبەرئەوێ فروشیارەکە کاتیک خورماکەئێ بۆ کیشام بە دهنکەکانەوێ کیشای وە کاتیک پارەکەم دایە پارەئێ خورماو دهنکەکانیشم دایە، شتێک پارەم پێ دابیئت چۆن فری دەدەم.

* پرسیار کرا لە ابن تیمیە: کامەیان سودی زیاترە بۆ مرۆڤ (سبحان الله) یان (استغفرالله) ؟

ابن تیمیە وەلامی دایەوێ: ئەگەر جل و بەرگ پاک بێت ئەوا بخورو بۆئێ گولّ باشتەرە بۆئێ.

وێ ئەگەر جل و بەرگ پیس بوو سابون و ئاوی گەرم باشتەرە بۆئێ. (سبحان الله) بخوری پاکانە و (استغفرالله) سابوونی تاوانباران و سەرپێچیکارانە.

* عیمەرانی کورپی حیطان خیزانیکی جوانی هەبوو، بۆ خووشی کورت و ناشیرین بوو. پۆژیکیان خیزانەکەئێ وتی: پیم وایە من و تۆ دەچین بۆ بەهەشت.

عیمەران وتی: چۆن؟

خیزانەکەئێ وتی: لەبەرئەوێ تۆ یەکیکی وەک منت پێدراوێ تۆش سوپاسگوزاری، منیش تۆشی یەکیکی وەک تۆ بووم و ئارام گرم، کەسێ سوپاسگوزارو ئارامگریش لە بەهەشتن.

* پوژيک له پوژان پياويکي دهوله مه ند سه به ته يه کي پر له خوړاکي خرابي دا به پياويکي هه ژار.

پياوه هه ژاره که پيکه ني و سه به ته که ي له گهل خوړي بر دو کوښکه که ي جيه نشت.

داوي نه وي هه ژاره که سه به ته که ي به تال کردو جوان پاكي کرده وه ئينجا پري کرد له گولي جوان و گه پايه وه بو کوښکه که و دا ي به پياوه دهوله مه ند که.

پياوه دهوله مه ند که سه رسام بوو وتي: من سه به ته يه کي پر له خوړاکي خراب و تيکچوم دا به تو بوي تو پر له گول بوم ده گيريته وه؟ هه ژاره که وهلامي دايه وه: هه موو مرؤفيک نه وه ده به خشيت که له دلي دايه.

* دوو کهس بوو به مشتومريان و چوونه لاي قازي يه کيکيان وتي: نه و پياوه کوئيکي قورسي هه لگرتبوو، که و ته سه ر زه وي و داوي له من کرد يارمه تي بده م، منيش وتم: چيم ده ده يتي نه گه ر يارمه تيت بده م، وتي هيچ منيش پازي بووم و کو له که م هه لگرت.

ئيستاش ده مه وي هيچه که م بداتي.

قازي وتي: سکا لاکه ت ته واره کوړم، نزيک به ره وه لي م و نه و کتي به به رز بکه ره وه. کاتيک به رزي کرده وه پتي وت: چيت دوزيه وه له ژيري؟

پیاوێکە وتی: هیچ.

قازی وتی: دە ی هە لای گرە یۆ خۆت و بپۆ.

* پیاوێک هە ندیک ئاسنی لای بازرگانێک جێهێشتبوو، کاتیەک گە پرایە وە لای بازرگانه که و داوای ئاسنه که ی کردە وە بازرگانه که پیتی وت: ئاسنه که مشک خواردویه تی.

پیاوێکە وای نیشان دا که باوهری کردووه، دوا ی چە ند پۆژێک پیاوێکە کوپی بازرگانه که ی بینی یه کسه ر پفاندی و لای خۆی شارديه وە، بازرگانه که دەستی کرد به گە پان به دوا ی کوپه که یدا کاتیەک پیاوێکە ی بینی پرسیا ری لیکرد که کوپه که ی نه بینیوه، پیاوێکە وە لای دایه وە: گویم له جریوه جریوێک بوو کاتیەک سه یرم کرد بینی م چۆ له که کان مندالێکیان هە لگرتووه !

بازرگانه که وتی: جا چۆن چۆ له که دە توان مندالێک هە لبگرن؟
پیاوێکە وە لای دایه وە: ئە و شارە ی که مشک تییدا ئاسن دە خوات چۆ له که شی تییدا که مندال هە لبگرن.
بازرگانه که پیکه نی و ئاسنه که ی گە پانده وە یۆ پیاوێکە.

* پۆژێکیان دە عبول مە نه لێکی گە و ره ی له مای دروسی که ی هیناو خواردنی تییدا ئاماده کرد، کاتیەک مە نه لێ که ی گە پانده وە یۆ خاوه نه که ی مە نه لێکی بچوکی خسته ناو مە نه لێ که.

دراوسیکە ی پرسیارى کرد: ئەو مەنجەلە بچوکە چىه؟
وتى: ئەو مەنجەلە کە تان زاو و ئەو مەنجەلە بچوکە ی بوو هى خۆتانە.
داوى چەند پۆژيک دەعبول مەنجەلە گەرەکە ی لە دراوسیکە ی وەرگرتەو
بەلام ئەم جارە بۆى نەگەراندنەو.
کاتیک دراوسیکە ی هات داوى مەنجەلەکە ی کردەو دەعبول وتى:
مەنجەلە کە تان مردووە!

دراوسیکە ی سەرى سورماو وتى: چۆن مەنجەل دەمریت؟
وہلامى دایەو: چۆن باوەرت کرد کە مەنجەلە کە تان زا بەلام باوەر
ناکەیت کە مەنجەلە کە تان مردووە؟!

* سولتان عبدالعزیز هاتە میسر، لەگەڵ خدیوی ئیسماعیل سەردانى
زانکۆى ئەزەریان کرد.

خدیوی بینى کە شیخی ئەزەر گرنگیان پى نادات، پالکەوتوو و قاچی
پاکیشاوە.

خدیوی داوى لە پیاویکی کرد کيسە یەك پارە ببات بۆ شیخ، دەیویست بۆ
لاى خۆى رایبکیشیت و بارودۆخیشى بزانیّت.

کاتیک پیاو کە هاتە لاى شیخ بۆ ئەو ی کيسە پارەکە ی پى بدات دەستی
کیشایەو و پى وت: بەو کەسە بلێ کە تۆى ناردووە: ئەو ی قاچی
پاکیشیت دەستی راناکیشیت.

* جوحا لہ نہؤمی سہرہوہی مالہکھی بوو، کہسیک لہ دەرگای مالہکھی
 دا، لہ پەنجەرہکەوہ سہری دەرہینا بینی پیاویکە.
 پئی وت: فەرموو چیت دەوئت؟
 پیاوہکە وتی: وەرہ خواریوہ با قسەت لہ گەلدا بکەم.
 جوحا ھاتە خواریوہو وتی: فەرموو.
 پیاوہکە وتی: من کہسیکی ھەژارم دەمەوئت یارمەتیم بدەي.
 جوحا لئی توورپە بوو بەلام توورپەییەکھی شار دەوہو وتی: دوام کەوہ،
 جوحا چوہ سہرہوہو پیاوہکەش دواي کەوتبوو کاتیک گەیشتنە نہؤمی
 سہرہوہ ئاورپیکی دایەوہو بە کابرای وت: خوا بتداتی.
 پیاوہکە وتی: ئەي باشە بۆ لہ خواریوہ ئەوہت پئت نہوتم؟
 جوحا وتی: ئەي باشە تۆ بۆچی منت ھینایە خواریوہو قسەکەت پئی
 نہوتم کاتیک من لہ سہرہوہ بووم.

* قوتابیەک تاقیکردنەوہی ھەبوو لہ یەکیک لہ و مادانەي کہ تابیەت بوو بە
 جیھانی بالندەکان.
 کاتیک پوژی تاقیکردنەوہکە نزیک بوویوہ قوتابیەکە دەستی کرد بە
 پیداجونەوہی مادەکەو ھەولیکی زۆری دا ویستی نمرەي تەواوی لی
 بیئیت، ئەوہندە متمانەي بە خوئی ھەبوو کہ ھەر پرسیاریک بیئەوہ بە
 ئاسانی وەلامی دەداتەوہو سەرکەوتوو دەبیئت لہ تاقیکردنەوہکە.

کاتیک قوتابیہ کہ پرسپاری تاقیکردنہ وہ کہی وەرگرت توشی شوک بوو،
بینی ماموستاکه تهنه یه پرسپاری هیئاوہ تہوہ ئه ویش وینهی قاچی
چہند بالندہ یه ک بوو کہ داوای دہکرد له ریگہی وینهی قاچہ کانیاہوہ
ناوی بالندہ کان بنوسیت.

قوتابیہ کہ وہ لامہ کہی نہ دہزانی بویہ به تورپہیی یه وہ هہستاو وەرہ قہی
دایہ ماموستاکه و وتی: بی مانترین پرسپاریک تا ئیستا بینیبیتم ئه و
پرسپارانہ یه... ئینجا ویستی بپواتہ دہرہ وہ.

کاتیک ماموستاکه وەرہ قہ کہی له قوتابیہ کہ وەرگرت سہیری کرد
ناوہ کہی نہ نویسوه.

ماموستاکه وتی: ناوت چی یه؟ بو ناوہ کہت نہ نویسوه؟

قوتابیہ کہ ئاماژہی به قاچہکانی کردو وتی: سہیری قاچہکانم بکہو له
ریگہی قاچہکانمہ وہ ناوہ کہم بزانه!

* پوژیکیان بہندہ یه ک ئاوی بہدہستی ئیمام جہ عفری صادق دا دہکرد،
هہندیک ئاو بہرجلہکانی کہوت ئه ویش به تورپہیی یه وہ سہیریکی
بہندہ کہی کرد.

بہندہ کہ وتی: ﴿والکاظمین الغیظ﴾ واتہ: وہ ئه وانہی رقی بہتینی خویان
دہخوئہ وہ.

وتی: ئه وہ رقم خواردہ وہ.

به نده كه وتی: ﴿والعافین عن الناس﴾ واته: وه له خه لکی ده بورن لییان خوش ده بن.

وتی: ئه وه لیّت خوش بووم

به نده كه وتی: ﴿والله يحب المحسنين﴾ آل العمران: ۱۳۴.

واته: خواش چا كه کارانی خوش ده ویت.

ئیمام جه عفر وتی: ئه وه تو ئازادیت له پئی خوا وه هه زار دیناریش له مالی من بو تو.

* مه سیحیه ك پیتشوازی له پیاویکی مسولمان کرد له ماله كه ی خوی.

مه سیحیه كه ترپی بو پیاوه مسولمانه كه هیئا و ئه ویش خواردی.

پاشان شه پاب (مه ی) بو هیئا مسولمانه كه وتی: حه رامه نایخومه وه.

مه سیحیه كه وتی: سه رم سوپماوه له ئیوه ی مسولمان ئه وه هه لال ده كه ن

و ئه وه حه رام ده كه ن هه رچه نده ئه و شه پابه ش له و ترپییه دروست كراوه.

مسولمانه كه وتی: ئایا خیزانت هه یه ؟

مه سیحیه كه وتی: به لی.

مسولمانه كه وتی: بیهینه ئیره ئه ویش هیئای.

پاشان پی و ت: ئایا كچت هه یه ؟

مه سیحیه كه وتی: به لی.

مسولمانه كه وتی: بیهینه ئیره ئه ویش هیئای.

مسولمانہ کہ وتی: ئایا نابینیت کہ خوا ئہمہی (ژنہ کہ) بۆ تۆ حەلال کردوہ و ئہمہی (کچہ کہ) بۆتۆ حەرام کردوہ لہ گەل ئہوہی کہ ئہوہ لہ ئہوہیہ.

* لویسی چواردہیہم پاشای فہرہنسا بہوہ بہناوبانگ بوو کہ زۆر گرنگی بہ ئہدەب و نوسەر و شاعیران دەدا، بوالوئی شاعیر کەسیکی زۆر نزیک بو لہ پاشا، پوژیکیان پاشا بہ بیردا ہات کہ ھۆنراوہیہک بنوسیٹ و بۆ بوالوئی شاعیری بخوینیٹہوہ بۆ ئہوہی پای خوئی لہسەر بلیٹ، کاتیک ھۆنراوہکە ی بۆ خویندہوہ بوالو وتی: ئہی پاشا تۆ خوړیت ھەر کاریکت بویت دەتوانیت بیکہیت ئہستەم لہ قاموسی تۆدا نییہ بۆ نمونہ ویستت ھۆنراوہیہکی خراپ بنوسیٹ زۆر سەرکەوتو بویت.

* جاریکیان دەسەڵاتداریکی فہرہنسا بہلای کیلگہیہکدا پویشٹ کہ ھەندیک جوتیار کاریان تیدا دەکرد، سەیریکی کردن و بہ گالتہوہ پیی وتن: دە ی ئیوہ ئیستا بیچینن ئیمەش بہیانی دەیخوین. جوتیاریک وەلامی دایەوہ: بەلام ئیمە جو دەچین... (ئاشکرایہ کہ جو خۆراکی کەرەکانہ).

* دەلین بہرنادشو کەسیکی زۆر ناشیرین بوو، جاریکیان ئافرەتیکی سەماکار کہ زۆر جوان بوو پیی وت: ئہی بہرنادشو خەلک وا دادەنن کہ

تو زيره كترين كهس بيت وه من جوانترين كهسم ئه گهر من و تو
هاوسه رگريمان بكردايه ئه وا مندا له كانمان زيره كترين و جوانترين مندا له
ده بوون.

به رنادهو و تي: ئاخو ده ترسم مندا له كان شيوه يان له باوكيان چوبايه و
عه قليشيان له دايكيان چوبايه ئه و كاته شته كه پيچه وانه ده بوويه وه.

* جاريكيان نوسه ري فه ره نسي بول بورجيه سو كايه تي به ئه مريكيه كان
كرد به وته كه ي كه و تي: كه سي ئه مريكي تو زيك كاتي هه بيت به دواي ره گ
و پيشه و ره چه له كي خو ي و باب و با پيرانيدا ده گه ريت.
كاتيك نوسه ري ئه مريكي مارك توين ئه وه ي خوينده وه وه لام ي دايه وه و
و تي: ئه وه راسته به لام كه سي فه ره نسي هه موو كاتيكي له وه دا به سه ر
ده بات بزانيت كي باوكيه تي.

* له ئاهه نكيكا پياويك داواي له ئافره تيكي جوان كرد سه ماي له گه لدا
بكات به لام ئافره ته كه ره تي كرده وه و تي ناتوانم.
پياوه كه و تي: بو چي؟

ئافره ته كه و تي: من ته نها له گه ل پياويكا سه ما ده كه م كه داها تووي
هه بيت.. پاشان پرسيا ري لي كرد ئه ي تو بو چي له نيوان هه موو
ئافه ته كاندا منت هه لبرارد؟

پیاوہ کہ وتی: لہ بہرئہ وہی من حەز دہ کہم لہ گەل ئافرەتیکدا سە ما بکہم
کہ رابردووی ھەبیت.

* پیاویک ھاتە لای حەجای کورپی یوسف و ھۆنراوہ یەکی خویندەوہ و
وتی:

أبا هشام ببابك قد شم ريح كبابك .

حەجای وتی: وہی لہ حالت بوچی (أبا هشام) ت بە مەنصوبی خویندەوہ؟
پیاوہ کہ وتی: کونیە ی خوّمە حەزم لئ بیت مەرفوعی دہ کہم حەزم لئ بیت
مەنصوبی دہ کہم.

* پیاویک بە لای کوّمەلێکدا پویشت سەلامی لئ کردن و پاشان پرسپاری
لە یەکیکیان کرد: ناوت چییە؟

وتی: غلیظ (واتە: رەق، توندوتیژ).

بە دووہ میانی وت: ئەی تو ناوت چییە؟

وتی: خشن (واتە: زبر).

بە سییە میانی وت: ئەی تو ناوت چییە؟

وتی: وەر (واتە: سەخت).

بە چوارە میانی وت: ئەی تو ناوت چییە؟

وتی: شداد (واتە: زۆردار، توندوتیژ).

بە پینجە میانی وت: ئەی تو ناوت چییە؟

وتی: لاطم (واته: زله لیدهر).

به شه شه میانی وت: ئه ی تو ناوت چیه؟

وتی: ظالم (واته: سته مکار).

پیاوه که وتی: ئه ی مالک له کوپیه؟

وتیان: مالک کییه؟

وتی: چون نایناسن بو ئیوه پاسه وانانی دوزه خ نین؟

* پوژیکیان گه نجیک که به ناویانگ بوو به وهی په وشتی خراپه

گوستیله یه کی زیپی له په نجه کردبو خوی پی ه لده کیشاو به پیاویکی

وت: ئه م گوستیله یه ت پی چونه زور جوان نییه؟

پیاوه که وتی: با وهك ئه وه وایه گویدریژیک زینی زیپی له سهر بیت.

* فه یله سوفیکی ئافره تی به ته مه ن سهیری پیاویکی کرد که خه ریک بوو

ماله که ی ده پازانده وه به نیازی ژن ماره کردن بوو، له سهر ده رگای

ماله که ی نوسی بووی هیچ شتی که له شهر نابیت له م ده رگایه بیته ژوره وه.

فه یله سوفه که وتی: ئه ی خیزانه که ت له کوپوه ده چیته ژوره وه.

* به شاعیریکیان وت: تو قسه ی نادروست له شعره کانتدا ده لیت.

شاعیره که وتی: ئه وه ی له شاعیر داوا ده کریت قسه ی خوش و جوانه،

راستگویی داوا له پیغه مبه ران ده کریت.

* پیاویکی گہمژہ گازیکی لہ (نوجانس) گرت، قوتابیہ کانی دوی
پیاوہ کہہ وتن بوئہ وہی تولہی لی بکہنہ وہ کاتیکی گہرانہ وہ پیی وتن:
ئہ وہ بوچی دوی کہ وتن؟

وتیان: بوئہ وہی تولہی توئی لی بکہینہ وہ.
وتی: باشہ ئیوہ ئہ گہر ئیستریک جووتہیہ کی لیڈان ئیوہش لیی
دہدہنہ وہ؟

وتیان: نہ خیر.
وتی: ئہی ئہ گہر سہ گیگ گازی لی گرتن ئیوہش گازی لی دہ گرنہ وہ؟
وتیان: نہ خیر.

وتی: دہی ئہ و پیاوہش پەوشتی ئازہ لانی گرتوہ و خوئی بہ ئہ وان
چواندوہ و وەك ئہ وان وایہ کہ واتہ پیویست ناکات وە لآمی بدہنہ وہ.

* بہ نوجانسیان وت: فلان کہ س دہولہ مہندہ.
وتی: ئہ وہ نازانم تا نہ زانم بیروبوچونی چوئہ بہ رامبہر بہ مال و سامان.

* یہ کیکی پیاویکی بانگ کرد بوئہ نانی ئیوارہ، کاتیکی خواردنیان هیئا بینی
خواردنیکی خوش نییہ و بہ دللی نہ بوو بوئہ پیی وت: تو بانگت نہ کردووم
بوئہ نانی ئیوارہ بہ لکو نانی ئیوارہ ت لی قہدہ غہ کردم.

* به ذوجانسیان وت: که ی واز له مه دح و ستایشی یاروس ده هیئت؟
وتی: هه رکاتیک یاروس وازی له چاکه کانی خوی هیئا.

* فه رمانپه وایه ک به لای مندالیکدا پویشته و پرسپاری لی کرد: ئایا
خوینده واریت هه یه؟
منداله که وتی: به لی.

فه رمانپه واکه وتی: ده ی شتیکم بو بخوینه.
ئه ویش توژیک قورئانی بو خویند.
فه رمانپه واکه وتی: ئافه رین، ها ئه م دیناره بگره بو خوت.
منداله که وتی: نامه ویت گه وره م.

فه رمانپه واکه وتی: بوچی؟
منداله که وتی: ده ترسم دایکم ببینیت و لیم بدات.
فه رمانپه واکه وتی: پیی بلی فه رمانپه وای پیی دام.
منداله که وتی: باوه پر ناکات گه وره م.

فه رمانپه واکه وتی: بوچی؟
منداله که وتی: له به ره وه ی واده زانیته فه رمانپه وای هه رگیز دیناریک به ته نه
نابه خشیته.

* ده لئین پوژیکیان ئه بونه واس له بازاردا شه پابی ده خوارده وه له و کاته دا
خه لیفه به بازاردا تیده په پی و له دووره وه چاوی به ئه بونه واس که وت که

خەریکی خواردنەوہیە، خەلیفە داوای کرد کە ببینیت، ئەبو نەواس ھاتە لای خەلیفە و شوشە شەرابەکە ی لە پشت خووی شاردبوویەو خەلیفە وتی: ئەو دەستە ی پشتم وەتم نیشان بدە بزاتم چی تێدایە، ئەبو نەواس شەرابەکە ی خستە دەستەکە ی ترو دەستی نیشانی خەلیفە دا، خەلیفە وتی: دەستەکە ت ترم نیشان بدە، ئەبو نەواس شەرابەکە ی خستەو دەستەکە ی ترو ئەو دەستەشی نیشاندا، خەلیفە توپە بوو وتی: ھەردوو دەستەکانتم نیشان بدە، ئەبو نەواس ھەردووک دەستەکانی نیشان دا، خەلیفە وتی: ئەوہ چیە لە دەستت دایە؟

ئەبو نەواس وتی: شیرە.

خەلیفە وتی: ئە ی بو پەنگی سورە؟

ئەبو نەواس وتی: گەرەم بەخوا شەرمی لە تو کرد بو ی پەنگی سور بوو.

* پوژیکیان دوو پیاو لە بازار شەریان بوو یەکیکیان بە دەنگیکی بەرز ھاواری دەکردو ھەپەشە ی دەکرد، یەکیک وتی: پێدەچیت ئەو پیاوہ زۆر ئازا بیت.

یەکیک وەلامی دایەوہو وتی: مەرج نییە نابینیت شیر بێدەنگە لە گەل ئەوہشدا ئازایەو خەلک لیی دەترسیت و لیی پادەکات بەلام سەگ لە گەل ئەوہ ی بەردەوام دەوہپیت خەلک بەردی تی دەگریت.

* پوژىكىيان سوفيانى كورپى عويەينە گريا، ئەبو موخەمەد (يحيى بن اُكثم) وتى: بۆچى دەگرىت؟

سوفيان وتى: ئەوھى من دەگرىيىنىت ئەوھىە كە لەدوای دانيشتن لە مەجلىسى ھاوھلانى پيغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) توشى دانيشتن لە مەجلىسى ئىوھ بووم.

يەحيا وتى: كەواتە كارەساتى ھاوھلان بە دانيشتن لەگەل تۆ دوای دانيشتن لەگەل پيغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) زۆرگەرەتر بووھ.

* پوژىكىيان تەيمورلەنگ پرسیارى لە جوحا كرد ھەتا كەى خەلك لە دايك دەبىت و دەمرىت؟

جوحا وتى: ھەتا بەھەشت و دۆزەخ پەردەبن.

* يەككە لە دراوسىكانى ھاتە لای جوحا و پىي وت: كچەكەم تۆزىك شىتۆكەيەو بەردەوام خوئى دەپازىنىتەوھو دەچىتە. دەرەوھ ھاتووم بوئ ئەوھى شتىكى بەسەردا بخوئنى.

جوحا وتى: خوئىندى پياويكى پىرى وەك من سودى پى ناگەيەنىت بەلكو بپو بەدوای گەنجىكدا بگەرئ بوئ ئەوھى بىيتە ھاوسەرى.

* بە جوحايان وت: بۆچى كاتىك يەككە داواى شتىكت لى دەكات تا پوژى دواتر پىي نادەيت؟

وتی: بو ئه وهی قه دری شته که بزانیته.

* زانایه که به شاره کاندای ده گه پرا به دواي که سانی زانا بو ئه وهی گفتوگوئیان له گه لدا بکات و زال بیت به سه ریاندای هه تا گه یشته شاره که ی جوحا پرسیاری له خه لکه که کرد: ئایا هیچ زانایه که له و شاره دای هه یه؟

وتیان به ئی، بوئیان بانگی جوحا کردو به سواری که ره که ی هات.

زاناکه پرسیاری لی کرد: ناوه پاستی زه وی کوئییه؟

جوحا وتی: ئه و شوینه یه که من ئیستا لی وه ستاوم، ئه گه ر باوه پیشم پی ناکه یت ده توانیت زه وی بپیویت.

زاناکه دوش داماو پاشان وتی: ئه ی ئه ستیره کان ژماره یان چه نده؟

جوحا وتی: ژماره یان به قه د ژماره ی مووه کانی که ره که ی منه ئه گه ر باوه پیش ناکه یت ده توانیت ئه ستیره کان بژمیتریت پاشان مووه کانی که ره که شم بژمیتریت.

زاناکه پرسیاری کرد: ژماره ی مووه کانی پیشم چه نده؟

جوحا وتی: به قه د ژماره ی مووه کانی کلکی که ره که من، ئه گه ر باوه پیش ناکه یت ده توانیت هه ر مویک له پیشی خوت دهر بکیشتیت و پاشان موویک له کلکی که ره که دهر بکیشتیت هه تا هه ردووکیان ته واو ده بن پاشان بیان ژمیتریت.

زاناکه سه رسام بوو به وه لامه کانی جوحاو به په شیمانیه وه گه رایه وه.

* پوژيک به په هلوليان وت: شپته کاني شارمان بو بژميړه.
په هلول وتی: چوڼ نه وه موو شپته ده ژميړدرين، به لام نه گهر ده تانه ويت
عاقله کانتان بو ده ژميړم.

* پوژيکيان گه نجیک لای شه عبي باسی شتيکی ده کرد، شه عبي وتی:
نيمه تا نيسنا شتی واما نه بیستوه.
گه نجه که وتی: بو تو هه موو شتيکت بیستوه؟
وتی: نه خیر.
گه نجه که وتی: نه ی نیوه يت بیستوه؟
وتی: نه خیر.
گه نجه که وتی: ده ی نه وه به شيکه له و شته ی که نه تبیستوه.

* ژنيک به پياوه که ی وت: شهرم ناکه يت داوین پیسی ده که يت له کاتيکدا
ژنيکی حه لال و جوان و باشت هه یه.
پياوه که وتی: حه لال راسته به لام جوان و باش نا.

* پرسياريان له نه بو حارث کرد: نه گهر پياوی ته مه ن هه شتا سال ژن
بهينيت مندالی ده بيت؟
وتی: به لی، نه گهر گه نجیکی ته مه ن بیست سالی دراوسييان بيت.

* پياويك منداليكي له گهل بوو كه له خوځي نه ده چوو پټيان وت: نه وه بو
منداله كه ت هيچ له خوټ ناچيټ؟
وتي: دراوسيكان بزائن.

* مه نصورى عه باسى بو نه بو عه بدوللاى نوسى: بو لييمان ناترسيت
ههروهك چوځ خه لك لييمان ده ترسيټ؟
نه بو عه بدوللا وه لامي دايه وه: له دونيادا هيچ شتيكمان نيه كه به هوځي
تووه ليى بترسين وه له دواړوژيښدا هيچت نيه كه دوات لي بكهين، وه له
نازونيغمه تدا نيت كه پيروژبايت لي بكهين وه نه له به لاو ناخوځشيش دايت
سه ره خوځشيت لي بكهين.
مه نصور وتي: نهى نه بو عه بدوللا هاورپيه تيمان بكه بو نه وهى
ناموژگاريمان بكهيت.

نه بو عه بدوللا وه لامي دايه وه: نه وهى دونياى بوټ ناموژگاريت ناكات وه
نه وهى دواړوژيښى بوټ هاورپيه تيت ناكات.

* موعاويه راويژي به نه حنه فى كوپى قهيس كرد دهر باره ى كردنه
خه ليفه ى يه زيد، نه حنه ف بيدهنگ بوو هيچ قسه يه كي نه كرد دهر باره ى
نه وهى پرسيارى لي كرا بوو، موعاويه پټى وت: چيه نه حنه ف بو
بيدهنگيت راى خوټ بللى.

ئه حنه ف وتی: به خوا ئه ی پیشه وای باوه پداران ئه گهر راستیه که ی بلین
توپه ده بیت وه ئه گهر دروش بکه یین ئه و خوا له خو مان توپه ده که یین،
توپه بوونی پیشه وای باوه پداران سوکتره لاما له توپه بوونی خوا.

* پیاویک پویشته لای ئیاس کوپی موعاویه قازی به صره و پرسیری لی
کرد: ئایا ئه گهر خورما بخوم هیچ کیشه یه کی تیدا یه.
وتی: نه خیر.

پیاوه که وتی: ئه ی ئه گهر ئاوم به سه ردا خوارده وه؟
وتی: ئاساییه، دروسته.

پیاوه که وتی: ئه ی که واته بوچی شه راب حه رام ده که م له کاتی که له وه یه
که باسم کرد.

ئیاس وتی: ئه گهر هه ندیک ئاوت به سه ردا بکه م ئایا زیانت پی ده که یه نیت؟
پیاوه که وتی: نه خیر.

ئیاس وتی: ئه ی ئه گهر هه ندیک خو ئت به سه ردا بکه م زیانت
پی ده که یه نیت؟

پیاوه که وتی: نه خیر.

ئیاس وتی: ئه ی ئه گهر ئاو و گله که تی که ل بکه م و بلوکی قورینی لی
دروست بکه م پاشان بلوکه کان به سه رتدا ده م زیانت پی ده که یه نیت؟

پیاوه که وتی: به لی وه له وانه یه بمکوژیت.

ئیاس وتی: ده ی ئه ویش وه کو ئه وه وایه.

* به ئيبن عه باسيان وت: كي هه موو زانسته كان ده زانيت؟
وتى: هه موو خه لك.

* جاحظ ده لئيت: پياويكي ره زاقورسم هاته لا وتى: بيستومه كه تو هه زار
وه لامى بيد هه نكهرت هه يه هه نديكيانم فير بكه.
وتم: باشه.

وتى: نه گهر پياويك پيى وتم ره زاقورس چي پيى بلئيم؟
وتم: پيى بلئى راست ده كه يت.

* ئافره تيگ لاي قازي شكاتي له هاوسه ره كه ي كرد به وه ي كه كه م
سه رجيني له گهل ده كات.

قازي وتى: من شهرم ده كه م كه ئافره ت باسي شتيكي وا بكات.
ئافره ته كه وتى: بوچي هه زم له شتيك نه بيت ئه ي قازي كه دايكت هه زي
لي بووه، به لكو خوا كورپكي باشي وهك تووم بداتي.

* يه كيگ به ئيياسي كورپي موعاويه ي وت: بوچي سه رساميت به قسه كانى
خوت؟

ئيباس وتى: تو سه رسام نيت به قسه كانى من؟
پياوه كه وتى: به لئى سه رسام.

ئىياس وتى: دهى من له پيش ترم كه سهرسام بم به قسه كانى خوم.
 پياوه كه وتى: نهى بوچى په له ده كه يت له برياردندا؟
 ئىياس پى وت: ده ست چەند په نجهى هه يه؟
 پياوه كه وتى: پينج.

ئىياس وتى: بو په له ت كرد له وه لامدانه وه؟
 پياوه كه وتى: نه وه شتيكه لى دانيام پيوست ناكات بوه ستم.
 ئىياس وتى: دهى نه وه وه لامي منيشه بو تو.

* دادوهر به تاوانباريكي وت: باشه شهرم ناكه يت نه وهنده ديت بو
 دادگا؟

تاوانباره كه وتى: به لام جه نابت له من زياتر ديت؟

* پياويك داواى له ئافره تيک كرد داوين پيسى له گهل بكات به لام
 ئافره ته كه پازى نه بوو، داواى نه وهى پياوه كه ئاوميد بوو به ئافره ته كه
 وت: من ته نها ده مه ويست تامت بكم بزانم تو خوشترى يان خيزانم.
 ئافره ته كه يه كسهر وتى: بپو پرسىار له هاوسهره كه م بكه نه و تامى
 هه ردوكماني كردووه.

* هه ژاريك له ده رگاي مالى زانايه كى نه حوى دا، زاناکه وتى: كييه؟
 وتى: هه ژاريكه.

زاناکه وتی: (لینصرف) واته: بابروات.

هه ژاره که وتی: ناوم (أحمد)ه، وه أحمد (ممنوع من الصرف)ه.

زاناکه به خزمه تکاره که ی وت: که سره یه ک بده به سیبویه.

* به ئیبن موباره کیان وت: بوچی غه ییبه تی که س ناکه ییڅ؟

وتی: ئه گه ن غه ییبه تی که سم کردبا غه ییبه تی باوکی خوّم ده کرد ئه و له

هه موو که س له پیشتره چاکه کانی منی بو بچن.

* پیاویک له گوندیک و تاریکی خوینده وه بو پشتیوانی کردنی حیزبی

کریکاران له کوتاییدا وتی: ئایا له دواى ئه وه هیچ که سیك هه یه به رپه رچی

ئه وه بداته وه که حیزبی کریکاران باشتره له پاریزگاران؟

دواى ئه وه ی ئه و قسه یه ی کرد یه کسه ر که ریک زه پاندی هه موو

ئاماده بووان پیکه نین.

پیاوه که وتی: ئیستا بوتان سه لما که ته نها که ره کان به رپه رچی ئه وه

ده ده نه وه.

* موعاویه به (سعید بن مرّة) ی وت: توّ سه عیدیت؟ (سعید واته:

ئاسوده، خوشحال).

سه عید وتی: سه عید پیشه وای باوه پدارانه (موعاویه)، من کوپی (مرّة)م.

* مہ ئمون بہ سہ یید کوپی ئہ نہ سی وت: تو سہ ییدیت؟ (سید واتہ: گہ ورہ، بہ رین).

سہ یید وتی: سہ یید پیشہ وای باوہ پدارانہ (مہ ئمون)، من کوپی ئہ نہ سم.

* ہیشامی کوپی عبدالملك لہ کہ عبی پیروز بہ پایویکی وت: پیویستیت چییہ بو بوت جیبہ جی بکہم؟

پیاوہ کہ وتی: لہ مالی خوا داوا لہ کہ س ناکہم جگہ لہ خوا.

* یہ کیك بہ ہاوپیکہ ی وت: تو باخچہ ی دنیایت.

ہاوپیکہ ی وتی: تو ش ئو روبرہ ی کہ ئہم باخچہ ی ئاوی لی دہ خواتہ وہ.

* پاشای روم نامہ یہ کی دریژی بو رہشید نارد کہ تییدا ہہ رہشہ ی لہ رہشید کردبوو، رہشید وہ لای دایہ وہ: وہ لامہ کہ ئہ وہ یہ کہ دہ یبینیت نہ ک ئہ وہ ی دہ یخوینیتہ وہ.

* پایویك جہ مازی وت: حہ ز دہ کہم شہ یتان ببینم.

جہ ماز وتی: برو سہ یری ئاویئہ بکہ دہ یبینیت.

* عبدالرحمن کوپی حہ سان بہ عطاء کوپی ئہ بو صہ یفی وت: ئہ گہ ر لہ بہ قیغ گوژہ یہ کی پر لہ شہ پابت دوزیہ وہ چی لی دہ کہ یت؟

عطاء وتی: له ناو بازرگانه كاندا به دواى خاوه نه كهيدا ده گه پریم نه گه ر هی نه وان نه بوو نه وا هی توپه.

* پوژيكيان مه منصور به سوفيانى كوپى سه عيد گه يشت و پيى وت: نهى باوكى عبدالله چى وات ليده كات نه يه يته لاما ن؟

سوفيان وتی: خواى بالاده ست قه ده غه ی كردووه ليما ن كاتيک ده فهرمويت: ﴿وَلَا تَرْكُتُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾ الهود: ۱۱۳. واته: نه كه ن مه يلى دلتان له گه ل نه وانه بيت كه سته ميان كردووه، چونكه نه و كاته ناگر ده تانسوتينيت.

پوژيكي تر مه منصور به دواى سوفيانيدا نارده وه نه ویش هات بو لای، مه منصور وتی: داواكاريت چپيه بو تی جپيه جی بکه م؟

سوفيان وتی: جی به جپی ده كه ن؟

مه منصور وتی: به لی.

سوفيان وتی: داواكاريم نه وه يه جاريكى تر نه نيرن به دوامدا تا بو خوّم ديم وه هيچم بو نه نيرن تا بو خوّم داواى ده كه م، پاشان پويشته دهره وه.

* پياويك به به تليموسى وت: چند باشه مروؤ نارام بگريت له سر نه وه ی حه زى ليپه تی.

نه ویش وه لامى دايه وه وتی: وه له وه باشتر نه وه يه حه زى له شتيك نه بيت جكه له وه ی پيوستى پيپه تی.

* پیاویک مہدحی ہیشامی کوری عہ بدولمہ لیکی کرد۔
ہیشام وتی: ئە ی پیاو باش نییہ مہدحی کہ سیک بکە ی لە پوی خویدا.
پیاوہ کہ وتی: مہدحم نہ کردویت بە لکو بیرى نیعمہ تہکانی خوام خستیه وہ
کہ بہ سہرتدا پڑاندوونی بو ئەوہی سہر لەنوی سوپاسی بکەیتہ وہ.
ہیشام وتی: ئەوہ لە مہدح و ستایش باشتەر، لە سہر ئەوہ پیزی لی گرت.

* لە پیاویکی پەوانبیژیان پرسى: باشتەین قسہ چییہ؟
پیاوہ کہ وتی: ئەو قسہ یە ی خیرا بە گویت دہگات، مہروہا ماناکەشی بە
دلت دہگات.

* مہئمون پیاویکی ہینا کہ سزای مردنی لە سہر واجب بوو بوو، پیاوہ کہ
وتی: دہمکوژیت ئە ی پیشہ وای باوہ پداران؟
مہئمون وتی: راستی (الحق) دہتکوژیت.
پیاوہ کہ وتی: بہ زہیت پیمدا بیٹہ وہ.
مہئمون وتی: لەوہ بہ سوژو بہ زہیی تر نیم کہ ئەوہی بہ سہردا واجب
کردوی.

* دہگینہ وہ کہ کاتیت سلیمانی کوری عبدالملک فەرمانی کرد بہ
پوخاندنی کہ نیسہی مہریہم لە دیمہ شق ہرقل بوی نوی: فەرمانت

کردوو به پوخواندنې که نېسه ی مهربم، باوکت ئه م که نېسه یه ی بینې و نه پوخواند، ئه گهر تو پاست بیت ئه و باوکت هه له ی کردوو وه ئه گهر باوکت پاست بیت ئه و تو هه له ی ت که ئه م که نېسه یه ی پوخی نیت.

سلیمان وهلامی دایه وه و بو ی نوی: ﴿فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ الأنبياء: ۷۹.

واته: ئیمه چاره سهری کیشه که مان له سوله یمان گه یاند، وه هه ریه که (له داود و سلیمان) به هره وه رمان کردبوو له حکمه ت و دانایی و زانست.

* به ده شته کی یه کیان وت: چه ند مندالت هه یه ؟

وتی: پینچ کوپم لای خوایه و سی دانه شی لای منه. (مه به سستی ئه وه بوو پینچ کوپی مردوو وه سینی زیندوشی هه یه).

* ده گێر نه وه که ئیمپراتوړیکې نه مسا بیستی که له ئیتالیا پیاویک هه یه زوړ له خو ی ده چیت بو یه بانگه یشتی کرد بو ئیه ننا، کاتی که پیاوه که هات و ئیمپراتوړ چاوی پیکه وت زوړ سه رسام بوو له بهر ئه وه ی زوړ له یه ک ده چوون.

ئیمپراتوړ به پیاوه که ی وت: تا ئیستا دایکت له ئیه ننا ژیاوه ؟
پیاوه که وتی: نه خیر به لام باوکم ماوه یه کی زوړ له ئیه ننا ژیاوه.

* علی کوپری عیسا کہ وہ زیر بوو حزی لی بوو زیادہی بہ سہر ھہ موو کہ سیکہ وہ ھہ بیت، پوژیکیان قازی ئہ بوو ھہ مر ھاتہ لای کہ کراسیکی نوئ و بہ نرخى لہ بہر بوو، وہ زیر ویستی شہرمہ زاری بکات وتی: ئہ ی ئہ بو ھہ مر ئہ م کراسہ ت بہ چہ ند کرپوہ؟
وتی: بہ سہ دینار.

وہ زیر وتی: من کراسم بہ بیست دینار کرپوہ.
ئہ بو ھہ مر وتی: وہ زیر خوئی جلہ کان جوان دہکات پیویستی بہ زیادہ پوہی نییہ، بہ لام ئیمہ بہ جلہ کانمان خو مان جوان دہکہ یں بوئہ پیویستمان بہ وہیہ زیادہ پوہی تیدا بکہ یں.

* سوقرات لہ تہ مہ نی پیریدا خوئی فیئری موسیقا دہ کرد پییان وت: باشہ شہرم ناکہ یت بہ پیری خوئ فیئری موسیقا دہکہ یت؟
سوقرات وتی: شہرمم لہ وہ زیاترہ کہ بہ پیری نہ زان بم.

* وتیان: باشہ بوچی داوا لہ خوا دہکہ یں وہ لاممان ناداتہ وہ؟
وتی: لہ بہرئہ وہی بانگی ئیمہ ی کرد وہ لاممان نہ دایہ وہ.

* دوو ئہ مریکی چہ پکہ گولیکیان لہ سہر گوپری ھاوریکہ یان دانا کاتیك ویستیان بروئن چاویان بہ یابانیہ ک کہ وت کہ مستیک برنجی لہ سہر گوپری

يه كيک له نزيكه كانى دانا، ئه مريكيه كان به گالته وه پييان وت: پيٽ وايه
كه ي مردووه كه هه لده ستيت بو ئه وه ي برنجه كه بخوات؟
يه كسه ر وه لامي دانه وه: ئه و كاته ي هاورپكه تان هه لده ستى بوئى گوله كان
بكات.

* پياويك بانگى مه ئموني كرد وتى: ئه ي عبدالله.
مه ئمون تورپه بوو وتى: به ناوى خو مه وه بانگم ده كه يت؟
پياوه كه وتى: ئيمه به رده وام به ناوى خويه وه بانگى خوا ده كه ين.
مه ئمون بيده نگ بوو پيوستيه كه ي بو جيبه جى كرد.

* جاريكيان فهره زده ق به لاي (زياد الأعجم) دا تيپه پرى كه گوراني
ده وت، پيى وت: قسه ت كرد ئه ي سونه ت نه كراو.
زياد وتى: دايكت چه ند خيرا ئه مه ي پيى وتى.
فهره زده ق وتى: به خوا وه لامىكى ده مكوتكه ر بوو.

* ده گيرنه وه پوژيک چه جاج له سه ربازه كانى دوور كه وته وه و چاوى به
پياويكى ده شته كي كه وت و ليى پرسى: چه جاج كه سيكى چونه؟
ده شته كيه كه وتى: سته مكارو زورداره.
چه جاج وتى: سكالآت لاي عه بدولمه ليكى كورپى مه پوان لى نه كردووه؟

دهشته كيه كه وتی: ئه و سته مكار ترو زۆردارتره نه فره تی خوا له ههردوکیان بیئت.

کاتیك پیاوه كه له و قسانه دا بوو سه ربازه کانی چه جاج گه یشتنه لای دهشته كيه كه بۆی ده ركه وت كه ئه وه چه جاجه پیی وت: ئه ی فره مانپه وا ئه و نه یینه له نیوان خوّم و خوّت دایه كه س نایزانیت ته نها خوا نه بیئت. چه جاج پیکه نی و چاکه ی له گه لّ کردو پاشان جیی هیشت.

* پاشایه ك به لای سوقراتدا پویشته كه خه وی لی كه وتبوو، به قاچی خه به ری کرده وه و وتی: هه سته.

سوقرات به بیّ ترس و بیّ ئه وه ی لا بکاته وه به لایدا هه ستا.

پاشاکه وتی: ئایا نامناسیت؟

سوقرات وتی: نه خیر به لآم سیفه تیکی ئاژه لانت تیّدایه له به ره ئه وه ی وه ك ئاژه لّ به قاچ خه به رت کردممه وه.

پاشا توپه بوو پیی وت: ئه م قسه یه م پیّ ده لیّیت له کاتیكدا توّ به نده ی منیت.

سوقرات وتی: توّ به نده ی به نده ی منی.

وتی: چۆن؟

سوقرات وتی: توّ به نده ی ئاره زووه کانتی منیش به سه ر ئاره زووه کانمدا زالم و کردوئم به به نده ی خوّم.

* کچیک بە دەست کورپیکەوہ دەینالاند بو ھەر کوئ برۆیشتایە دواى دەکەوت، پوژیکیان کچەکە وەستا تا کورپەکە لیى نزیک بوویەوہ پاشان پیى وت: بوچی دوام دەکەویت؟

کورپەکە وتی: من دەتناسم، توخوا یەکەمجار توّم لە کوئ بینى؟ کچەکە یەکسەر وتی: لە نەخۆشخانەى دەرونى لەبەرئەوہى من لەوئ پەرستارم.

* پیاویک بە عومەرى کورپى عەبدولعەزیزى وت: ئیمە باشین تا خوا تو بهیلت.

عومەر وتی: تو باشیت تا ئەوکاتەى لە خوا بترسیت.

* عەبدولمەلیکی کورپى مەرپوان دەرگایەکی بو مزگەوتى ئەقصا دروست کرد، حەججیش دەرگایەکی ترى لە بەرامبەر دروست کرد، ھەرە تریشقەيەك ھات و دەرگاکی عەبدولمەلیکی سوتاندو دەرگاکی حەجج وەك خوئ مایەوہ، عەبدولمەلیك ئەوہى لەسەر دلی گران بوو، حەجج بوئ نوسی: نمونەى من و نمونەى گەرەم. پيشەواى باوەرداران وەك نمونەى کورپەکانى ئادەم وایە کە قوربانیان کردو لە یەکیکیان وەرگیراو لەوہى تریان وەرنەگیرا، ئەمە خەم و پەژارەى لە عەبدولمەلیك دوور خستەوہ.

(كورپه كانى ئادهم هابيل و قابيل قوريانيان كرد، قوربانیه كه ی هابيل
وه رگيراو ئاگرېك دابه زى و قوربانیه كه ی خوارد، قوربانیه كه ی قابيليش
قبول نه كراو وهك خو ی مایه وه).

* ده گيړنه وه كه ئه شعبه ب به لای چهند كه سيكدا تيپه پى كه خه ريكى نان
خواردن بوون پيى وتن: السلام عليكم ئه ی په زيله كان.
وتيان: به خوا ئيمه په زيل نين به لكو به خشنده ين.
وتى: خوايه من دروژن بم ئه وان پاستگو بن، له گه ليان دانىشت و وتى ئه وه
چى ده خو ن وه يه كسهر ده ستى كرد به نان خواردن.
وتيان: ژه هر.
وتى: ژيان له دواى ئتوه تامى نيه، هر به رده وام بوو له خواردن و وازى
نه هينا.

وتيان: باشه تو هيچ يه كيك له ئيمه ده ناسيت؟
وتى: به لى ئه وه، ئاماژه ی به خواردنه كه كرد.

* باقلانى ئه و كه سه په وانبيژه يه كه زورېك له سه رچاوه كان باسى زمان
پاراوى و زيره كى و خيړايى وه لآمدانه وه و ده مكو تكدنى به رامبه ره كه ی و
به هيژى به لگه كانى ده كه ن.

(عضد الدولة) سالى ۳۷۱ى كوچى به سه ردانيكى په سمى ناردى بو لای
پاشاى پوّم، كاتيك گه يشته لای پاشا پييان وت ده بيت له به رده مى پاشا

زه وی ماچ بکهیت ئه ویش پره تی کرده وه، وتیان: پښگه یه کی تر ت نیه بو
چوونه لای پاشا ده بیټ ئه وه هر بکهیت به لām ئه وه هر سوور بوو له سهر
ئه وه ی که نایکات، پاشا فهرمانی کرد که ده رگایه کی بچوک دروست بکه ن
و له وئوه بیټه ژوره وه بو لای پاشا بو ئه وه ی کاتیک دیت خو ی نه وی
بکات و له شیوه ی رکوع بیټه ژوره وه و ناماده بووان و ابرازنن که زه وی ماچ
کردو وه، باقلانی کاتیک ده رگاکه ی بینی زانی که پاشا مه به ستی چیه
بو یه پشته او پشته پو یشته ژوره وه، پاشا تیگه یشته که که سیکی زیره که و
فیلی لینا کریت.

پاشان دانیشتنیکی بو پښکرا له گه ل گه وره ی قه شه کان، باقلانی پی
وت: چوئیت مال و مندالت چوئن؟

گه وره ی قه شه کان سه رسام بوو پی وت: ئه وه ی تو ی ناردو وه له
نامه که یدا ئامار ه ی به وه کردو وه که تو زانایه کی گه وره یت چوئن نازانیت
که قه شه کان خو یان به دور ده گرن له هاوسه رگیری کردن و مندال بوون
نیمه پیمان وایه هاوسه رگیری پیسییه؟

باقلانی وتی: چوئن ده لئین هاوسه رگیری پیسییه وه ده لئین خوا
هاوسه رگیری له گه ل مه ریه مدا کردو وه و عیسا کوپی خوایه، ئایا ئیوه
پاکترن له خوا ی بالاده ست؟

گه وره ی قه شه کان هیچ وه لām یکی پی نه بوو، پاشان وتی: ئایا ده زانیت
چی و تراوه ده رباره ی خیزانی پیغه مبه ره که تان، ویستی تانه له عائشه

بدات له سهر ئه و گومانه ی که دووپوه کان دروستیان کرد بو دایکی باوه پداران.

باقلانی وتی: عائشه خیزانی پیغه مبه ره که مان و مهربه م دایکی پیغه مبه ره که تان هه ردوکیان بوختانیان بو کراوه، به لام خیزانی پیغه مبه رمان مندالی نه بوو وه دایکی پیغه مبه ره که تان له گهل ئه وه ی که شووی نه کردبوو به مندالی که وه هاته وه که هلی گرتبوو، خوا هه ردوکیانی به پاک دانا و ئیمهش هه ردوکیان به پاک داده نیین به لام سهیر له وه دایه که ئیوه تاوان ده خه نه پال ئه وه ی که مندالی نه بوو وه ئه وه به پاک داده نیین که مندالی بوو.

که وره ی قه شه کان بیده نگ بوو هیچ قسه یه کی تری نه کرد.

* یه کیک له پاشاکان به یانیه کی زوو له مال پویشته دهره وه، له ریگه دا ئه سپه که ی هه له نگوت و پاشا له سهر پشتی ئه سپه که که وته خواره وه، کاتی که سواری ئه سپه که ی بوویه وه پیاویکی بینی که به ره و لای دیت، پاشا وتی: ئه و پیاوه که سیکی شومه کاتی که بینیم له ئه سپه که م که وتمه خواره وه بویه ده بیت سهری بپه رینریت.

کاتی که پیاوه که گوئی له مه بوو به پاشای وت: قسه یه کم هه یه ده توانم بیلیم؟

پاشا وتی: بیلی.

پياوه كه وتى: توخوا كاممان شومترین من يان تو، تو منت بينى له
نه سبه كه ت كه وتيته خواره وه به سه لامه تى هه ستايت وه منيش تو منى بينى
فرمانى كوشتنم بو ده رچوو، دهى كاممان شومترین؟

* به ده شته كى يه كيان وت: نه م وشتره هى كييه؟
وتى: هى خوايه له ده ستنى مندايه.

* پوژيكيان ره شيد له حومه يدى طوسى تورپه بوو بانگى پياو كوژيكي
کرد، حومه يد ده ستنى کرد به گريان.
ره شيد وتى: بوچى ده گريت؟
حومه يد وتى: به خوا نهى پيشه وای باوه پداران له مردن ناترسم
له به رته وهى سه ره نجامى هه موومانه، به لام له به رته وه گريام پيم ناخوشه
كه دونيا جى بهيلىم و پيشه وای باوه پداران ليم تورپه بيت.
خه ليفه پيكه نى و ليى خوش بوو.

* خه ليفه به پياويكى نابيناى وت: چ شتيك له سهرت قورسه به هوى
نابينا يه كه ته وه؟

نابينا كه وتى: نه بينى تو نهى پيشه وای باوه پداران.

* يه كيک به هاوپيکهى وت: تو هيچ نازانيت ته نها قسه کردن نه بيت.

ھارپىكە ۋەلامى دايە ۋە وتى: تو ھەر ھىچ نازانیت.

* قوتابىك بە مامۇستاكە ۋە وتى: ئايا كەس سزا دەدەيت لەسەر شتىك كە
نە يگىردىت؟

مامۇستاكە ۋە وتى: بىگومان نە خىر.

قوتابىكە ۋە وتى: باشە كە واتە لەمە ودوا ئەركى مالا ۋە نانوسم.

* لە چاوپىكە وتنىكى تەلە فیزیونیدا لەگەل شىخىك كە لە كە نالىكى
ئەمرىكى پىشكەش كرا، پىشكەشكارە كە پرسىياری كرد: بوچى ئىۋە پىگە
بە ئافرەت نادەن ئوتۇمبىل لى بخورپىت؟

شىخەكە ۋە وتى: ئايا سەرۋكى ئەمرىكا ئوتۇمبىل لىدە خورپىت؟

پىشكەشكارەكە ۋە وتى: نە خىر، ئەگەر خوشى بىە وىت پىگە ۋە پى نادىت.

شىخەكە ۋە وتى: بوچى؟

پىشكەشكارەكە ۋە وتى: بو پارىزگار يگىردن لى ۋە ھەرۋە ۋەك پىزىك بو
يە كىك ئوتۇمبىلەكە ۋە بو لىدە خورپىت.

شىخەكە ۋە وتى: ئىمەش لەبەرئەۋە پىگە بە. ئافرەت نادەن ئوتۇمبىل

لى بخورپىت بو ئەۋە پارىزراۋ بىت ۋە ھەرۋە ۋەك پىزىك بو براكە ۋە
يان ھاۋسەرەكە ۋە يان باۋكى بو لىدە خورپىت.

* خیزانی ئەسكەندەری سییەم قەیسەری روسیا بپاریکی پەسمی خویندەوه که به خەتی هاوسەرەکهی نوسرا بوو (لێبوردن ئەستەمه، نەفی بکریت بوو سیبیریا)، خیزانەکهی شوینی فاریزه کهی گوپی و بپیارە که بهم شیۆه یە لێهات: (لێبوردن، ئەستەمه نەفی بکریت بوو سیبیریا) به هوئی ئەمه زیندانیە که ئازاد کرا که بپیار بوو نەفی بکریت و دوور بخریته وه بوو سیبیریا.

* پوژیکیان موعاویە وتی: ئەی خەلکینە خوای بالادەست ئیمە ی قورەیشی خوشووستوو به سی شت، به پیغەمبەرە کهی فەرموو: ﴿وَأَنْذِرْ عَشْرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ واتە: خزم و کەسه زۆر نزیکە کانت بترسینه. ئیمە خزم و کەسه زۆر نزیکە کانی ئەوین.

وه فەرمویە تی: ﴿وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ﴾ واتە: وه بیگومان ئەو قورئانە هوئی ناوداریه بوو خۆت و بوو گەله کەت. ئیمە گەله کهی ئەوین.

وه فەرمویە تی: ﴿إِلَّا لِفِ قُرَيْشٍ إِنْ هُمْ﴾ واتە: (له شکری ئەبەرە هە ی له ناو برد) له بەر هوگری قورەیش. ئیمە ی قورەیش.

پیاویک له پشتیوانە کان وه لآمی دایه وه وتی: وه خوای بالادەست به پیغەمبەرە کهی فەرموو: ﴿وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمَكَ وَهُوَ الْحَقُّ﴾ واتە: گەله کەت باوه پریان بهم قورئانە نه کرد که هەر ئەوه حەق و پاست.

ئيوه گه له كه ي ئه ون.

وه فهرموي: ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ﴾ واته: وه كاتى عيساي كورپى مهريه م به نمونه هينرايه وه ده ست به جى گه له كه ت ده يكه نه هاوارو قيره ي خوشى (وا ده زانن قسه ي ئه وان به سهر قسه ي پيغه مبه ردا صلى الله عليه وسلم سهر كه وتوه).

وه ئيوه گه له كه ي ئه ون.

وه فهرمويه تى: ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ واته: وه پيغه مبه ر صلى الله عليه وسلم وتى: ئه ي په روه رديگارم به راستى قه ومه كه م (قوره يش) ئه م قورئانه يان واز لى هيناوه و گوئى پى ناده ن. وه ئيوه ن گه له كه ي ئه و (قوره يش).

پاشان وتى: سى به سى ئه گه ر زياتر بلئى ئيمه ش زياتر ده لئين.

* له سه رده مى خه ليفه موته وه كيل ئافره تيكيان هينا بانگه شه ي ئه وه ي

ده كرد كه پيغه مبه ره، خه ليفه پى وت: تو كييت؟

ئافره ته كه وتى: من فاتيমে ي پيغه مبه رم.

خه ليفه وتى: ئايا باوه رت به وه هه يه كه پيغه مبه ر محمد (صلى الله عليه

وسلم) هيناويه تى؟

ئافره ته كه وتى: به لى.

خه ليفه وتى: ده ي محمد (صلى الله عليه وسلم) فهرمويه تى: (لا نبى من

بعدي) واته: هيج پيغه مبه ريك له دواى من نيه.

ئافره ته كه وتى: ئه وه مه به ستي پيغه مبهري پياوه، ئه گهر مه به ستي
ئافره ت بوايه ده يفه رموو (لا نبية من بعدي).

خه ليفه ئه وه نده پيكه نى كه ده موچاوى خوئ داپوشي پاشان به وانه ي وت
كه له ده وروبهرى بوون: من قسم نه ما ئه گهر ئيوه شتيكتان هه يه بيلين.

* ده گيرنه وه كه خزمه تكارىك گهره كه ي شتيكى پيدا بوئ نه وه ي بيخوات
پاشان پيئ وت: پارچه يه كم بده يه بيخوم، كاتيک خواردى بينى تاله، به
خزمه تكاره كه ي وت ئه وه زور تاله چوئن خواردت؟

خزمه تكاره كه ي وتى: گهره م شتي شيرينم زور له ده ستي تو خواردوه،
ته نها ئه م جاره تال بووه حزم نه كرد نيشانتى بده م كه تاله و رقم
لييه تى.

* پياويك روويشته لاي خه ليفه، خه ليفه سه يري قاچه كانى كردو وتى: ئه وه
چ قاچيكن، ئاي ئه گهر ئه وه هى كه نيزه كيك ده بوون.
پياوه كه وتى: به لام له سه ر سمتيكي وه ك سمتى تو ده بوون.
خه ليفه وتى: يه ك به يه ك به لام تووش بي ويزدانتر بوويت.

* هاپونه ره شيديو خيزانه كه ي له سه ر هه نديك شت بوو به مشتومريان،
هاپون له كاتى قسه كردندا وتى: ته لاقم كه وتبيت ئه گهر من يه كيك نه يم له
ئه هلى به هه شت، دواتر هاپون په شيمان بوويه وه له قسه كه ي و ترسا

لہ وہی تہ لاقی کہ وتبیت ہمووان دلگران بوون، پەشید زانایانی ئایینی کوکرده وەو پرسپاری لی کردن هیچ یەکیک نەیتوانی بلیت تہ لاقیت نە کہ وتووہ، پەشید بوۆ ہموو شارەکان نوسراوی ناردو بانگہیشتی زانایانی کردو هاتن و ہەرکەیان وەلامیکی جیای دایەوہ، یەکیک لہ زاناکان ناوی لیث کوپی سەعد بوو کہ خەلکی میسپ بوو وتی: ئە ی پیشەوای باوەرداران قورئانیك بینەو سوپەتی (الرحمن) بخوینە، خەلیفە دەستی بە خویندن کرد کاتیك گەیشتە ئەم ئایەتە ﴿وَلَمِنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ﴾ واتە: وە بوۆ ئەو کە سەش کە لہ مەقامی پەروەردیگاری خوئی ترسابی دوو باخی خوشە یە.

زاناکە وتی: بوەستە ئە ی پیشەوای باوەرداران، کاتیك خەلیفە وەستا وتی: ئە ی پیشەوای باوەرداران توۆ لہ مەقامی پەروەردیگارت دەترسیت؟ خەلیفە وتی: بەلی سویند بە خوا.

زاناکە وتی: کە واتە توۆ بە هەشتیت هەرۆک چۆن خوا لہ کتیبی خویدا باسی کردووہ.

ئەمە هەموانی دلخوش کردو پەشید خەلاتیکی گەورە ی کرد.

* عائشە خوا لئی پازی بیٹ مەریکی سەربری و هەموو گوشتە کە ی کرد بە خیر تەنہا شانیکی نە بیٹ.

پیغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) پیی فەرموو: چیت هەلگرتووہ؟ عائشە وتی: هیچی نە ماوہ تەوہ تەنہا شانیکی نە بیٹ.

پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) فهرمووی: هه مووی ماوه ته وه ته نها
شانیکه نه بیئت؟

* به سوقراتیان وت: بوچی تو بیان به داناترینی یونان هه لېزار دووه؟
سوقرات دهستی به پیشیدا هیئاو به ئارامیه وه وتی: له وانه یه له به ره وه
بیئت که من تاکه که سیانم که ده زانیئت که هیچ نازانیئت.

* باوک: کوپم بوچی درۆ ده که ییت.. درۆ کردن عه ییه.. ده زانیئت داهاتوت
چی ده بیئت ئه گه ر یه کیك بیت له درۆ زنان؟
کوپ: به لئى باوک ده بمه به پړیوه به ر ی به شی پیکلام له کوپمانیا که تدا.

* ماموستا: پایته ختی هیندستان ده که ویته کوی؟
قوتابی: ده که ویته سهر ئه و نه خشه یه ی که له ژوری به پړیوه به ر
هه لئو اسراوه.

* فه رمانپه وایه ک پیاوئیکى هیئا که تاوانیکى کردبوو فه رمانى کرد لئى
بدریئت.

پیاوه که وتی: توسهری دایکت لئیم خوشبه.
فه رمانپه واکه رازی نه بوو، به قامچی وه شینه که ی وت: لییده.
پیاوه که وتی: توخاتری چاوی دایکت لئیم خوشبه.

فہرمانپرہ واکہ وتی: لییدہ.

پیاوہ کہ وتی: توخاتری پومہ تی دایکت لیّم خوشبہ.

فہرمانپرہ واکہ وتی: لییدہ.

پیاوہ کہ وتی: توخاتری مہمکی دایکت لیّم خوشبہ.

فہرمانپرہ واکہ وتی: لییدہ.

پیاوہ کہ وتی: توخاتری ناوکی دایکت لیّم خوشبہ.

فہرمانپرہ واکہ وتی: بہ سہ وازی لیبّینہ تا زیاتر نہ چوتہ خوارہ وہ.

* لہ کوفہ پیاوئک ہاتہ لای خلیفہ مہمّون وتی: ئہی پیشہ وای

باوہ پداران گہلہ کہم ناردومی بوّ ئہوہی شکات لہ فہرمانپرہ وای

شارہ کہمان بکہم کہ کہ سیکی ستہ مکارہ و لای بدہیت.

خلیفہ وتی: درویہ فہرمانپرہ واکہ تان کہ سیکی باش و دادپہ روہرہ.

پیاوہ کہ وتی: پیشہ وای باوہ پداران راستی فہرموو من درؤم کرد، پاشان

وتی: پیشہ وای باوہ پداران کہس لہ توّ لہ پیشتر نییہ کہ دادپہ روہر بیّت

ئہوہ ماوہیہ کہ لای ئیمہ فہرمانپرہ وایہ بیگوازہ وہ بوّ شاریکی تر با

ئہوانیش لہ باشی و دادپہ روہریہ کہی بیبہش نہ بن.

خلیفہ وتی: باشہ ہستہ ئہوہ لامبرد.

* ئافرہ تیّک بہ هاوسہرہ کہی وت: توّ میّشکی کچہ کہ تیّک دہدہیت، من

پیّم وتووہ بنچینہی مروّف مہیمونہ، کہچی توّ وتووتہ مروّف لہ ئادہ مہ.

هاوسه ره كه ی وتی: تو دهر باره ی كه سوکاری خوٚ هه والٚ پیداووه و منیش
دهر باره ی كه سوکاری خوٚ هه والٚ پیداووه.

* به ده شته کی یه کیان وت: بوچی ناچیت بو جیهاد؟
وتی: به خوا من له سهر جیگه له مردن دهرترسم جا چوٚ بو خوٚ به ره و
لای ده چم.

* کرپار: تاکه ی چاوه ری ئه و نیو مریشكه بکه م كه دوام کردووه؟
فروشیار: تا ئه و کاته ی کرپاریکی تر دیت داوای نیو مریشك ده کات،
له بهرئه وه ی ناتوانین نیو مریشك سهر بپرین.

* ماموستا به قوتابیه کانی وت: ئیوه داهاتووی ئه م گه له ن، ئیوه گلۆپن
داهاتوو پوناك ده که نه وه.

قوتابیه ك به پریزه وه دهستی بهرز کرده وه پاشان ئاماژه ی به قوتابیه که ی
ته نیشتی کرد كه خهوی لیکه وتبوو وتی: به لام ماموستا ئه م گلۆپه
سوتاوه.

* ماموستا: چه زت له چ شتیکی قوتابخانه یه؟
قوتابی: زه نگ.

* به دهشته کی به کیان وت: ئایا ژنت هیناوه؟

وتی: من ئەگەر توانیbam خوّم ته لاق بدهم ئەوا خوّم ته لاق ده دا.

* جاحظ ده لیت: که نیزه کیکم بینی له بازایی به غدا که خالیکی ره شی

له سه رکولمهی بوو، پیم وت: ناوت چیه؟

وتی: مه که.

وتم: الله أكبر چه ج نزيك بوه ته وه ئایا پێگه م ده دهیت به رده ره شه که ماچ

بکه م؟

وتی: دوور که وه لیم، ئایا ئەم وته یه ی په روه ردیگارت نه بیستوه که

ده فهرمویت: ﴿لَمْ تَكُونُوا بِالْغِيَةِ إِلَّا بِشِقِّ الْأَنْفُسِ﴾.

واته: ئیوه پێی نه ده گه یشتن ته نها به ناره حتی که زۆر نه بیئت.

* پیاویک سهیری خیزانه که ی کرد که به قادرمه کاندای سه رده که وت پێی

وت: ته لاق دراویت ئەگەر سه ربکه ویت وه ته لاق دراویت ئەگەر دابه زیت وه

ته لاق دراویت ئەگەر بوه ستیت.

ئافره ته که خیرا خوئی هه لدا یه سه ر زه ویه که.

پیاوه که وتی: ئەگەر ئیمام مالک مرد خه لکی مه دینه پێویسیان پیت

ده بیئت.

* پياويك لاي خهليفه واثيق وه ستاو پي وټ: ئه ي پيشه واي باوه پداران به زهيت به خزمه كانددا بيته وه سيله ي ره حم جي به جى بكو به زهيت به پياويكدا بيته وه له كه سوكارى خوټ.

خهليفه وټي: تو كيى.. من ناتناسم؟

پياوه كه وټي: من نه وه ي باپيرتم ئا دهم.

خهليفه وټي: خزمه تكار دره ميكي بده يه.

پياوه كه وټي: ئه ي پيشه واي باوه پداران چي له دره ميكي بكه م.

خهليفه وټي: ئايا وا نازانيت ئه گهر پاره و سامان به سهر براكانت نه وه كاني باپيرمدا دابه ش بكه م له وانه يه دهنكه گه نميكت به رنه كه ويټ.

* كومه ليك دز به شه و چوونه مالي پياويكي هه ژار.

هه ژاره كه پي وټن: ئه وه ي ئيوه به شه و به دوايدا ده گه پين ئيمه به پروژ به دوايدا گه رايين نه ماندوزيه وه.

* پياويك پرسيايى له عه بدوللاي كوپي عه باس كرد: چي ده لييت دهر باره ي گوواني وټن ئايا هه لاله؟

عبدالله وټي: نالييم هه لال ته نها به و شته نه بيټ كه له قورئاندا باس كراوه كه هه لاله.

پياوه كه وټي: ئه ي هه رame؟

عبدالله وتی: نالیم حه رام ته نها به وشته نه بیټ که له قورئاندا باس کراوه که حه رامه.

عبدالله سهیری پیاوه که ی کرد که نیشانه ی شپړزه بوون به سه ر پوخساریه وه دیار بوو پیی وت: نه گهر پړه وا (الحق) و نارپه وا (باطل) له پوڅی دوایدا بهینن ئایا گوړانی وتن له گهل کامیان ده بیټ؟ پیاوه که وتی: له گهل نارپه وا (باطل).

عبدالله وتی: که واته برپو بوو خوټ فته وات بوو خوټ دا.

* ئافره تیك به هاوسه ره که ی وت: تا ئیستا که سم له براکانی تو ناپیاوتر نه بینیه.

پیاوه که وتی: بوچی؟

ئافره ته که وتی: له بهر نه وه ی نه گهر بینیان بارودوخت باشه نه وا سهر دانت ده که ن وه نه گهر زانیان نه داریت نه وا وازت لی ده هیتن و هر به لاشندا نایه ن.

پیاوه که وتی: به خوا نه وه له گه وره بیانه نه و کاته ی زانیان ده توانین پیشوازیان لی بکهین سهر دانمان ده که ن، وه نه گهر زانیان توانانمان نیه پیشوازیان لی بکهین سهر دانمان ناکه ن.

* پوژيكيان مه ئمون سهرى له سهر كووشى هاوسهره كهى داناو خهوت،
كاتيك خهوى لى كهوت هاوسهره كهى به هيمنى سهرى بهرز كرده وه
خستيه سهر سهرينيك و پويشته دهره وه.

كاتيك مه ئمون له خه وهستا ترساو بانگى هاوسهره كهى كرد، له تزيكه وه
وه لآمى دايه وه.

مه ئمون وتى: من سهرى خووم ته سليمى تو كرد كه چى توش پويشتيت و
جيت هيشتيم.

هاوسهره كهى وتى: له بهرئه وهى باوكم وا پهروهردهى كردووم كه له گه
كهسى خه وتودا دانه نيشم وه له لاي كهسى دانيشتو نه خه وم.

* قوتابيه كه هيچ پوژيك دهرسى له بهر نه ده كرد ماموستا كه زورى پيدهوت
بى سود بوو، پوژيكيان ماموستا كه له سهر كلاوى قوتابيه كه نوسى حمار
(كه) پاشان خستيه ناو كه وانه يه كه وه به قوتابيه كهى وت: ره شى
نه كه يته وه تا كه سوكارت ده يينييت.

قوتابيه كه زور له سهرى گران بوو زور داواى له ماموستا كه كرد كه ره شى
بكاته وه به لآم بى سود بوو وتى: ئه وه سزاي ئه وه يه كه چهند پووژه
وانه كه له بهر ناكه يت ئه وه ندهى پيت ده ليم بى سوده وه كه ئه وهى ميشت
نه بيت.

کاتیک قوتابیہ کہ ناٹومید بوو لہ وہی ماموستاکہ پازی بکات کہ پەشی
بکاتہ وہ وتی: کیشہ نییہ ئەگەر لہ مالہ وہ وتیان ئەوہ چییہ دەلیم ئەوہ
واژوی ماموستایہ.

ماموستاکہ خیرا هیرشی کردہ سەر کلاوہ کہ و لئی وەرگرت و پەشی
کردہ وہ.

* سەرۆکی پیشوی جەزائیر کاتیک لہ گەل پوژنامەنوسی ک گفتوگوئی
دەکرد، پوژنامەنوسە کہ وتی: پوژئاوای عەرەبی وەك بالندەییەك وایە
مەغریب سەرەکەییەتی تونس بالەکانیەتی موریتانیا سنگیەتی لیبیا
قاچەکانیەتی لہ کوتاییدا وتی جەزائیر کلکەکەییەتی.
سەرۆکی جەزائیر وەلامی دایەوہ و وتی: بیرت چوو بلایت بالندەکە
تاووسە.

* مەنصور دەلایت: یەحیای کورپی اکثم کرا بە والی بەصرە کہ تەمەنی
بیست و یەك سالان بوو، خەلکەکە بە لاوازیان زانی و گالتهیان پی هات و
ویستیان تاقی بکەنەوہ پییان وت: تەمەنت چەندە؟
وتی: تەمەنی عتاب کورپی ئەسیدم هەیه کاتیک پیغەمبەر صلی اللہ علیہ
وسلم کردی بە والی مەکە.

* پیاویک پویشته کتیبخانہ یەك بو ئوہی کتیبیک بکریت، کتیبیکی بہ دہستہ وہ گرت و بہ خاوہنی کتیبخانہ کی وت: ئەم کتیبہ باسی چی دہکات؟

کتیب فروشہ کہ وتی: نازانم.

پیاوہ کہ وتی: چۆن کتیبیک دہ فروشیت کہ نہ تخویندۆتہ وہو نازانیت چی لەناو دایہ؟

کتیب فروشہ کہ وتی: بو ئەگەر دەرمان فروش بم دہبیت تامی ھەموو دەرمانہ کان بکەم تا بزانم چی لەناو دایہ؟!

* کاتیک حەجاج ملی ھاوہ لانی عبدالرحمن کوپی ئەشعەشی پەراند پیاویک لە بەنی تەمیم ھات و وتی: بەخوا حەجاج ئەگەر ئیمەش خراپەمان کردبیت بەوہی کہ تاوانیکمان کردبیت تۆش چاکەت نہ کرد بەوہی لیبورده بیت و بمان بەخشیت.

حەجاج وتی: ئەو کہ لاکانہ پیاویکی تیدا نہ بوو قسە یەکی وا بکات. وازی لە پیاوہ کہ ھیناوی پیکە ی دا بپوات.

* دہلین پیاویک لە مەجلیسی مەنصوردا وتی: ئەو ئایەتە ی پەروردیگار کہ دہ فەرمویت: ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ﴾ النحل: ۶۹. واتە: جا لەناو سکی ئەو ھەنگانہ وە شلە یەکی پەنگ جیاواز دیتە دەرەوہ.

مه به ست پئی ئه هلی بهیت (به نو هاشم)ه، ئه وان ههنگن و شه پابیش
قورئانه.

پیاویك وتی: خوا خواردن بکاته ئه وهی که له زگی به نو هاشم دیته
ده ره وه.

ئاماده بوان هه موو پیکه نین و پیاوه که چه په ساو هیچ دهنگیکی نه کرد.

* باوکیك به کوپه که ی وت: ناپلیوئ کاتیك له ته مه نی توڊا بوو
سه رکردایه تی جه یشیکی که وره ی ده کرد.

کوپه که ی وه لامي دایه وه: کاتیك له ته مه نی توڊا بوو ئیمپراتور بوو.

* پیاویك به موته نه بی شاعیری وت: له دووره وه بینیمیت وامزانی ژنیت!
موته نه بی وتی: منیش له دووره وه تووم بینی وامزانی پیاویت!

* ده گێرپنه وه که دوو پیاو باوه پداریکیان هیئایه لای فیرعه ون و وتیان:
ئه و پیاوه باوه پی به موسا هیئاوه.

فیرعه ون به دوو پیاوه که ی وت: کی خواتانه؟
وتیان: تو.

پاشان به پیاوه باوه پداره که ی وت: کی خواته؟
وتی: خوای من خوای ئه وانه.

فیرعون وای زانی کہ مہ بہستی ئہ وہ، بہ دوو پیاوہ کہی وت: پیاویکتان
ہیناوہ کہ باوہ پی بہ وہیہ کہ من خوام و دہ تانہ ویت بیکوژم، پاشان
ہہ ردوکیانی لہ سیدارہ داو باوہ پردارہ کہ پرکاری بوو. ئہ مہ وہک مانای
ئہم ثایہ تہیہ کہ خوی بالادہست دہ فہرمویت: ﴿فَوَقَّاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا
مَكُرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ الغافر: ۴۵

واتہ: جا خوی گہ ورہ ئہم ئیماندارہ ژیرہی پاراست لہ پلانی خراپ و
درپندانہ یان، دارو دہستہی فیرعونیش سزایہ کی زور سہختیان تووش
بوو.

* پیاویکی ئاگرپہ رست مرد و قہ رزیکی زوری خہ لکی لہ سہر بوو، ہہ ندیک
پیاو چوونہ لای کورہ کہی و پیمان وت: خانوہ کہت بفروشدہ و ہہ ندیک لہ
قہ رزہ کانی باوکت بدہ وہ.

کورہ کہی وتی: ئہ گہر خانوہ کہم فروشت و قہ رزہ کانی باوکم دانہ وہ ئایا
دہ چیٹہ بہ ہہشت؟

وتیان: نہ خیر.

وتی: دہی لی گہ رین با ئہ و ہر لہ جیگہی خوی بیت و منیش لہ جیگہی
خوّم (لہ ناو خانوہ کہم) بم.

* پوژیکیان موعاویہ وتاری دہ دا وتی: خوی پەرہ ردیگار دہ فہرمویت: ﴿وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ الحجر: ۲۱.

واته: هيچ شتيك نيه مه گهر خه زينه كانی لای ئيمه يه وه ناينيرين و نايدەين به ئەندازەي پيويست نه بيت.

پاشان وتی: ئەي له سەر چي لوّمەم دەكەن ئەگەر كه مم پي به خشين؟
ئەحنەفي كورپي قەيس وه لامي دايه وه وتی: به خوا ئيمه له سەر ئەوه
لوّمەت ناكەين كه له خه زينه كانی خوادايه، به لكو له سەر ئەوه لوّمەت
دەكەين كه خوا له خه زينه كانی بوّي دابه زاندوينه خواره وه تووش
خستوته ناو خه زينه ي خوته وه ناھيائيت دەستمان پي بگات.
موعاويه بيدهنگ بوو هيچ وه لاميكی نه دوّزيه وه.

* دواي ئەوه ي (غضبان القبعثري) له لای (ابن الأشعث) كه رايه وه به سەر
لمي كرماندا هاته وه له و پەري گەرما دا خيوته بچوكه كه ي هەلدا كاتيک
له و بارودوخەدا بوو ده شته كي يەك به سواری وشتره كه ي به ره و لای هات
كاتي نيوه پو قرچەي گەرما بوو زور زور تينوي بوو وتی: السلام عليكم.
غضبان وه لامي دايه وه وتی: ئەوه سونه ته و وه لامدانه وه ي واجبه،
سەرکه وتوو ئەو كه سه يه بيليت وه دوپاو ئەو كه سه يه وازی لي بهيئيت،
پيويستيت چيه؟

ده شته كيه كه وتی: توشي قرچەي گەرما بووم وه زور تينومه پووم كردوته
خيوته كه ت به هيوای به ره كه ته كه ي.

غضبان وتی: خيوه تيكي گهره ترو باشرت نيشان بدهم؟

ده شته كيه كه وتی: مه به ستنت كامه يانه؟

غضببان وتی: خیوه ته که ی فه رمانره وا (ابن الأشعث).

ده شته کیه که وتی: نه وه زه حمه ته پیی بگم.

غضببان وتی خیوه ته که ی من زور زه حمه تتره پیی بگه ی.

ده شته کیه که وتی: ناوت چیه؟

غضببان وتی: وه رگر.

ده شته کیه که وتی: نابه خشیت؟

غضببان وتی: رقم له وه یه دور ناوم هه بیت.

ده شته کیه که وتی: تو له کوئوه هاتوویت؟

غضببان وتی: له م سهر زه ویه وه.

ده شته کیه که وتی: بو کوی ده رویت؟

غضببان وتی: به ریگا کانیدا ده پوم.

ده شته کیه که وتی: ریگم ده دهیت بیمه ژیر خیوه ته که ته وه زور که رمایه.

غضببان وتی: دوا ی خوئ فراوانتره.

ده شته کیه که وتی: تیشکی خوئ سوتاندمی.

غضببان وتی: ده سه لآتم به سه ریدا نییه.

ده شته کیه که هر پییه کی به رز ده کرده وه و دانه یه کی داده ناوه له بهر

که رمی زوری ژیر پیی پاشان وتی: قاچه کانم سوتان.

غضببان وتی: میزیان پیدا بکه سارد ده بنه وه.

ده شته کیه که وتی: من خواردن و خواردنه وه ی توّم ناویت.

غضببان وتی: نه وه شتی که نه که ر پوخت بیته دهر ده ستت پیی ناگات.

دهشته کیه که وتی: تا ئیستا پیاویکم نه بینووه له تو دلپه قتر بیټ په نام
بو هینای دهرت کردم وه ماوه یه کی زور به قسه کردن له بهر گهرما رات
گرتم.

غضببان وتی: من هیچ پیویستیم به قسه کردن نییه له گهلت، تو بو خوټ
هاتیت.

دهشته کیه که وتی: توخوا پیم بلی ناوت چیه؟

غضببان وتی: غضبان القبعثري.

دهشته کیه که وتی: دوو ناوی ناپه سه ند که له توپه یی دروست بوون،
به خوا من گومان ده به م که ره گ و پیشه و په چه له کیشیت خراپ بیټ.

غضببان وتی: ناتوانم چاکی بکه م وه من پیی پازیم.

دهشته کیه که وتی: خوا لیت پازی نه بیټ و ته مه نت دریز نه کات، پاشان
پویشیت و ئه م ئه م شعره ی وت:

إني أضنك - والرحمن - شيطاناً	لا بارک الله فی قوم تسودهم
فأضهر الشيخ ذو القرنين حرمانا.	أتيت قبته أرجو ضيافته

* پیاویک پویشیت بو بازار بو ئه وه ی که ریک بکریټ له ریگه دا گه یشته
هاوپیه کی پرسپاری لی کرد بو کوی ده چیت؟
وتی: ده چم بو بازار بو ئه وه ی که ریک بکرم.
وتی: بلی إن شاء الله.

پياوه كه وتی: لیږه دا پیویست به إن شاء الله ناکات، پاره م له گیرفاندایه و
که ریش له بازار زوړه.

کاتیک خه ریکی کړینی که ره که بوو پاره که ی لی دزراو به ناښمیدی
که رایه وه ماله وه.

له ریځه دا که یشته وه هاوړیکه ی و پیی وت: چیت کرد؟

وتی: إن شاء الله پاره که م لی دزرا.

هاوړیکه ی وتی: لیږه دا پیویست به إن شاء الله ناکات.

* بیباوه ریځ هاته لای پیشه وا نه بو حه نیفه و وتی: نه ی پیشه وا خوی
خوت بینوه؟

وتی: پاک و بیځه ردی بو پهره ردیگارم هیچ که سیځ ناتوانیت بیبینیت.

بیباوه ره که وتی: ئایا گویت له دهنگی بووه؟

ئایا هه ست پئ کردووه؟

ئایا بونت کردووه؟

ئایا ده ست لی داوه؟

پیشه وا وتی: پاک و بیځه ردی بو پهره ردیگارم ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ الشوری: ۱۱

واته: هیچ شتیځ نیه له ویڼه ی نه و زاته، هیچ شتیځ له و ناچیت هر

نه ویش بیسرو بینایه.

بيباوه پره كه وتی: نه گهر نه تبینیوه و هه سست پی نه کردووه و بونت
نه کردووه و ده سست لی نه داوه، چون بوت سه لما كه هه یه؟

پیشه وا وتی: ئایا عه قلّی خوتت بینیه؟

وتی: نه خیر

وتی: ئایا هه سست به عه قلّت کردووه؟

وتی: نه خیر.

وتی: ئایا گویت له عه قلّت بووه؟

وتی: نه خیر.

وتی: ده سست له عه قلّت داوه؟

وتی: نه خیر.

وتی: دهی تو عاقلیت یان شیتیت؟

وتی: عاقلم.

وتی: کوا عه قلّت؟

وتی: هه یه.

پیشه وا وتی: دهی به م شیوه یه ش خوا هه یه، خوا له سه روی هه موو شتیكه
و هیچ شتیكیش له ژیر نه و نیه.

* شای ئیران بانگه یشتی زانایانی سونه و شیعه ی کرد بو نه وهی له یه کیان
نزیك بکاته وه و پروانیته جیاوازیه کانی نیوانیان، زانایانی شیعه هه موویان

هاتن، به لام زاناياني سونه نه هاتن ته نها يه كيكيان نه بيت دواي هه موويان هات.

كاتيك هاته ژوره وه پيلاوه كاني خستبووه ژير بالي، زانا شيعه كان سهيريان كردو وتيان: بوچي دييته ژوره وه بو لاي شا و پيلاوه كانت خستوته ژير بالي؟

زانا سونه كه وتي: بيستومه كه شيعه له سهرده مي پيغه مبه ر (صلى الله عليه وسلم) پيلاويان ده دزي.

زاناياني شيعه وتيان: له سهرده مي پيغه مبه ردا (صلى الله عليه وسلم) شيعه نه بووه !

زانا سونه كه وتي: كه واته گفتوگويه كه كوئاي هات ده ي ئيوه له كوئوه هاتوون به م دين و مه زه به تانه وه ؟ !

* برايە کي خاوه ن متمانه بو ي گي پامه وه وتي: له پياز پويشتمه مزگه وتي ک کاتيک سونه تي چوونه ناو مزگه وتم ده کرد له ته نيشتمه وه پياويک نويزي ده کرد بو ن جگه ره يه کي زوري ليده هات كه ته واو بي زاري کردم و خشوع له ناو نويزه که مدا نه ما. دواي نه وه ي سه لامم دايه وه سه یرم کرد پياويکه له بهر زوري جگه ره کيشاني ليوه کاني رهش بوون، له دلي خو مدا وتم چاوه پي ده که م هه تا نويزه که ي ته واو ده کات پاشان قسه ي له گه لدا ده که م و ناموزگاري ده که م به لام له پر بينيم منداليک که ته مه ني نزیک نو

سالان بوو ہاتھ ناو مزگوت و لہ تہ نیشٹ تہو پیاوہ دانیشٹ و تہم
گفتوگو یہ لہ نیوانیاندا پرویدا.

مندالہ کہ: مامہ تو خہ لکی میسریت؟

پیاوہ کہ: بہ لئی خہ لکی میسریم.

مندالہ کہ: شیخ عبدالحمید کشک دہناسیت؟

پیاوہ کہ: بہ لئی دہیناسم.

مندالہ کہ: تہی شیخ محمد غہ زالی؟

پیاوہ کہ: تہویش دہناسم.

مندالہ کہ: گوی لہ شریٹ و فہ تواکانیان دہگریٹ؟

پیاوہ کہ: بہ لئی.

مندالہ کہ: ہہ موو تہو زاناو شیخانہ دہلین جگہرہ کیٹشان حہرامہ بوچی

دہیکیشیت؟

پیاوہ کہ کہ پہ شوکاوی پیوہ دیار بوو وتی: نا نا جگہرہ کیٹشان حہرام
نییہ.

مندالہ کہ وتی: با حہرامہ تہوہ نیہ خوای بالادہست دہفہرمویٹ: ﴿وَيَحَرِّمُ
عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ﴾ الأعراف: ۱۵۷.

پیاوہ کہ وتی: من ئایہ تیکم دہویٹ بلئیٹ جگہرہ کیٹشان حہرامہ.

مندالہ کہ وتی: جگہرہ کیٹشان حہرامہ ہر وک چوئن سیو حہرامہ.

پیاوہ کہ بہ تورہ بیہوہ وتی: سیو حہرامہ! تو بہ حہزی خوٹ شت حہلال
و حہرام دہکہیت.

منداله كه وتی: ئایه تیكم بو بینه وه بلیت سیو حه لاله.

پیاوه كه شیرزه بوو نهیده توانی قسه بكان پاشان دهستی كرد به گریان و پاشان به گریان وه نویژی ده كرد، دواي ئه وهی نویژه كه ی ته واو كرد پووی كرده منداله كه و پئی وت: سهیركه كورم سویند به خوا جارێکی تر له ژياندا جگه ره ناكیشمه وه.

ئه مه به سه رهاتێکی راستیه.. ئه وهی منی سه رسام كرد ئه وه بوو كه چۆن ئه و منداله توانی ئه م قسه به میزان بهكات به تایبه تی له م سه رده مه دا.

* وه زیرێك به لای جوتیارێکی پیردا تیپه پری كه خه ریکی چاندنی دار خورمايه ك بوو، سه لامی لیكردو پئی وت: به ته مای له بهری ئه م دارخورمايه بخویت؟

جوتیاره پیره كه وه لامي دایه وه وتی: چاندیان و خواردمان ده چینی و ده خوڤ.

وه زیره كه سه رسام بوو به قسه كه ی بویه دیاریه کی پێدا.

جوتیاره كه وتی: سهیركه گه ورم ئه م دار خورمايه چه ند زوو بهری گرت.

وه زیره كه سه رسام بوو به قسه كه ی و دیاریه کی تری پێدا.

جوتیاره كه وتی: گه ورم دارخورماكه ئه م سال دوو جار بهری گرت.

وه زیره كه جارێکی تر سه رسام بوو به قسه كه ی، زه رده خه نه یکی كردو جوتیاره كه ی جیهیشت.

* ده گيرنه وه که پاشايه کی فارس چيشت ليئنه ره که ی خواردنی بۆ هيناو ليی نزيك کرده وه، دلۆپيک له چيشته که ی پڙا به سهر پاشادا، پاشا تووره بوو فرمانی کرد که بیکوژن.

چيشت ليئنه ره که قاپيکی هه لگرت و قلپی کرده وه به سهر پاشاو سفره که داو هه مووی پشت.

پاشا وتی: بۆ نه وه ت کرد که ده زانی پڙانی دلۆپيک به سهرمدا به سه بۆ کوشتنت.

چيشت ليئنه ره که وهلامی دايه وه و وتی: شهرمم کرد نه ی پاشا خه لک بيیستن که من چند ساله خزمهتت ده که م و پڙت ده گرم ته نها به هو ی به هه له پڙانی دلۆپيک به سهرتدا فرمانت کرد که بمکوژن، ويستم تاوانه که م که وره تر بکه م و خه لک لومهت نه کات و نه لين پاشا له سهر پڙانی دلۆپيک به هه له چيشت ليئنه ره که ی کوشت.

پاشا که نه مه ی بیست ليی خو ش بوو وه فرمانی کرد که خه لاتيکی پی بدهن.

* پياويکی دلته نگ پرسياړی له دانايه ک کرد: نه ی پياوی دانا هاتوم بۆ لای تو بزانيت چاره ی نه م خه م و په ژاره یه ی من چیه؟
دانا که وتی: دوو پرسياړت لی ده که م تو وهلامم بده ره وه.
پياوه که وتی: بپرسه.

داناكە وتى: كاتىك ھاتىتە سەر دونيا ئەم خەم و پەژارەيەت ھەبوو؟

پياوھەكە وتى: نەخىر.

داناكە وتى: كاتىك كە دونيا جى دھىلىت ئەم خەمە لەگەل خۆتدا

دەبەيت؟

پياوھەكە وتى نەخىر.

داناكە وتى: كارىك كە لەگەلتدا نەھاتىت و لەگەلئىشتدا نەپرات بۆ خەمى

بۆ دەخۆيت.. واز لەم بىرکردنەوانەت بىنەو ئارامگىرە لە كارەكانى

دونياتدا، وە با پوانىنت بۆ ئاسمان درىژترو زياتر بىت لە پوانىنت بۆ زەوى

ئەوھى دەتەوئىت بە دەستى دەھىنىت.

* دەگىرپنەوھە كە يەكئىك پرسىيارى لە دانايەك كرد: باشە ئىمە لە كوى

بووين كاتىك ئەو سامان و كۆشك و ئوتۆمبىلانە دابەش كران؟

داناكە وتى: لەگەلئەم وەرە وەلامەكەت پى بلىم، دەستى گرت و لەگەل

خوى بردى بۆ نەخۆشخانە و وتى: ئەى پياو ئىمە لە كوى بووين كاتىك ئەو

نەخۆشى و نەشتەرگەرييانە دابەشكران؟

ئىمە لەكوى بووين كە ئەم ئىفلىجى و ژىرپەنجەيە دابەش كران؟

پياوھەكە زۆر گريا وتى خوايە گيان پەنات پى دەگرم و زۆر شوكرم بەوھى

پىت بەخشيوم.

* پياويك پويشتە لای پزىشك و پى وى سگم ئازارى زۆرى ھەيە.

پزیشکە کہ وتی: چیت خواردووہ؟
 پیاوہ کہ وتی: کولیرہ یە کی سوتاوم خواردووہ.
 پزیشکە کہ داوای کلی کرد بۆ ئەوہی لە چاوی نہ خوڤشە کہ ی بکات.
 نہ خوڤشە کہ وتی: من ئازاری سگم ھە یە نہ ک ئازاری چاو.
 پزیشکە کہ وتی: دہ زانم بە لام کلت لە چاو دہ کہ م بۆ ئەوہی چاوت بە ھیز
 بیٹ و کاتیك شتیکی سوتاوت بینی نہ یخۆیت.

* پرسیاریان لە دکتۆرہ یە کی ئەوروپی بالاپۆش کرد دہ بارہی بالاپۆشی
 کہ ئایا نیشانہی دواکە وتن نییە؟
 ئەویش زۆر بە سادہیی و زیرەکی وەلامی پرسیارہ کہ ی دانەوہ و وتی:
 بیگومان مروؤ لە سەدەکانی یە کہ م نیمچە پووت بوو، بە پێی پۆشتنی کات
 و پیشکە وتنی بیرو فکری دەستی کرد بە پۆشتنی جلو بہرگ وە ئەوہی
 من ئەمروؤ لە سەریم و ئەو جلو بہرگە ی دەپپۆشم لوتکە ی پیشکە وتنە کہ
 مروؤ پێی گە یشتووہ، وە پووتی نیشانہی دواکە وتویی و گە رانەوہ یە بۆ
 سەدەکانی یە کہ م، ئەگەر پووتی نیشانہی پیشکە وتن بیٹ ئەوا ئازە لہ کان
 زۆر پیشکە وتووترن.

* کاتیك عومەری کورپی خەتتاب ویستی ھورمزان بکوژیت، ھورمزان داوای
 ئاوی کرد کاتیك ئاویان بۆ ھینا بە دەستەکانی گرتی و دەترساو دەستی
 دہ لە رزی، عومەر وتی: تا ئاوہ کہ دەخویتەوہ ترست لە سەر نییە.

ہورمزان پەرداخە کە ی بەردایە وە و ئاوە کە ی نە خواردە وە، عومەر فەرمانی
کوشتنی کرد، هورمزان وتی: ئایا نەتوت ژیا نەتە ترسی لە سەر نیە تا
ئاوە کە نە خوێتە وە خو ئاوە کە م نە خواردە وە.

عومەر خوا لێی پازی بێت وتی: خوا بتکوژی ئە و دنیایێت لە من وەرگرت
بێ ئە وە ی هەستی پێ بکەم، بڕۆ ئە وە ئازادم کردی.

* پەزلیک بە خزمەتکارە کە ی وت: ئە و خواردنە بێنە و دەرگا کە ش داخە.
خزمەتکارە کە ی وتی: گەر وەرە ئە وە هەلە یە دەبێت بلیی دەرگا کە داخە
پاشان خواردنە کە بێنە.

* کۆمەلێک کەس لە دەوری سفرە دانیشتبوون چەند ماسیەکی گەرە و
بچوکیان برژاندبوو خەریک بوو دەست بە خواردنیان بکەن لە ناکاو
ئە شەب لە دوورە وە بە دیارکە وت، یەکیکیان وتی: ئە وە ئە شەبە خێرا
ماسیە گەرەکان بشارنە وە تەنھا بچوکه کان بهێلنە وە تا دەپوات ئە و کاتە
بە ئیسپراحت دەیانخوین، ئە شەب لە دوورە وە بینی کە ماسیە
گەرەکانیان شار دە وە، کاتی کە هات یە کسەر لە سەر سفرە دانیش، وتیان:
ئە شەب پات چۆنە دەر بارە ی خواردنە کە؟

وتی: بە خوا من زۆر رقم لە ماسیە لە بەر ئە وە ی باوکم لە دەریادا نقوم بوو
ماسیە کان خواردیان.

وتیان: دە ی مادام وایە ئە وە ماسیت لە بەردەمە توڵە ی خوئی لی بکە وە.

ئه شعبه بيه كيآ كه له ماسيه بچوكه كانى به رده مى هه لگرت و نزيكى كرده وه
له گوئى به سيله ي چاويشى سه يري ئه و شوينه ي ده كرد كه ماسيه
كه وره كانيان لى دانا بوو پاشان وتى: ده زانن ئه و ماسيه ده لئيت چى؟

هه مووان به يه كه وه وتيان: ده لئيت چى؟

وتى: ده لئيت من باوكتم نه خواردوو له بهر ئه وه ي من بچوكم ئه و كاته ي
باوكت نقوم بوو له دايك نه بوو بووم، به لآم ماسيه كي كه وره ليتره دانراوه
ئه و باوكتى خواردوو تو له ي خوآ له و بكه وه ئه و بخوآ.

* نوينه رى ده وه لته ي عوسمانى له گه لآ كه وره كانى ده وه لته ي ئينگليز
كو بو وه، يه كيآ كه له گه وره كانيان پيى وت: بوچى ئيوه سورن له سه ر
ئه وه ي كه ئافره تى مسولمان له پوژه لآتى ئيسلامى دواكه وتوو بيآ
به وه ي كه داپوشراو بيآ و پياوان نه توانن ببينن؟

ئه ويش وه لآمى دايه وه و وتى: له بهر ئه وه ي ئافره تان له پوژه لآت هه ز
ناكه ن كه جگه له پياوى خويان مندا ليان له كه سى تره هه بيآ.
هه مووان بيده نگ بوون و سه رسام بوون به و وه لآمه ژيرانه يه.

* هه جاج هه وت سه د قامچى له پياويآكه د، هه ر قامچيه كي ليده دا پياوه كه
ده يوت سوپاس بوآ خوا (الحمد لله).

ئه شعبه ب پيى كه يشت و پيى وت: ده زانيت بوچى هه جاج هه وت سه د
قامچى ليديآيت؟

وتى: نەخىر.

ئەشەب وتى: لەبەرئەوھى زۆر سوپاسى خواتە کرد، خوا دەفەر مویت ﴿لَإِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ﴾. واتە: سویند بى بىگومان ئەگەر ئیوھ سوپاسى (چاکەى) من بکەن بوۆتان زیاد دەکەم.

* پوۆژیکيان پەشىد بە پەهلوكى وت: کیت خوش دەویت؟

پەهلول وتى: ئەوھى تیرم بکات.

پەشىد وتى: من تیرت دەکەم خوشت دەویم؟

پەهلول وتى: خوشەویستی بە دواخستن نابیت.

* کەشتیەك لەناو دەریا توشى چەند شەپۆلیكى گەورە بوو خەرىك بوو
نقوم ببیت، هەموو ئەوانەى لەسەر کەشتیەكە بوون زۆر ترسان تەنها
پیاویك نەبیت بەبى دەنگى دانیشتبوو جۆلەى نەدەکرد، هەندىك پىيان
وت: باشە توۆ ناترسیت؟

وتى: نەخىر من نوشتەیهكم بوۆ-خۆم نوسیوھ كە لە نقوم بوون
دەمپاریزیت.

هەموان رایان کردو وتیان بوۆ ئیمەشى بنوسه.

وتى: هەر نوشتەیهك بە دوو دینار دەنوسم، ئەوھى ویستی نوشتەكەى بوۆ
نوسى و پارەكەى لى وەرگرت.

دوای ئەو دەى پزگارىيان بوو يەكك زانى كە ئەو كەسكى فیلبازە لىي
نزيك بوو يەو و پىي وت: ئايا نە دە ترساييت بە درۆكەت بزنان و فیللەكەت
ئاشكرا ببیيت؟

وتى: نە خیر ئەگەر كەشتیەكە نقوم ببوايە ئەوا هەموومان دەخنكاين،
بەلام ئەو پزگارمان بوو وە فیللەكەم سەرى گرت.

* ئىبن جەوزى دەلیت: پياويك هاتە لای ئەبو حازم پىي وت: شەيتان
دیتە لام و دەلیت تو خیزانەكەت تەلاق داو، گومانم بو دروست دەكات.
ئىبن جەوزى وتى: ئەى تەلاقت نە داو؟

پياو كە وتى: نە خیر.

ئىبن جەوزى وتى: ئەى دوینی نە هاتیتە لای من و لیترە تەلاقت نە دا؟
پياو كە وتى: نە خیر سویند بە خوا ئەمرو نە بیٹ هەر نە هاتومە لای تو وە
بە هیچ شیو یەك تەلاقم نە داو.

ئىبن جەوزى وتى: دەى ئەگەر ئەم جارە شەيتان هاتە لات سویندى بو
بخو هەروەك چۆن سویندت بو من خوارد ئەوا پزگارت دەبیٹ.

* لە بەرنامە یەكدا كەنجك پرسىارى لە شیخك كرد وتى: موبایلەكەم
قورئانى تیدا خەزن كراو و لەگەل خوشم دەیبەم بو ئاودەست ئايا
كىشەى هەیه؟

شیخەكە یەكسەر وەلامى دا یەو وە وتى: نە خیر زۆر ئاساییە.

گہنجہ کہ وتی: ئاخر قورئانی تیدا خہ زن کراوہ.

شیخہ کہ وتی: کیئشہ نییہ براکہم قورئانہ کہ لەناو میموریہ کہ دا خہ زنہ.

گہنجہ کہ وتی: ئاخر ئو میموریہ ش لەناو موبایلہ کہ دایہ.

شیخہ کہ وتی: تو هیچ قورئانت لەبەرہ.

گہنجہ کہ وتی: بەلێ زۆرم لەبەرہ.

شیخہ کہ وتی: دە ی قورئانہ کہ لەناو میشتکتا خہ زنہ، ئەگەر وا بی دەبیت

میشتکت لەدەرہوہ دانیت تا لە ئاودەست دیتە دەرہوہ لەبەرئەوہ ی

قورئانی تیدا خہ زن کراوہ.

گہنجہ کہ قسە ی نہما یە کسەر تە لەفونہ کہ ی داخستەوہ.

* رۆژیکیان ئیمامی شەعبی وتی: پیغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم)

دەفەر مویت: پارشیو بکەن ئەگەر بەوہش بیت کہ پەنجە بخەیتە ناو گل و

پاشان بیخەیتە ناو دەمتەوہ.

یەکیک وتی: ئە ی شیخ کام پەنجە یە؟

شەعبی پەنجە گەرہ کہ ی قاچی گرت و وتی: ئەوہ یان.

* کوئمەلێک کہسی سەر بە ھۆزێک ھاتنە لای خەلیفە ھیشامی کوپی

عبدالملك بو ئەوہ ی یاسی ھەژاری و نەبوونی و حالێ خرابی خویانی بو

بکەن، خەلیفە قەناعەتی بە قسەکانیان نەکرد، گەنجیک لە ناویاندا

ھەستاو وتی: ئە ی پیشەوای باوہرداران ئەگەر ئەو مالە ھی خوایە ئەوہ

دابەشی بکه به سەر بەندەکانیدا وه ئەگەر هی خۆتە ئەوا خیری پی بکه
وه ئەگەر هی ئیمەشە ئەوا لیمانی مەگرەوه.
خەلیفە وتی: بەخوا بیانویەکت بوۆ نه هیشتەوه.

* عوسمانی کوپی حەفص بەلای ئەبو نه واسدا پویشت که نه خوش بوو
پەنگی زەرد هەلگەرا بوو، عوسمان که سیکی زۆر ناشیرین بوو به ئەبو
نه واسی وت: ئەوه چیتە بوۆ وا پەنگت زەرد بووه.
ئەبو نه واس وتی: کاتیك توۆم بینی بیری تاوانەکانی خوۆم کهوتەوه.
عوسمان وتی: جا بوۆ به بینینی من بیری تاوانەکانت کهوتەوه؟
ئەبو نه واس وتی: ترسام کهخوا به هوۆ تاوانەکانمەوه سزام بدات و وهك
توۆ بمکات به مەیمون.

* بوحتوری شاعیر دەلیت: پوژیکی زستانی زۆر سارد لای خەلیفە
موتەوهکیل بووین پیاویکی لا بوو ناوی عوبادە بوو فەرمانی پی کرد که
خوۆ فریداته ناو گوۆمه ئاویکی سارد ئەویش خوۆ فریداو خەریک بوو له
سەرما بمریت پاشان له گوۆمه که هینایانە دەرەوهو له لایه کی مەجلیسه که
دانیشت، خەلیفە وتی: ئەهی عوبادە حالت چیه؟
وتی: ئەهی پیشه وای باوه پداران له قیامەت گەراومه وه.
خەلیفە وتی: حالی براکه م واثیق چوۆن بوو؟
وتی: سەردانی دۆزهخم نه کرد.

خهليفه زور پيکهني و فرهمني کرد خهلات بکريت.

* پياويک بانگهشهي پيغه مبهرايه تي دهکردو دهیوت من موسای کورپی
عيمرانم، هه واله کهي که يشته لای خهليفه و داواي کرد بيهين، کاتيک
هينايانه لای خهليفه پيی وت: تو کييت؟
وتي: موسای کورپی عيمران.

خهليفه وتی: ئه وه ئه و گۆچانه يه که بوو به مار؟
پياوه که وتی: به ئی.

خهليفه وتی: دهی گۆچانه که ت فریده با بييت به مار ههروهک چۆن موسا
پيغه مبه ر کردی.

پياوه که وتی: تو بلای من پهروه ريگاري هه ره به رزو بلندي ئیوه م
ههروهک چۆن فيرعه ون وتی هه تا منيش گۆچانه که بکه م به مار ههروهک
چۆن موسا کردی.

* پياويکيان هينايه لای خهليفه مه ئمون که بانگهشهي پيغه مبهرايه تي
دهکرد، مه ئمون پيی وت: به لگه ت چييه؟
پياوه که وتی: ده زانم چيت له ناو دلدايه.
مه ئمون وتی: چيم له ناو دلدايه؟
پياوه که وتی: تو پييت وایه که من درۆ ده که م.
خهليفه پيکهني و ريگهي دا بروت.

* ده گيڙنه وه كه پياويك سوارى ولاخيڪ بوو بوو وه موحه مه دى كورى
عهلى به پي له گهلى ده پويشت، چهند كه سيك بينيان پييان وت: چوڻ تو
سوار ده بيت و موحه مه ديش به پي پروات؟
وتى: نه و فه رمانى نه وهى پي كردم، نه گهر به قسهى بكه م و سوار بم
باشتره له وهى به پي بروم و سه رپيچى بكه م.

* پياويك نيوهى شه و هاته لاي نه بو حه نيفه و پيى وت: نهى پيشه وا
فريام كه وه پيش نه وهى پروژ ببيته وه ده نا ته لاقم ده كه ون.
نه بو حه نيفه وتى: بوچى؟

پياوه كه وتى: نه م شه و له گه ل خيژانم له يهك تورپه بووين و قسهى له گه ل
نه ده كردم پيم وت: نه گهر تا به يانى قسه م له گه ل نه كه يت نه وا سى به سى
ته لاق دراويت دواتر زور داوام لى كردو ليى پارامه وه كه قسه م له گه ل بكات
كه چى رازى نه بوو.

نه بو حه نيفه وتى: برو لاي بانگبيژى مزگه وت و پيى بللى بانگ بدات پيش
نه وهى كاتى به يانى دابيت، خيژانه كه ت كاتى گوئى له بانگ بوو قسه
ده كات.

پياوه كه نه مهى كردو پويشته وه ماله وه، كاتيڪ بانگبيژ بانگى دا
خيژانه كهى پيى وت: نه وه پويش داهات و له ده ستت پزگارم بوو.

پياوه كه وتی: سوپاس بو خوا قسه ت له گهل كردم پيش نه وهی پوژ
ببيته وه و له و كيشه يه پزگارم بوو.

* ده شته كيه ك له كوپه كه ی توپه بوو سه رزه نشتی كرد به دايكي و پيی
وت: سه رپيچيم ده كه يت و لوتت به رز ده كه يت له كاتيكا تو كوپي
كاره كه ره يه كيت؟

كوپه كه ی وتی: به خوا نه و كاره كه ره يه باشته بو من له تو.
باوكی وتی: چون باشته له كاتيكا نه و كه سيكي كويله يه و من كه سيكي
نازادم؟

كوپه كه وتی: له بهر نه وهی نه و له پياويكي نازاد منی هينايه سه ر دونيا
به لام تو له ئافره تيكي كويله منت هينايه سه ر دونيا.

* كوومه ليك پياو له كوفه وه هاتنه لای عومهری كوپي خه تقاب و سكالايان
له سه عدي كوپي نه بي وه قاص كرد.

عومهر وتی: خه لكي كوفه نه گهر پياويكي له خوا ترسم كرده فه رمانپه وا
به سه رياندا نه وا به لاوازی داده نين وه نه گهر يه كيكي به هيژم كرده
فه رمانپه وا به سه رياندا نه وا به خراپه كاری داده نين.

موغه يره پيی وت: نه ی پيشه وای باوه رداران كه سی له خوا ترسی لاواز
ته قوايه كه ی بو خويه تی و لاوازيه كه ی له سه ر توپه، وه كه سی به هيژي
خراپه كار خراپه كه ی بو خويه تی و به هيژيه كه ی بو توپه.

عومہر وتی: راست دہکھیت، موغہیرہی کردہ فرمانپہوایان لہسہردہمی
عومہرو عوسمان و موغاویہش ہر فرمانپہوایان بوو ہتا مرد.

* دہگپنہوہ کہ گورانی بیژیکی ئافرہت ہاتہ لای سولتان مہلیک شا
گورانیہکہی زور پی خوش بوو وہ زور پی سہرسام بوو پاشان چووہ ناو
دلہوہو نیازی (تیکہلی ژن و میردی) کرد.

ئافرہتہکہ وتی: ئہی سولتان من بہ پەرۆشم بو ئہو دہم و چاوہ جوان و
شوخ و شہنگت کہ بہ ئاگر سزا بدریت، وہ حال ئاسانترہ وہ لہنیوان
حال و حہرامدا یہک وشہ ہہیہ.

سولتان وتی: راست دہکھیت، بانگی قازی کرد بو ئہوہی لہیہکیان مارہ
بکات، لہیہکی مارہ کردن و ہتا مرد ہر لای بوو.

* کاتیک ئہبو نہواس نہخوش بوو جہماز ہاتہ لای و پی وت: ئہی ئہبو
نہواس لہ خوا بترسہ داوین پیسیت لہگہل چہندہا ئافرہتی داوین پیس
کردووہ وہ چہندہا تاوانی ترت کردووہ تو ئیستا لہو بارودوخہ دایت
تہوبہ بکہ پیش ئہوہی ہمریت.

ئہبو نہواس وتی: راست دہکھیت بہلام نایکہم.

جہماز وتی: بوچی؟

ئہبو نہواس وتی: لہبہرئہوہی دہترسم تہوبہم لہسہر دہستی یہکیکی
وہک تو بیت.

* کاتیڭ پیغہمبہر (صلی اللہ علیہ وسلم) لہ گہلؑ ئہ بوبہ کر لہ مہ کہ وہ کوچیان کرد بوؑ مہ دینہ کافرہکانی قورپیش دویان کہ وتن و سہر و شتریان کردہ خہ لات بوؑ ئہ و کہ سہی بتوانیئت سہری پیغہمبہریان (صلی اللہ علیہ وسلم) بوؑ بیئیئت.

کاتیڭ لہ ریگادا بوون بہرہو مہ دینہ کافرکی قورپیش کہ بہ دوی پیغہمبہردا دہ گہرا ہاتہ لایان ئہ و کافرہ پیغہمبہری نہ دہناسی وہ نہ یدہ زانی کہ لہ گہلؑ ئہ بوبہ کر بہ یہ کہ وہ بہ ریکہ وتوون بہرہو مہ دینہ بہ ئہ بوبہ کری وت: ئہ و پیاوہ کییہ لہ گہلؑتہ؟

ئہ بوبہ کر نہ یویست دروؑ بکات بوؑ ئہ وہی نہ لئین ہاوہ لانی پیغہمبہر (صلی اللہ علیہ وسلم) دروژنن وتی: ئہ وہ ریؑ نیشاندہرمہ، ئہ بوبہ کر مہ بہستی ئہ وہ بوو کہ ریگای راستی ئیسلامم نیشان دہدات پیاوہ کہش وای زانی مہ بہستی ئہ وہ یہ کہ ریگای مہ دینہی نیشان دہدات.

* خہ لیفہ یہ ک ماوہ یہ ک ہاورپیہ کی دیار نہ ما پرسپاری کرد دہربارہی وتیان: نہ خوشہ، پاش ماوہ یہ کی تر پرسپاری کردہ وہ دہربارہی وتیان: مرد.

خہ لیفہ پرسپاری دہربارہی ہوکاری نہ خوشیہ کہی کرد وتیان: توشی خوشہ ویستی کہ نیزہ کیڭ بوو بہو ہو یہ وہ نہ خوش کہوت پاشان مرد.. خہ لیفہ ویستی ئہ و کہ نیزہ بیئیئت بو یہ داوای کرد بیہینن، کاتیڭ ہیئایان

بيني چاويكي كويړه خليفه پيى وت: ئه وه به كام چاوه سه يري كړدوى
وا له خوشه ويستيت مردوه؟

وتى: به و چاوه ي كه خه لك تو يان پي بينيوه و كړدويانيت به خه ليفه
به سهر خوياندا.

خه ليفه سهرسام بوو به وه لآمه كه ي وتى: حه قى بووه بمرىت، دياره
سهرسام بووه به زمانپاراويه كه ي.

* ماموستايه كي هونه ر له گه ل قوتابيه كانى له پيشه نگاهيه كي وينه دا
ده سوړانه وه به قوتابيه كانى وت: با وا دابنيين له ناكاو ئه م هو له ئاگرى
گرت هه ليكتان بو پړك كه وت كه پينچ تابلو له و تابلويانه ي نمايش كراون
بو خوتان پزگار بكن، كام وينه يه هه لده بژيرن بو ئه وه ي پزگارى بكن؟
يه كيك له قوتابيه كان يه كسهر وه لآمى دايه وه و وتى: كامه يان له ده رگاكه
نزيكتر بوو.

* ئه صمه عى ده لىت فه رمانړه وايه ك پياويكي ده شته كي پاسپارد بو
ئه وه ي كاريك بكات، ده شته كيه كه خيانه تى له كار ه كه دا كړد
فه رمانړه واش له ئيشه كه دوورى خسته وه و داواى كړد بيهيننه لاي، كاتيک
هينايان پيى وت: ئه ي دوژمنى خوا پارو مالى خوا ده خويت؟
ده شته كيه كه وتى: ئه ي پارو ي كي بخوم ئه گهر پارو مالى خوا نه خوم..
زور ده وره ي شه يتانم دا فلوسيكم بداتى نه يدامى.

فه زمانه واکه پیکه نی و پیکه ی دا بپوات.

* یه کیك پرسپاری له شیخ محمد غه زالی کرد وتی: ئه ی شیخ حوکی که سی نویژنه که رچییه؟
وه لآمی دایه وه و وتی: حوکی ئه وه یه که دهستی بگریت و له گه ل خوت بیهینی بو مزگه وت، بانگخواز به نه ک قازی.

* خه لیفه ئه بو جه عفه ری مه تصور پرسپاری له پیاویک کرد که شه ری درژی سوپاکه ی کرد بوو: پیم بلی کام سهریازه م له هه موان ئازاتر بوو وه خیراتر به ره و پوتان هه نگاوی هه لده گرت؟
پیاوه که وتی: ده موچاویان ناناسم به لآم پشته وه یان ده ناسمه وه، پیمان بلی پشتم تیکه ن بو ئه وه ی پیت بلیم کامه یان.

* (ابن سلام) ده لیت: فه ره زده قی شاعیر به لاماندا تیپه ری به عه نه سه ی وت: ئه ری که ی ده چیه قیامه ت؟
عه نه سه وتی: ئیشت چیه له وی؟
فه ره زده ق وتی: نامه یه کم هه یه ده مه ویت بو باوکی بنیرم.
عه نه سه وه لآمی دایه وه: پیکه م به دۆزه خدا نییه، به دوا ی یه کیکا بگه ری بجیته دۆزه خ.

* ده شته كيهك له بهردهم مه ئمون دا وهستا كه تاوانيكي كردبوو، مه ئمون وتی: سویند به خوا ده تكورم ئه ی ده شته كي له سزای ئه و تاوانه ی كه كردووته.

ده شته كيه كه وتی: بمبوره ئه ی پيشه وای باوه پداران. مه ئمون وتی: ئه گه ر لیت ببورم چۆن به خوا بگه م. ده شته كيه كه وه لآمی دایه وه: به خوا ئه گه ر به تاوانباری به خوا بگه ی باشته ره له وه ی كه به خوینپرێژی پتی بگه ی.

* ئیمام صالح كورپى موحه مه د ده لیت: چوومه ناو میسر بینیم ئالقه یه كي گه وره به ستراره وتم: ئه وه كتییه؟ وتیان: ئه وه مامۆستای نه حوه، لیى نزيك بوومه وه گویم لی بوو ده یوت: ئه وه ی پیتی صاد بیت ده توانیت به سین ده ری بپریت منیش چوومه لایان و وتم: الصلّام علیکم یا ابا صالح اُسلیتم؟ راسته كه ی (السلام علیکم یا ابا صالح اُسلیتم)؟

پتی وتم: بی شهرم ئه وه چ قسه کردنیكه؟ وتم: ئه وه قسه ی خوته ئیستا وتت ئه وه ی پیتی صاد بیت ده توانیت به سین ده ری بپریت.

* ئه شعب ده لیت كه نيزه كيك دیناریكي هینايه لام وتی: ئه م دیناره م بو هه لگه منیش لیّم وه رگرت و خسته مه ناو نوینه كانه وه، دواى چەند پوژيک

داواي دیناره که ی کرده وه وتم: دیناره که ت مندالئیکی بووه دره میکم له وی
دانا بوو وتم نه وه منداله که یه تی هالی بگره نه ویش دره مه که ی ه لگرت و
پویش، دواي چهند پوژیکی تر گه پایه وه و داواي دیناره که ی کرده وه وتم:
دیناره که ت مندالئیکی تریشی بووه نه م جاره ش دره میکی ه لگرت و
پویش جاری سییه میش نه مه دوباره بوویه وه، جاری چواره م گه پایه وه
کاتیك بینیم ده ستم کرد به گریان، وتی: نه وه بوچی ده گریه؟

وتم: دیناره که ت مرد به هوئی زه یستان (خوینی دواي مندال بوون).

وتی: چوَن دینار زه یستانی هیه؟

وتم: نه ی گه مژه چوَن باوه پ ده که یه که مندالی ده بیته به لام باوه پ
ناکه یه که زه یستانی هیه.

* زوبه یری کوپی به کار ده لیته: ئافره تیك هاته لای ئیبن زوبه یر شکاتی له
هاوسه ره که ی کرد به وه ی له گه ل کاره که ره که ی ده سستی تی که ل کردووه،
نه ویش فه رمانی کرد بیهینن، کاتیك هیئایان پرسپاری لی کرد: چی
ده لیته دهر باره ی نه وه ی خیزانه که ت ده لیته.

پیاوه که وتی: خیزانه که م په شه و کاره که ره که شی هر په شه منیش
چاوم کز بووه به تاییه ت شه وانه تارمایان دپته سه رو لیکیان جیا
ناکه مه وه بویه نه وه ی لیتم نزیک بیته وه حیسابی خیزانمی بو ده که م.

* فه رمانپه وايه كي كوفه خيزانه كه ي كچيكي بوو زور پي ناخوش بوو له بهرته وه ي حه زي له كور بوو بويه وازي له خواردن هينا، په هلول كه شيتيكي نه و سهرده مه يه هاته لاي و پي وت: نه م خه م و خه فته ت له چيه .. دلته نگيت به منداليكي ساغ كه په روه رديگار پي به خشيوييت..
 نايا حه زت ده كرد له جيگه ي نه و منداليكي وهك منت بوايه ؟
 فه رمانپه واكه كاتيک گويي له مه بوو پي كه ني و خه م و په ژاره ي نه ما.

* كاتيک (حاطب بن أبي بلتعة) نامه ي پيغه مبهري (صلي الله عليه وسلم) بو فه رمانپه واي پومه كان له ميسر برد فه رمانپه واكه وتي: نه گهر موحه مه د پيغه مبهري چي ريگري لي دهكات كه نزا بكات له وانه ي دژايه تي دهكهن و له شاره كه ي دهري دهكهن؟

حاطب وتي: نه ي چي ريگري له عيسا پيغه مبهري كرد (سهلامي خوي لي بيت) كاتيک يهوديه كان گرتيان كه له سيداره ي بدهن نزيان لي بكات و له ناويان بهريت؟!

* پياويكي پير پويشته لاي سولتان سليماني قانوني و سكالاي له سهربازه كاني كرد كه مه پومالاته كه يان دزيبوو كاتيک خوي لي كه وتبوو.
 سولتان پي وت: پيويست بوو له سهرت چاوديري مه پومالاته كه ت بكهيت نه وهك بخهوييت.

پیاوہ کہ وہلامی دایہ وہ: گہ ورہم وامزانی تو بہ ٹاگایت بوہ بہ ہیمنی
خہ وتم.

* سوالکھ ریگ لہ دہرگای مالیکی داو داوای یارمہ تی لی کردن پییان وت:
خوا پرقت بدات.

وتی: پارچہ نانیک.

وتیان: نیمانہ.

وتی: کہ میگ گہ نم یان جو یان پاقلہ.

وتیان: نیمانہ.

وتی: کہ میگ پوئن یان شیر یان کہرہ.

وتیان نیمانہ.

وتی: دہی باشہ پەرداخہ ئاویکم بو بیئن.

وتیان: ئاویشمان نییہ.

وتی: ئہی بو لیترہ دانیشتون ہستن سوال بکہن ئیوہ لہ من شایستہ
ترن.

* دہشتہ کیہک لہ بہر دہم فرمانرہ وایہک وہستا بوو بو ئہوہی لہ سہر
تاوانیک دادگایی بکریٹ کہ پیی توئمہ تبار کرا بوو، لہ ناکاو کاغہ زیکی
دہرہینا کہ کیشہ کہی تیدا نوسرا بوو بو فرمانرہ وای پاکرت بو ئہوہی

لئی وهر بگریت و وتی: (هاکم اقرأوا کتابیة) ها نامه کهم بگردن و بیخویننه وه.

فه رمانره وای پی وت: ئەمه پوژی دواپی ده وتریت.
ده شته کیه که وتی: ئەمپو له پوژی دواپی خراپتره، له بهرئه وهی پوژی
دواپی خراپه کانم و چاکه کانیشم دینن، به لام ئیوه ئەمپو ته نها خراپه کانی
منتان هیناوه و وازتان له چاکه کانم هیناوه.
فه رمانره وای پیکه نی و لئی خوش بوو.

* ده شته کیه که هاته لای پاشایه ک و مه دح و ستایشی ده کردو نزای بو
ده کرد له و بارودوخه دا بوو له ناکاو دهنگیکی لیوه هات و هه موو ئەوانه ی
له وی بوون گوئیان لی بوو، ده شته کیه که هیچ خوئی تیك نه داو شهرمی
نه کرد به لکو ئاوپی دایه وه بو دواوه ی خوئی و سهیری سمته کانی خوئی
ده کردو پیی ده وتن: ئەم پاشا گه وره یه شایسته ی ئەوه یه به هه موو
ئەندامه کان سوپاس و ستایشی بگریت به لام ئەگه ر بینیت زمان قسه
ده کات تو بیده نگ به.

پاشا زور پیی پیکه نی و داواکاریه که ی بو جیبه جی کرد.

* پیاویك له نزیک جوحا دانیشتبوو له ناکاو دهنگیکی لیوه هات زور
شهرمی کرد، داریکی هه لگرت و خشه خشی پی ده کرد بو ئەوه ی وایشان

بدات كە دەنگە كە ھى ئەو دارە بوو، جوحا پىي وت: باشە ئەو ھە گرىمان
دەنگە كەشت شاردەو ھە ئەي چى لە بۆنە كەي دەكەيت؟

* پوژىكيان ئىبن سەماك قسەي دەكردو خزمەتكارىكى گوئي بو گرتبوو،
كاتىك لە قسە كردن تەواو بوو بە خزمەتكارە كەي وت: پىت چۆن بوو؟
خزمەتكارە كە وتى: زۆر جوان چاك بوو بەلام قسەكانت زۆر دووبارە
دەكردەو ھە.

ئىبن سەماك وتى: بۆيە دووبارەم دەكردەو ھە تا ئەو ھى باش تىي
نەگە يشتوو تىي بگات.

خزمەتكارە كە وتى: ئاخىر ھە تا ئەو تىيدەگات كە باش تىي نەگە يشتوو
ئەو ھە بىزار دەپىت كە تىي گە يشتوو ھە.

* لەسەردەمى خەلىفە مەئموندا پياويك داواي پىغەمبەرايە تى دەكرد

كاتىك ھىنايانە لاي خەلىفە پىي وت: موعجىزەت چىيە؟

پياو ھە كە وتى: چىت دەوئىت داوا بگە.

خەلىفە قفلئىكى لا بوو وتى: ھا ئەو قفلە بگەرەو ھە.

پياو ھە كە وتى: من وتم پىغەمبەرم نەموتوو ھە ئاسنگەرم.

خەلىفە پىكەنى و پىگەي دا بىروات.

* کوزہ کەرێک زۆر لێھاتوو بوو لە دروستکردنی گۆزەدا خەلیفە حەزی لێ بوو سەیری بکات و ببینێت کە چۆن کار دەکات بۆیە بانگهێشتی کردە کۆشکە کە ی ئەویش ھات و ھەموو ئەو کەلوپەلانە ی کە پێویستی بوون بۆ دروستکردنی گۆزە لە گەڵ خۆی ھێنانی، کاتی کە خەریک بوو دەست بە کارە کە ی بکات خەلیفە ھاتە لای و ئەویش لە بەری ھەستا خەلیفە پێی وت: دانیشەو بەردەوام بە لە کارە کە ت من بۆ ئەو نەھاتوم لە بەرم ھەستیت، بە لکو بۆ ئەو ھاتوم کە ببینم چۆن کار دەکەیت. گۆزە کەرە کە وتی: وە من بۆ ئەو نەھاتوم کە پەوشتەم خراپ بکەم بە لکو بۆ ئەو ھاتوم کە پەوشتەم زیاد بکات لە لات. خەلیفە سەرسام بوو بە وە لامە کە ی.

* شاعیرێک وتی: من ئەگەر لە کۆتایی ھەموو شاعیرەکانیشەو ھاتبم شیعرێ وا دەنوسم کە ھەرگیز شاعیرانی پێش خۆم نەیان توانی بێت شیعرێ وا بنوسن. یەکی کە وتی: ئەگەر راست دەکەیت بەو پیتانە مەنوسە کە ئەوان پێیان نوسیوہ.

* لە سەردەمی موعتەصیماً پیاویک داوای پێغەمبەراییەتی دەکرد ھێنایانە لای خەلیفە و پێی وت: تۆ پێغەمبەریت؟ پیاوہ کە وتی: بە لێ.

خەلیفە وتی: بۆ سەر کی پەوانە کراویت؟

پیاوہ کە وتی: بۆ سەر ئیوہ.

خەلیفە وتی: من شاہدە دی دە دەم کە تو کەسیکی گیل و گە مژەیت.

پیاوہ کە وتی: بۆ ھەر گەلیک یەکیکی وە ک خوێان دە نێردیت.

خەلیفە پێکەنی و فەرمانی کرد شتیکی پی بدەن.

* یەکیک بە پیاویکی وت: تو خەلکی شاریکی سوک و پرسیوایت.

ئەویش وەلانی دایەوہو پی وت: من بەھوی شارەکە مەوہ عەبیدار

دەکریم، بەلام تو خۆت مایە عەبیداری بۆ شارەکەت.

* حەجاج بە پیاویکی وت: من درێژترم یان تو؟

پیاوہ کە وتی: تو عەقڵت درێژترەو منیش بالام.

* مۆتەوہکیل بە ئەبو عەینائی وت: سەعیدی کوپی عبدالملک پیت

پێدەکە نیت.

ئەبو عەیناء وتی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ﴾

المتطففين: ۲۹.

واتە: بێگومان ئەوانە ی تاوانیان دەکرد گالتهیان بە ئیمانداران دەھات و

پێیان پێدەکەنین.

* خەلیفە رەشید بە ئیسماعیلی نوسەری وت: خەز دەکەم وەک توۆ خەتم خوش بوایە.

ئیسماعیل وتی: ئەی پێشەوای باوەرداران ئەگەر خەت خوشی پایە بەرزى بوایە ئەوا پێغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) لە ھەموو کەس خەتی خوشتر دەبوو.

* ئەبو جەعفەری مەنصور بانگی ئەبو حەنیفەى کرد بۆ ئەوێ بێتە قازی بەلام ئەبو حەنیفە پازى نەبوو ئەویش زیندانى کرد، پاشان بانگی کردەوێ پێى وت: ئایا پازیت لەوێ کە ئێمە تێیداين؟ ئەبو حەنیفە وتی: ئەی پێشەوای باوەرداران من گونجاو نیم بۆ دادوێرى. خەلیفە وتی: درۆت کرد.

ئەبو حەنیفە وتی: پێشەوای باوەرداران حوکمی دا کە من گونجاو نیم بۆ دادوێرى لەبەرئەوێ بە درۆزنى دانام، ئەگەر من درۆزن بێم ئەوا گونجاو نیم بۆ دادوێرى وە ئەگەر راستگۆ بێم من راست دەلێم کە گونجاو نیم بۆ دادوێرى.

* خەجاج بە سەعیدی کورێ جوبەیری وت: کام کوشتنەت پێى خوشە بۆ خۆتێ ھەلبژێرە. سەعید وتی: توۆ بۆ خۆتێ ھەلبژێرە لەبەرئەوێ توۆلە لیکردنەوێت لەپێشە.

* عہ لی کوپی جہ عد کہ نیزہ کیکی بہ سیّ دینار کپی ابن قادم پیّ وت:
چی لہ و کہ نیزہ کہ دہ کہ یت؟
عہ لی وتی: ئە گەر ئەوہ شتیک بواہ لہ سەر براکان تاقي کراباہ وە ئەوا
لہ سەرم تاقي دہ کردیہ وە.

* گەنجیک لہ بہنی ہاشم ہاتہ لای خەلیفہ مەنصور، خەلیفہ پرسپاری لی
کرد دەر بارە ی مردنی باوکی، گەنجە کہ وتی: باوکم خوا لیّ پازی بیّت لہ
فلان پوژەدا نەخووش کەوت، وە لہ فلان پوژەدا مرد خوا پەحمی پیّ
بکات، وە ئەوہ ندە مال و سامانە ی لہ دواي خویدا بە جیھیت خوا لیّ
خووش بیّت وە ئەوہ ندە مندالە ی لہ دواي خویدا بە جیھیت پەحمەتی
خوای لیّ بیّت.

پەبیعی کوپی یوسف (کہ بہ مندالی دۆزرا بوویہ وە) لیّ توپە بوو وتی:
لە بەردەم پیشەوای باوەرداران ئەوہ ندە نزا بۆ باوکت مە کہ.
گەنجە کہ وتی: لۆمەت ناکەم لە بەر ئەوہ ی باوکت نازی ھەلنە گرتوی و تامی
باوکایەتیت نە چەشتووە.

مەنصور ئەوہ ندە پیکەنی کہ پیشتر نە یانبینی بوو ئەوہ ندە پیکەنیّت.

* پیاویک ویستی کہ نیزہ کیک بفرۆشیت پێیان وت: قاچەکانی باریکن.

وتی: بۆ دەتانە ویت ژوریک لە سەر سەری دروست بکەن؟

* پیاویک لہ سہ ردمی خلیفہ مہدی بانگہ شہی پیغہ مہ رایہ تی دہ کرد
ہینایانہ لای مہدی و پیی وت: تو پیغہ مہ ریت؟
وتی: بہ لی.

وتی: بو لای کی پھوانہ کراویت؟
پیاوہ کہ وتی: بو نیوہ ہیشنتان بچمہ لای ئہوانہی کہ بویان پھوانہ
کرا بووم، نیوہ پو پھوانہ کرام و نیوارہ زیندانیتان کردم.
مہدی زور پیکہ نی خہ لاتیک کی کردو پیگہی دا بروت.

* بہ عہدوللای کوری سلیمان وترا: پہلہ مہ کہ پہلہ کردن لہ
شہیتانہ وہیہ.

عہدوللا وتی: ئہ گہر بہم شیوہیہ بواہ موسا نہ یدہ وت: ﴿وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لَتَرْضَى﴾ طہ: ۸۴.

واتہ: بوہ بہ پہلہ ہاتم بو لات ئہی پھروہ ردیگارم بو ئہ وہی لیم پازی
بیت.

* جاریکیان پیاویکیان ہینایہ لای فہرمان پھوای شار کہ کوندہیہ کی
بہ تالی پی بوو فہرمانی کرد لی بدریت پیاوہ کہ وتی: بوچی لیم بدریت؟
فہرمان پھوا کہ وتی: لہ بہرئہ وہی ئامرازیکی شہرابت (مہی) پیہ.
پیاوہ کہ وتی: ئہ گہر وا بیت توش ئامرازیکی زینات پیہ.

* ئەبو هيندى داواى كچى پياويكى هۆزى تەمىمى كرد، پياوھ كە پىي وت: ئەگەر وەكو باوكت بوای ئەوا كچە كەم پىي دەدايت.

ئەبو هيندى وتى: ئەگەر وەكو باوكم بوام داواى كچى تۆم نەدەكرد.

* فەرمانرەوايەك شمشىرى بەسەر سەربازەكانيدا دابەش دەكرد، شمشىرىكى كۆن و خراپى دا بە سەربازىك و پىي وت: ھا ئەم شمشىرە فەرمان پىكراوھ.

سەربازەكە وتى: فەرمانى پىي كراوھ كە هېچ شتىك نەبرييت.

فەرمانرەواكە شمشىرەكەى بۆ گوڭرى و بە زیادەوھش شتى پىدا.

* ئافرەتتىكى خەواريجيان هينايە لای حەجاج، حەجاج بە وانەى وت كە لە دەورەى بوون: پاتان چىيە؟ وتیان بىكوژە.

ئافرەتەكە وتى: ھاوھلانى براكەت باشتەر بوون لە تۆو لە ھاوھلانى تۆ.

حەجاج وتى: براكەم كىيە؟

ئافرەتەكە وتى: فیرعەون، كاتىك پايۆزى بە ھاوھلەكانى كرد دەربارەى

موسا وتیان: ﴿قَالُوا ارْجِهْ وَآخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ﴾

الأعراف: ١١١

واتہ: جارئ وازی لی بیئہ لہ گہل براکەیداو چەند پیاویک بنیرہ لہ
شارەکاندا ھەموو جادوگەرەکان کۆ بکەنەوہ.

* فەرمانرەوای ئەندەلوس نامە یەکی بۆ فەرمانرەوای میسر نارد کە
جنیوی بە خووی و بە باوکی دا، ئەویش وەلامی دایەوہ و بۆی نوسی:
ئیمەت ناسی جنیوت پیداین، ئەگەر ئیمەش تو مان ناسیبا وەلاممان
دەدایەوہ.

* پیاویکی دەشتەکی لہ مەجلیسیک دانیشتبو لہ ناکاو دەنگیکی لیوہ ھات
ھەندیک مندال و گەنج کە لہ وی بوون پیکەنین، پیاوہ کە وتی: گەنجینە
ئایا گویتان لہ شتیک بوو کە لہ شوینی خویدا نەبیئت؟

* دەلین ریوی سەرزنشتی دیلە شیریکی کرد بەوہی کە لہ تەمەنیدا
تەنھا یەک بەچکە ی بوو، ئەویش وەلامی دایەوہ و وتی: راستە بەلام شیر
بوو.

* کاتیک رەشید تەوافی دەکرد پیاویک پیی وت: ئەی پیشەوای باوەرداران
دەمەویت قسە یەکی رەقت پی بلیم لیم قبول بکە.

رەشید وتی: خوا کە سیکی لہ تو باشتری نارد بۆ لای کە سیکی لہ من
خرابترو پیی وت: ﴿فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لِّیْنَا لَعَلَّہُ یَتَذَكَّرُ أَوْ یَحْشَى﴾ طە: ٤٤.

واتہ: جا قسہ لہ گہل (فیرعہ ون) بکھن بہ نہرمونیانی بہ لکو بیر بکاتہ وہ
یان ہترسی (لہ سزای خوا).

* پیاوئک بہ موعاویہ ی وت: بہ خوا بہ یعہ تم پیدای ہرچہ ندہ زوریش پیم
ناخوشہ.

موعاویہ وتی: خوا خیریکی زور بخاتہ ئو پی ناخوش بوونہ ت.

* شہ ویکیان رہشید بانگی ئو یوسفی کردو دہربارہ ی بابہ تیک پرسپاری
لی کرد ئویش وہ لامی دایہ وہ، رہشید فہرمانی کرد سہ د ہزار درہمی
پی بدہن، وتیان: خہ زنہ دار لہ مالہ کہ ی خویہ تی و دہرگا کانیش داخراون.
ئو یوسف وتی: منیش لہ مالہ وہ بووم و دہرگا کانیش داخرا بوون کاتیک
بانگی کردم کرانہ وہ.

* بہ فہیلہ سوفیکیان وت: بوجی ژن ناہینیت بؤ ئوہ ی مندالت ہہ بیت؟
وتی: لہ بہر خوشہ ویستیم بؤ مندال، بہ خوا من بؤ خوم حہزم لہ دنیا نیہ
تا بؤ ئو حہزم لی بیت.

* صالحی کوپی عہ لی لہ عہ بدولمہ لیک کی کوپی تورہ بوو پی وت: ئو
کوپی سوژانی.

عہ بدولمہ لیک وتی: ﴿الزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ﴾ النور: ۳.

واتہ: وہ ٹافرہ تی (سوڑانی) زیناکہر مارہی ناکات پیای زیناکہر یان
پیای موشریک نہ بیٹ.

* عہ مپی کوری عاص بہ موعاویہ ی وت: ئای چہ ند مال و سامانت خویش
دہ ویٹ.

موعاویہ وتی: بۆ خویشم نہ ویٹ کہ سی وەك توئی پی دہ کہ م بہ کویلہ.

* پیایوئیک بہ نابینایہ کی وت: تاکہ ی چاوت ناکہ یتہ وە؟

وتی: چاوم بکہ مہ وە تا کی پی ببینم؟!

* پیایوئیک بہ شہریکی وت: پیم بلّی کاتیک پیشہ واعلی بہ حہ سہ نی کوری

وت: خوژگہ باوکت بیست سال پیش ئیستا دہ مرد، ئایا گومانی لہ

فہرمانرہ وایہ تہ کہ ی خوئی ہہ بوو بۆیہ ئەمہ ی وت؟

شہریک پیی وت: پیم بلّی ئایا مہریہ می دایکی عیسا پیغہ مہر سہ لامی

خوایان لی بیٹ گومانی لہ داوین پاک ی خوئی ہہ بوو کاتیک وتی: ﴿يَا

لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًا مَّنْسِيًا﴾ مریم: ۲۳.

واتہ: ئای خوژگہ پیش ئەو (پوداؤ) ہہ مردمایہ، وە من شتیکی لہ بیر

چوہ ی باسنہ کراو بومایہ.

پیاوہ کہ بیڈہ نگ بوو ہیچ قسہ یہ کی تری نہ کرد.

* جاريكيان ئه شعبه نويسي زور كورت كرده وه پييان وت: نويزه كهت زور كورت كرده وه.

وتی: له بهر ئه وه ی پيای تیدا نه بوو.

* ده شته كيهك داواي يارمه تي له خليفه عبدالملك كرد ئه ويش پيی وت: داوا له خوا بكه.

ده شته كيه كه وتی: داوام لی كرد حه والهی لای توی كردم. خليفه پيکه نی و يارمه تی دا.

* يه كيک سه رزه نشتي سوقراتي كرد به شاره كه ی، سوقرات پيی وت: په چه له كي من له منه وه ده ستي پی كرد به لآم په چه له كي تو له تو کوتايی پيها ت.

* به عوباده يان وت: خوشكه كهت چي له ميژده كه يه وه بو به جي ماوه ؟ وتی: چوار كچ و چوار مانگ و ده پوژ.

* ئافره تيک پينج ميژدي كرد هه موويان مردن کاتيک ميژدي شه شه می كرد ئه ويش نه خوش كه وت، ئافره ته كه له لای سه ري ميژده كه ی دانيشتبوو ده گرياو ده يوت: لای کی جيم ده هيليت؟

پياوه كه وتی: لای ميژده چاره پesh و به دب خته كه ی حه وته مت.

* پاشايه كي فارس له سهر ده رگاي كوشكه كه ي نوسي بوو: ده رگاي پاشاكان پيويستي به ژيري و سامان و ئارام گرتن هه يه.
دانا يه ك له ژيره وه نوسي: ئه وه ي يه كي له م سيپانه ي هه بييت پيويستي به وه نيه بيته بهر ده رگاي پاشاكان.
ئه م هه والّه به پاشا گه يشته وه فهرمان ي كرد داناكه خه لات بكريت و نوسراوه كه ش له سهر ده رگاكه ره ش بكريته وه.

* ئافره تي ك له گه ل ميترده كه ي بوو به مشتومريان له سهر ئه وه ي كه مه سروي ماله وه ناكات و هيچ خوارده مه نيه كيان له مالا نيه و وتي:
سوينا به خوا مشكه كان له ماله كه تدا نامينا وه له بهر خوشه ويستيان بو
نيشتيمان نه بييت دهنه هه ر له مالي دراوسيكان خواردن ده خون.

* فرمانره وايه ك ماوه يه كي زور موچه ي نه دا به سهربازه كان ي، يه كي له سهربازه كان ي وتي: تو پيويسته سهربازي بهر دت هه بييت نه بخوات و نه بخواته وه.

فهرمانره واكه وتي: بيدهنگ به ئه ي سهگ.
سهربازه كه وتي: من سهربازي تو م نه گه ر من سهگ بم ئه وا تو سه ركرده ي سهگه كان ي.

* كەنیزە كىكيان ھىنايە لای مۈتەۋەكىل و پىيى: تۆھەر كچىت يان چى؟
وتى: يان چى.

* مەنصور بە سەر كىردەكانى سوپاى وت: زۆر پاستە كە دەلەين سەگەكەت
برىسى بىكە دوات دەكە وئىت.
ئەبو عەباسى طوسى وتى: ئاخىر دەترسم يەكك كولىرە يەكى بۆ رابگرىت
ئەوئىش دواى بىكە وئىت و واز لەتۆ بھىنئىت.

* بە ئەبو عەينائىيان راگە ياند كە خەلىفە وتوئەتى: ئەگەر ئەبو عەيناء
نابىنا نەبوايە ئەوا ھاورپىيە تىمان دەكرد.
ئەبو عەيناء وتى: ئەگەر پىشەۋاى باۋەرداران چاۋپوئشىم لى بىكات لە
بىننىنى مانگ و نەخشى گوستىلەكان ئەوا من گونجاوم بۆ ھاورپىيەتى.

* ھارون لە گوندىك ئافرەتىكى پىرى بىنى سەلامى لى كىردو پىيى وت: تۆ
لە كام ھۆزەيت؟

ئافرەتەكە وتى: لە ھۆزى (طىء).

ھارون وتى: چى پىگىرى دەكات لە ھۆزەكەتان كە يەككى ۋەك حاتمىيان
تەيدا بىت؟

ئافره ته كه وتى: ئه وهى رېنگرى دهكات له خهليفه كان كه يه كيكي وهك
تويان تيدا بيت.

هارون زور سه رسام بوو به وهلامه كهى و پارهيه كي زورى دايه.
وتيان ئه و پارهيه زور بوو.

وتى: به خوا ئه گهر خهلافه تم پى بدابايه مافى خويم به ته واوه تى
نه ده دايه وه.

* ده لالېك هاته لاي پياويك و پى وت: ئافره تيكم لايه ده لى كه له
نيرگزه و لى ماره كرد، كاتيک پياوه كه سه يري ئافره ته كهى كرد بينى
پيرو ناشيرينه به ده لاله كهى وت: فيلت لى كردم.
ده لاله كه وتى: به خوا فيلم لى نه كردويت من وتم: وهك كه له نيرگز وايه
له بهرئه وهى قزى سپى يه و ده موچاوى زهرده و قاچه كانيشى سه وزن
به وهى كه ده ماره كانى دهركه وتوون.

* پياويك سه يري دوو براى كرد كه له يهك دايك و باوك بوون و يه كيكيان
جوان و بالا بهرز بوو ئه وهى تريشيان كورت و ناشيرين بوو وتى: دايكتان
دره ختيكه ساليك بهرى مؤز ده گريت و ساليك بهرى مازو.

* ده شته كيهك ويستى خزمه تكارىك بكرىت وتيان: عه يبيكي ههيه.
وتى: عه يبه كهى چيه؟

وتیان میز لە جیگە دەکات.

وتی: ئەگەر جیگە ی بینی با میزی تی بکات.

* موحەمەدی کورپی عبدالرحمن دەلیت: جاریکیان پیاویک بانگهێشتی
برایەکی کرد بۆ مالهەکی خووی و تا عەسر داینیشاندا بێ ئەوەی هیچ
خواردنێکی پێ بدات و زۆر برسی بوو، خاوەن مالهەکی عودیکی هیناو بە
میوانەکی وت: حەزت لە چ ئاوازیگە بۆتی بژەنم؟
میوانەکی وتی: ئاوازی تاوہ (مەقلی).

* چەند کەسیکی ھۆزی تەمیم چوونە لای شیتێکی ھۆزی ئەسەدو زۆر
گالتهیان پێ کرد، شیتەکی پێی وتن: ئەی ھۆزی تەمیم هیچ ھۆزێک ناناسم
لە ھۆزی ئێوہ باشتەر بیت.
وتیان: بۆچی؟

وتی: ھۆزی ئەسەد هیچ شیتێکیان تێدا نییە جگە لە من منیشیان
بەستووتەو، ئێوہ ھەمووتان شیتێکە چی هیچیشتان نەبەستراونەتەو.

* فەرمانرەوایەکی لە پیاویک تورپە بوو فەرمانی کرد پێشی بتاشن،
پێشتاشەکی بە پیاوہەکی وت: دەمت بکەوہ.

پیاوہەکی وتی: فەرمانرەوای فەرمانی پێ کردی پێشم بتاشی یان فییری
شمشال لێدانم بکە؟

* مندالیک لە گەڵ چەند کەسیک نانی دەخوارد لە ناکاو دەستی کرد بە

گریان وتیان: بوچی دەگریت؟

وتی: خواردنە کە گەرمە.

وتیان: دەی بوەستە تا سارد دەبیتهو.

وتی: جا بۆ ئیوە لی دەگەرین سارد ببیتهو.

* پرسیاریان لە پیاویک کرد دەربارەیی دەعوەتیک کە ئامادەیی بوو بوو.

وتی: هەموو شتیکی سارد بوو تەنھا ئاوەکی نەبیتهو.

* چەند کەسیک بە لای پەهلولا رویشتن کە لە ژێر درەختیک دانیشتبوو

پێیان وت: ئەی پەهلول ئەگەر بتوانیت سەر ئەم درەختە بکەویت دە

درەمت دەدەینی.

وتی: دەتوانم بێنن سەرەتا پارەکم بدەنی.

پارەکی وەرگرت و هەلی گرت پاشان وتی: قادرمە یەکم بۆ بێنن.

وتیان: ئەو لە مەرجی ئیمەدا نەبوو.

وتی: لە مەرجی مندا هەبوو.

* پیاویکیان هیئا بۆ ئەوەی لە سیدارەیی بدەن پێیان وت: تەنھا ئاواتیکت

بلی پیش ئەوەی لە سیدارە بدرییت بۆت جی بە جی بکەین؟

وتی: ئەگەر بیلیم بۆم جی بە جی دەکەن؟

وتیان: بەلێ.

وتی: ئاواتم ئەوەیە کە وازم لی بهێنن و ئازادم بکەن.

ئەوانیش ئازادیان کرد.

* سێ سەد دیلیان هینایە لای فەرمانپەرە وایە ک فەرمانی کرد سەری
هەموویان بپەرینن، کاتی ک خەریک بوو سەری گەتجێک بپەرینن هاواری
کرد: ئەو فەرمانپەرە وایە کانت بە برسیتی و تینویتی مەکوژە.

فەرمانپەرە واکە وتی: باشە نان و ئاویان پێ بدەن.

کاتی ک نانیاں خوارد گەنجە کە وتی: ئەو فەرمانپەرە وایە کانت مەکوژە.

وتی: باشە، فەرمانی کرد هەموویان ئازاد بکەن.

* پیاوی ک بانگەشە ی پێغەمبەراییەتی دەکرد پێیان وت: کالە کمان بۆ لە
زەوی بێنە دەرەو.

وتی: سێ پوژ مۆلەتم پێ بدەن.

وتیان: ئێستا دەمانەوێت.

وتی: خوای بالادەست بە سێ مانگ کالە ک پێدەگەیهێت کە چی ئێوە سێ

پوژ چاوەرپێ من ناکەن؟!

* رۆژيكيان خهليفه يه كي عه باسي له گه ل وه زيره كه ي به لاي پياويكي ده شته كي پيردا رۆيشتن كه له سهر پшти ولاخه كه ي بوو چاوه كاني كه م بينا بوو بوون، وه زيره كه ويستي تۆزيك گالته ي پي بكات و دلي خهليفه ش خوش بكات، به ده شته كيه كه ي وت: ده رمانيك ت ده ويت بو چاوه كانت؟ ده شته كيه كه وتي: به لي، خوا پاداشتي خيرت بداته وه. وه زيره كه وتي: مه لمي مه واو تووزي ناو تيكه ل بكه له گه ل دوو كه لي به فرو پاشان چاوتي پي بريژه سودي ده بيت بوت. ده شته كيه كه خوي دانه واند له سهر پшти ولاخه كه و ده نكيكي به هيزي ليوه هات و وتي: ئه وه بگروه له پيشتي بده له پاداشتي ئه و وه سفه ي كردت، ئه گه ر زيادت كرد ئيمه ش بوت زياد ده كه ين. خهليفه ئه وه نده پيكيه ني خهريك بوو له سهر پшти ولاخه كه ي بكه ويته خواره وه.

* پياويك پرسيا ري له شه عبي كرد: كاتيک ده ستنويژ هه لده گرم هه ست ده كه م پيشم ته ر نابيت. شه عبي وتي: به ده سته كانت تۆزيك بيگوشه. پياوه كه وتي: ده ترسم هه ر ته ر نه بيت. شه عبي وتي: ده ي كه واته شه وانه پيش ئه وه ي بخه وي بيخه ناو ئاوه وه بو ئه وه ي تا به ياني باش بخوسي.

* عبدالرحمن کوری مەخلەد دەلیت: ئافرەتیک کولیرە یەکی دا بە پیاویک
کە لە گۆرستان قورئانی دەخویندو پێی وت: هەندیک قورئان لەسەر گۆری
کۆرە کەم بخوینە، ئەویش ئەمە ی خویند ﴿يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى
وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾ القمر: ٤٨.

واتە: ئەو پۆژە ی کە لە ئاگری دۆزەخدا بەسەر پوخساریاندا پادەکیشرین،
(پێیان دەلێن) بچەژن ئازاری دۆزەخ.

ئافرەتە کە وتی: بەم شیوە یە قورئان لەسەر گۆرستان دەخوینریت؟
پیاو کە پێی وت: دەتەوێت بە کولیرە یە ک ئەمە بخوینم ﴿مُتَكِنِينَ عَلَى
فُرْشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ﴾ الرحمن: ٥٤ ؟
واتە: پالێان داوێتەوێت لەسەر جوړە فەرشیک کە بەرەکانیان لە ئاوریشمی
ئەستورد، وە میوێ لیکردنەوێت ئەم دوو باخە نزیکە دەستە.

* هەژاریکیان لە گوندیک بینی وتیان: ئەوێ چ ی دەکەیت لیرە؟

وتی: ئەوێ موسا و خضر دەیانکرد.

مەبەستی ئەمە بوو ﴿فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا
أَهْلَهَا﴾ الكهف ٧٧.

واتە: پاشان پویشن هەتا گەیشتنە ناو خەلکی شارۆچکە یە ک (برسیان
بوو) داوای خۆراکیان لە خەلکە کە کرد.

* پیاویک لہ گہل کاروانیک پویشٹ بۆ بازرگانی هیچ قازانجیکی نہ کرد کاتیک ہاتہ وہ پییان وت: سہ فہرہ کت چۆن بوو. وتی: هیچ قازانجیکم نہ کرد تہ نہا نویژ کورت کردنہ وہ.

* دوو کہ نیزہک خرانہ پوو بۆ پیاویک یہ کیکیان ہەر کچ بوو ئہ وہی تریشیان کچیئی لہ دہست دا بوو، ئہ وہی کچیئی لہ دہست دابوو وتی: لہ نیوان من و ئہ ودا تہ نہا پوژیک ہہیہ. ئہ وہی کہ ہەر کچ بوو وتی: ﴿وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ﴾ الحج: ۴۷.

واتہ: بیگومان پوژیک لای پەرہردیگارت وەک ہەزار سالّ وایہ لہو سالانہی ئیوہ دہ یژمیرن. پیاوہ کہ یہ کسەر ئہوی ہہ لہژارد.

* مہدی کورپی سابق دہ لیت: دہشتہ کیہک ہاتہ لای پیاویک کہ قاپیک ہہنجیری لہ پیش بوو کاتیک دہشتہ کیہکی بینی قاپہ ہہنجیرہ کی لہ ژیر جلہکانیدا شارده وہ دہشتہ کیہک ش چاوی لی بوو کاتیک ہات و لای دانیشٹ پیاوہ کہ پیی وت: ہیچت قورئان لہ بہرہ؟ دہشتہ کیہک وتی: بہ لی.

پیاوہ کہ وتی: دہی شتیک بخوینہ.

دہشتہ کیہک وتی: ﴿وَالزَّيْتُونِ (1) وَطُورِ سِينِينَ﴾

پياوه كه وتى: ئه ي كوا ﴿التَّيْنِ﴾؟ واته: هه نجير
ده شته كيه كه وتى: له ژير جله كانته.

(ئايه ته كه به شيويه يه ﴿وَالَّتَيْنِ وَالزَّيْتُونِ (1) وَطُورِ سَيْنِينَ﴾.)

* سوفيانى كورپى عويهينه وتى: پوژيك سوفيانى سه وري بانگه يشتى
كردين خورماو شيرى مه نيوى داينى كاتيك خواردمان وتى: هه ستن با دوو
پكات نويز بكهين له شوكرانه ي ئه و خواردنه دا.
سوفيانى كورپى وه كيخ وتى: ئه وه خواردنيكى خوشى داباينى ده يوت
هه ستن با ته پراويج بكهين.

* پياويك بانگه شه ي پيغه مبه رايه تى ده كردو ده يوت: من پيغه مبه ر نوحم،
گرتيان و له سيډاره يان دا.
پياويكى شيت به لايدا تيپه پى و پيى وت: ئه ي نوح ئه وه چيه
كه شتیه كه ت له سه ر ئه م داره نيشته وه؟

* حه فصى كورپى غياث ده لئيت: ئيدريسي ئه وديم بينى عه بدوللاي كورپى
هينايه لاي ئه عمه ش و پيى وت: ئه ي باوكى موحه مه د ئه وه كورپى منه
شاره زايه له زانستى قورئان و زانستى شه رعى و له پيژمانى عه ره بى و له
شيعرى عه ره بيدا.

ئه عمه ش بيدهنگ بوو پاشان پياوه كه پرسياړی دهرباره ی شتيك له
ئه عمه ش كرد.

ئه عمه ش پي وټ: پرسياړ له كورپه كهت بكه.

* موغاويه به پياويكي خه لكی يه مه نی وټ: گه له كهت گه مژه بوون كاتيک
ثافره تيک بوو به فرمانره وایان.

پياوه كه وټي: گه له كه ی تو گه مژه تر بوون كاتيک وټيان: ﴿اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ
هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِّنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ
أَلِيمٍ﴾ الأنفال: ۳۲.

واته: خوايه ئه گهر ئه م دين و بهرنامه و قورئانه راسته، له لايه ت تويشه وه
ره وانه كراوه، ئه وه به رد له ئاسمانه وه ببارينه به سه رماندا، يان به لاو
سزايه كي به ئيشمان بو بهينه !.

ئايا نه يانده تواني بلين خوايه ئه گهر ئه م دين و بهرنامه و قورئانه راسته
هيدايه تمان بده ؟

* وه فديك له عيراقه وه هاتنه لای عومهری كورپی عبدالعزیز، گه نجیكيان
ويستی قسه بكات عومهر وټي: ئايا به ته مه نه كان له پيشتر نين ؟

گه نجه كه وټي: ئه ی پيشه وای باوه رداران كاره كه په يوه ندي به ته مه نه وه
نييه، ئه گهر به ته مه ن بوايه ئه وا مسولمانان زور كه سی له تو به
ته مه ن تريان تيډايه .

وتی: راست ده که یت قسه بکه.

* شاعیریک قسه ی ناشیرینی به موسلیمی کوری قوته یبه فرمانره وای خوراسان وت، پاش ماوه یه ک واپیکه وت که پویشته لای موسلیم، کاتیک چاوی پی که وت یه کسه ر پی وت: وه ی له حالت به کام پوه دیتته لام؟ شاعیره که وه لای دایه وه: به و پوه ی که پی ده چمه لای په روه ردیگارم، تاوانه کانم به رامبه ر به نه و زور زیاترن له تاوانه کانم به رامبه ر به تو.

* نه بو عیناء پویشته لای نیسماعیلی کوری بولبول له وه زارته که ی کاتیک پویشته ژوره وه پی وت: بچی دوا که وتیت؟ نه بو عیناء وتی: که ره که م دزرا. نیسماعیل وتی: چون دزرا؟ نه بو عیناء وتی: له گه ل نه و که سه نه بووم که دزیویه تی تا پیت بلیم چون دزی.

* پوژیک ره شید له گه ل پیاوه کانی یارییان ده کرد به یه زیدی وت: تو له گه ل عیسا به نه ویش ره تی کرده وه. ره شید وتی: وه ی له حالت سه ریچی فرمانی من ده که یت؟ یه زید وتی: نه ی پیشه وای باوه رداران من سویندم خواردوه هه رگیز دزی تو نه بم نه له راستیدا نه له گالته دا.

* (معن بن زائدة) ھزار دیناری بۆ ئیبن عیاش ناردو بۆی نوسی: ھزار دینام بۆ ناردویت و دینہ کہتم پی کرپوہ.

ئەویش بۆی نوسی: ئەوہی ناردت گەیشت، دینی خۆم پی فروشتیت جگہ لە تەوحید نەبیت لەبەرئەوہی دەزانم کہ حەزت لێی نیە.

* تەمامە کوپی ئەشپەس دەلێت: پویشتمە لای ھاوپیەکم بانگی بکەم گویدریژەکم لەبەر دەرگا جی هیشت هیچ مندالیک یان کارەکرێکم لا نەبوو ئاگای لی بیت تا دیمە دەرەوہ، کاتیک ھاتمە دەرەوہ بینیم مندالیک سواری بووہ وتم: بی ئەوہی مۆلەت پی بدەم سواری گویدریژەکم دەبیت؟

وتی: ترسام بپروات بۆیە ئاگام لێی بوو بوۆت.

وتم: ئەگەر پویشتبایم خوشتر بوو لەوہی ببینم تۆ سواری بوویت.

وتی: ئەگەر وایە وا دابنێ کہ پویشتوہو لێی گەپی با بۆ من بیت و سوپاسی منیش بە دەست بیئە.

نەمزانی چی پی بلیم.

* پیاویک جەمەدانیکە گەورە لەسەر بوو پییان وت: ئەو جەمەدانیکە گەورە یە چییە؟

وتی: شتیك كه گوی و چاوی تیڈا بیٹ شایه نی ئه وه یه له گه رماو سه رما
بپاریزیت.

* له کاتی جهنگی یه که می که نداودا سه ربازه ژنه کانی سوپای ئه مریکی
چوونه ناو خاکی سعودیه، یه که م جار بوو ئافره تی سفور له ناو سعودیه دا
ببینن، پیاویکی سعودی که غیره تی هه ستا بوو به یه کیك له سه ربازه
ژنه کانی وت: ئایا شهرم ناکه یت قزت داناپوشیت له کاتیكدا تو له ناو
ولاتیکی مسولمان دایت؟

یه کسه ر وه لآ می دایه وه: ئه ی تو شهرم ناکه یت کاتیك ئافره تیکی کافر
به رگریت لی ده کات؟

* سلیمانی کوری عه بدولمه لیک به ئه بو حازمی وت: باشه بۆچی رقمان له
مردنه؟

وتی: له بهرئه وه ی ئیوه دواپوژتان ویران کردوه و دونیاتان ئاوه دان
کردوته وه، رقیشتان له وه یه که له ئاوه دانیه وه بچنه که لاوه و ویرانه.

* پیاویك هاته لای داود پیغه مبه ر سه لامی خوا ی لی بیٹ که نانیکی ره قی
ده خوارد پیی وت: چۆن هه زت بۆ ئه و نانه ره قه ده چیٹ؟
وتی: وازی لی ده هیئم تا هه زم بو ی ده چیٹ.

* پياويك داواي ئافره تيكي كرد وتيان: ئافره ته كه ده خانوي ههيه،
پاره و زېرو زيويكي زور زوړيشي ههيه، ئه ي تو چيت ههيه؟
وتى: ئه گه ر ئه وه ي ئيوه ده يلين راست بيت ئه وا ماله كه ي ئه و هه تا
ده مرين به شمان ده كات و ليشمان زياده، بويه پيوست ناكات ده رباره ي
مال و ساماني من پرسيار بكه ن.

* له پياويكيان پرسى: كاميان جوانتره دايكت يان مانگ؟
وتى: ئه گه ر دايكم بينى مانگم بير ده چيته وه، وه ئه گه ر مانگم بينى
دايكمم بير ده كه ويته وه.

* شېخېك لاي هه نديك له هاوپيكانى بوو جبه كه ي به ديوارى
مه دخه له كه وه هه لواسى بوو، كاتيک ويستى بروت بينى يه كيک گالته ي به
جبه كه ي كرده وه وينه ي ده موچاوى گويدريژيكي له سه ر كيشاوه،
شېخه كه به هيمنى جبه كه ي له به ر كرده وه ووتى: كي ده موچاوى به
جبه كه ي من سريوه؟!

* پوژيكيان چه جاج مه له ي ده كرد خه ريکبوو بخينكييت، له و كاته دا
زانايه ك كه به وه به ناوبانگ بوو زور پقى له چه جاجه چاوى پيکه وت خيرا
جله كانى داناو خوئى فريدايه ناو ئاوه كه و پزگارى كرد، كاتيک له ئاوه كه
هيئايه دهره وه چه جاج وتى: باشه ئه ي بو ده يان وت تو زور پقت له منه؟

زاناکه وتی: ئه وهی ئه م قسه یه ی کردووه پاستی کردووه.
حه جاج به سه رسورمانه وه وتی: که واته بۆ پزگارت کردم و نه تهیشت
بخینکیم؟

زاناکه وتی: به خوا له خوشه ویستیان پزگارم نه کردوونی، به لکو ترسام به
شه هیدی بمریت و بچیت به ههشت!

سەر جاوه كان

- الأجوبة المسكّنة / ابن أبي عون
- الأجوبة المسكّنة / محمد سعيد العاني
- الأجوبة والأسئلة المسكّنة / د. حسين حسن طلافحة
- الأذكياء / ابو الفرج ابن الجوزي
- التذكرة الحمدونية / ابن حمدون
- قصص العرب / إبراهيم شمس الدين
- من نثر الدر. / منصور بن الحسين الآبي
- نوادر ظرفاء العرب / محمد فتحي عيسى حماد
- المجتنى / أبوبكر محمد بن الحسين بن دريد الأزدي
- روض الأخيار المنتخب من ربيع الأبرار / ابن الخطيب
- لباب الآداب / اسامة بن منقذ
- المراح في المزاح / ابو البركات الغزي
- أخبار الظراف والمتماجنين / ابن الجوزي
- المحاسن والمساوي / ابراهيم بن محمد البيهقي
- أمالي المرتضى غرر الفوائد و درر القلائد / الشريف المرتضى
- بهلول ومواقفه المشرفة / ناصر الباقرى البيدهندي
- أخبار جحا / عبدالستار أحمد فراج

- الکشکول / البہاء العاملي
- نوادر البخلاء / مصطفى علي
- نوادر أشعب / مصطفى علي
- ۱۰۰۰ قصة و قصة / د. مصطفى مراد
- قصص علمتني الحياة / محسن جبار
- ساعة و ساعة / محمود المصري
- صحيفة الإستقامة
- ملتقى أهل الحديث
- شبكة الفصيح للعلوم العربية

PDF ساجدہ کونڈی

محمد پشیمان احمد

2017-10-1